



***STRATEGIA ROZWOJU MIASTA STOŁECZNEGO  
WARSZAWY DO 2020 ROKU***

# MISJA

Misją samorządu Warszawy, stolicy Rzeczypospolitej Polskiej, miasta o bogatych tradycjach, jest osiągnięcie jak najwyższego poziomu zaspokojenia potrzeb mieszkańców oraz zajęcie przez Warszawę znaczącego miejsca wśród najważniejszych metropolii europejskich.

# WIZJA

Warszawę 2020 roku widzimy jako atrakcyjną, nowoczesną, dynamicznie rozwijającą się metropolię z gospodarką opartą na wiedzy, środkowoeuropejskie centrum finansowe, miasto zajmujące znaczące miejsce wśród najważniejszych stolic europejskich. Warszawa w naszej wizji to wspólnota otwarta i dostępna, miasto wysokiej jakości życia, ważne centrum kultury europejskiej o dobrze zorganizowanej przestrzeni publicznej - miasto z duszą.

## CEL STRATEGICZNY 1.

Poprawa jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców Warszawy

### Cel operacyjny 1.1.

Podniesienie poziomu i dostępności usług publicznych, w tym oświaty, kultury, rekreacji i sportu, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej

### Cel operacyjny 1.2.

Zwiększenie bezpieczeństwa i porządku publicznego

### Cel operacyjny 1.3.

Wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz modernizacji istniejących budynków

### Cel operacyjny 1.4.

Wykorzystanie walorów i zapewnienie stałej poprawy stanu środowiska przyrodniczego

### Cel operacyjny 1.5.

Zapewnienie wysokiej jakości usług infrastrukturalnych

### Cel operacyjny 1.6.

Zapewnienie sprawnego i bezpiecznego przemieszczania się w mieście osób i towarów

## CEL STRATEGICZNY 2.

Wzmocnienie poczucia tożsamości mieszkańców poprzez pielęgnowanie tradycji, rozwój kultury i pobudzanie aktywności społecznej

### Cel operacyjny 2.1.

Umocnienie tradycji m.st. Warszawy oparte na dziedzictwie kulturowym i przyrodniczym

### Cel operacyjny 2.2.

Wykreowanie nowych atrakcji i przedsięwzięć kulturalnych na światowym poziomie, które byłyby znakiem firmowym miasta

### Cel operacyjny 2.3.

Zwiększenie atrakcyjności Warszawy dla mieszkańców i turystów

### Cel operacyjny 2.4.

Aktywizacja społeczności lokalnych i organizacji pozarządowych

## CEL STRATEGICZNY 3.

Rozwijanie funkcji metropolitalnych wzmocniających pozycję Warszawy w wymiarze regionalnym, krajowym i europejskim

### Cel operacyjny 3.1.

Zapewnienie sprawnej komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej obszaru metropolitalnego Warszawy

### Cel operacyjny 3.2.

Wzmocnienie roli Warszawy jako ważnego europejskiego centrum gospodarczo-finansowego i naukowego oraz ośrodka decyzji politycznych

### Cel operacyjny 3.3.

Budowa instytucji potrzebnych dla sprawnego funkcjonowania całego obszaru metropolitalnego Warszawy

## CEL STRATEGICZNY 4.

Rozwój nowoczesnej gospodarki opartej na wiedzy i badaniach naukowych

### Cel operacyjny 4.1.

Wykorzystanie potencjału naukowego Warszawy do rozwoju gospodarki opartej na zaawansowanych technologiach

### Cel operacyjny 4.2.

Rozbudowa i unowocześnienie kompleksów akademickich

### Cel operacyjny 4.3.

Stworzenie korzystnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestowania

## CEL STRATEGICZNY 5.

Osiągnięcie w Warszawie trwałego ładu przestrzennego

### Cel operacyjny 5.1.

Uporządkowanie struktury przestrzennej miasta z wyłączeniem spod zabudowy zwartych terenów zieleni tworzących układ przyrodniczy

### Cel operacyjny 5.2.

Zorganizowanie reprezentacyjnych przestrzeni publicznych w centralnym obszarze miasta

### Cel operacyjny 5.3.

Zorganizowanie lokalnych przestrzeni publicznych sprzyjających integracji społecznej

### Cel operacyjny 5.4.

Integracja przestrzenna lewobrzeżnej i prawobrzeżnej Warszawy

### Cel operacyjny 5.5.

Rewitalizacja obszarów zdegradowanych



**Uchwała Nr LXII/1789/2005  
Rady miasta stołecznego Warszawy  
z dnia 24 listopada 2005 roku**

**w sprawie przyjęcia  
Strategii Rozwoju Miasta Stołecznego Warszawy do 2020 roku**

Na podstawie art. 18 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) – Rada m.st. Warszawy uchwała, co następuje:

§1

Przyjmuje się strategię Rozwoju Miasta Stołecznego Warszawy do 2020 roku, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

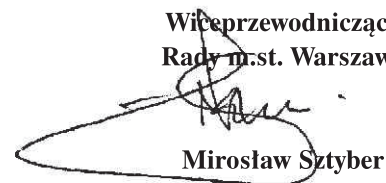
§2

Zobowiązuje się Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy do realizacji oraz monitorowania, oceny i aktualizacji Strategii.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący  
Rady m.st. Warszawy



Mirosław Szyber





Szanowni Państwo!

Warszawa – stolica państwa położonego w samym sercu Europy, w ostatnich kilkunastu latach była świadkiem wydarzeń, które znacząco wpłynęły na perspektywy jej rozwoju. Transformacja ustrojowa Polski, otwarcie granic i uwolnienie potencjału gospodarczego kraju, a później wejście Polski w struktury Unii Europejskiej, stworzyły rzeczywiste podstawy samorządności i warunki do rozwoju wielu miast w Polsce. Również dla samej Warszawy nastąpił przełom – w 2002 roku powiat i jedenaście stolecznych gmin połączono w jeden spójny organizm miejski, dzięki czemu można było stworzyć nową, ujednoliconą strukturę zarządzania. Okoliczności te wymagają nakreślenia na nowo kierunków rozwoju stolicy. Obarczona brzemieniem trudnych doświadczeń historii, zniszczona dramatem II wojny światowej i wciąż jeszcze nie do końca odbudowana Warszawa, staje dziś przed możliwością odzyskania należnego jej miejsca na politycznej, kulturalnej i gospodarczej mapie Europy. By jednak nasz trud przyniósł wymierne rezultaty, potrzebna jest spójna wizja rozwoju miasta. Potrzebny jest dokument jasno określający kierunek działań, w którym samorząd Warszawy wraz ze wszystkimi jej mieszkańcami powinien podążać, by wykorzystać tę historyczną szansę. Przedstawiona „Strategia Rozwoju Miasta Stołecznego Warszawy do 2020 roku” jest efektem kilkunastomiesięcznego, wspólnego wysiłku władz miasta i niezależnych ekspertów, którzy stanęli przed trudnym zadaniem określenia podstawowych założeń rozwoju Warszawy i jej społeczności na najbliższych piętnaście lat.

Naszym spojrzeniem objęliśmy wszystkie dziedziny życia stolicy. W toku prac konfrontowaliśmy plany z opiniami różnych warszawskich środowisk, pytaliśmy warszawiaków o ich pomysły na rozwój miasta. Ich liczba przerosła nasze najśmielsze oczekiwania. Wiele z tych pomysłów zostało uwzględnionych w ostatecznym tekście Strategii.

Dzisiaj możemy z satysfakcją powiedzieć, że „Strategia Rozwoju Miasta Stołecznego Warszawy do 2020 roku” jest wspólnym dziełem wszystkich warszawiaków. Jest też naszym zobowiązaniem do pracy na rzecz realizacji zawartych tu planów. Zapraszam wszystkich Państwa do współdziałania, by za piętnaście lat Warszawa stała się równie piękna jak nasze dzisiejsze marzenia!

Lech Kaczyński

A handwritten signature in black ink, reading "Lech Kaczyński".

Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy

Warszawa, sierpień 2005 r.



# Spis treści

<b>Wstęp</b>	<b>5</b>	<b>CEL STRATEGICZNY 3.</b>	
<b>Analiza SWOT</b>	<b>7</b>	<b>Rozwijanie funkcji metropolitalnych wzmacniających pozycję Warszawy w wymiarze regionalnym, krajowym i europejskim</b>	<b>41</b>
<b>Misja</b>	<b>9</b>	<b>Cel operacyjny 3.1.</b>	
<b>Wizja</b>	<b>11</b>	Zapewnienie sprawnej komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej obszaru metropolitalnego Warszawy	<b>43</b>
<b>CEL STRATEGICZNY 1.</b>		<b>Cel operacyjny 3.2.</b>	
<b>Poprawa jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców Warszawy</b>	<b>15</b>	Wzmocnienie roli Warszawy jako ważnego europejskiego centrum gospodarczo-finansowego i naukowego oraz ośrodka decyzji politycznych	<b>45</b>
<b>Cel operacyjny 1.1.</b>		<b>Cel operacyjny 3.3.</b>	
Podniesienie poziomu i dostępności usług publicznych, w tym oświaty, kultury, rekreacji i sportu, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej.	<b>17</b>	Budowa instytucji potrzebnych dla sprawnego funkcjonowania całego obszaru metropolitalnego Warszawy	<b>46</b>
<b>Cel operacyjny 1.2.</b>		<b>CEL STRATEGICZNY 4.</b>	
Zwiększenie bezpieczeństwa i porządku publicznego	<b>20</b>	<b>Rozwój nowoczesnej gospodarki opartej na wiedzy i badaniach naukowych</b>	<b>47</b>
<b>Cel operacyjny 1.3.</b>		<b>Cel operacyjny 4.1.</b>	
Wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz modernizacji istniejących budynków	<b>21</b>	Wykorzystanie potencjału naukowego Warszawy do rozwoju gospodarki opartej na zaawansowanych technologiach	<b>49</b>
<b>Cel operacyjny 1.4.</b>		<b>Cel operacyjny 4.2.</b>	
Wykorzystanie walorów i zapewnienie stałej poprawy stanu środowiska przyrodniczego	<b>22</b>	Rozbudowa i nowocześnieńie kompleksów akademickich	<b>50</b>
<b>Cel operacyjny 1.5.</b>		<b>Cel operacyjny 4.3.</b>	
Zapewnienie wysokiej jakości usług infrastrukturalnych	<b>25</b>	Stworzenie korzystnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestowania	<b>51</b>
<b>Cel operacyjny 1.6.</b>		<b>CEL STRATEGICZNY 5.</b>	
Zapewnienie sprawnego i bezpiecznego przemieszczania się w mieście osób i towarów	<b>26</b>	<b>Osiągnięcie w Warszawie trwałego ładu przestrzennego</b>	<b>53</b>
<b>CEL STRATEGICZNY 2.</b>		<b>Cel operacyjny 5.1.</b>	
<b>Wzmocnienie poczucia tożsamości mieszkańców poprzez pielęgnowanie tradycji, rozwój kultury i pobudzanie aktywności społecznej</b>	<b>33</b>	Uporządkowanie struktury przestrzennej miasta z wyłączeniem spod zabudowy zwartych terenów zieleni tworzących układ przyrodniczy	<b>55</b>
<b>Cel operacyjny 2.1.</b>		<b>Cel operacyjny 5.2.</b>	
Umocnienie tradycji m.st. Warszawy oparte na dziedzictwie kulturowym i przyrodniczym	<b>35</b>	Zorganizowanie reprezentacyjnych przestrzeni publicznych w centralnym obszarze miasta	<b>57</b>
<b>Cel operacyjny 2.2.</b>		<b>Cel operacyjny 5.3.</b>	
Wykreowanie nowych atrakcji i przedsięwzięć kulturalnych na światowym poziomie, które byłyby znakiem firmowym miasta	<b>37</b>	Zorganizowanie lokalnych przestrzeni publicznych sprzyjających integracji społecznej	<b>58</b>
<b>Cel operacyjny 2.3.</b>		<b>Cel operacyjny 5.4.</b>	
Zwiększenie atrakcyjności Warszawy dla mieszkańców i turystów	<b>38</b>	Integracja przestrzenna lewobrzeżnej i prawobrzeżnej Warszawy	<b>59</b>
<b>Cel operacyjny 2.4.</b>		<b>Cel operacyjny 5.5.</b>	
Aktywizacja społeczności lokalnych i organizacji pozarządowych	<b>40</b>	Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	<b>60</b>
		<b>Załączniki</b>	<b>61</b>
		<b>Indeks zadań</b>	<b>62</b>
		<b>Tematyczna analiza SWOT</b>	<b>69</b>

# Wstęp







*Pałac Saski – wizualizacja*

Prezydent miasta stołecznego Warszawy zarządzeniem nr 1438/2004 z dnia 27 lutego 2004 r. (z późn. zm.) w sprawie powołania Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju m.st. Warszawy do 2020 roku zainauguował prace nad nową strategią. Poprzednia strategia przyjęta uchwałą Rady Miasta Stołecznego Warszawy w 1998 roku zdezaktualizowała się z kilku powodów. Najważniejsze to: zmiana ustroju Warszawy, przystąpienie Polski do Unii Europejskiej oraz wejście w życie nowych uregulowań prawnych nakładających na samorząd obowiązek przygotowania kompleksowych programów w określonych dziedzinach funkcjonowania miasta.

Prace nad strategią przebiegały wielotorowo. Opracowano dwa dokumenty: raport o stanie miasta, czyli diagnozę, oraz strategię rozwoju. Równolegle prowadzone były konsultacje społeczne. W pracach uczestniczyli pracownicy Urzędu m.st. Warszawy, a także eksperci i konsultanci zewnętrzni, głównie pracownicy naukowych wyższych uczelni i instytutów naukowych.

Prace nad strategią prowadzone były w siedmiu podzespołach:

- 1) polityki miasta
- 2) gospodarki przestrzennej

- 3) bezpieczeństwa publicznego
- 4) transportu i drogownictwa
- 5) infrastruktury technicznej
- 6) infrastruktury społecznej
- 7) ochrony środowiska

Dodatkowy podzespół zajmował się opracowaniem raportu o stanie miasta.

W ramach konsultacji społecznych odbyły się trzy seminaria:

- ze środowiskiem biznesu w dniu 29 czerwca 2004 r.
- ze środowiskiem studenckim w dniu 21 października 2004 r.
- ze środowiskami kultury, sportu, turystyki i wypoczynku oraz przyrodniczym w dniu 26 października 2004 r.

Ponadto Ośrodek Konsultacji i Dialogu Społecznego przeprowadził m.in. badanie z wykorzystaniem ankiety internetowej i wywiadu bezpośredniego na próbie losowej mieszkańców Warszawy w wieku powyżej 15 lat oraz badanie fokusowe obejmujące cztery wywiady grupowe z osobami urodzonymi w Warszawie: dwa ze studentami i dwa z osobami w wieku 30-40 lat o wykształceniu wyższym.

Konsultacje społeczne odbywały się również podczas wystawy „Warszawa Przyszłości”. Dla zwię-

dających wystawę przygotowano broszurę zawierającą skróconą wersję projektu strategii. Broszura była także dostępna we wszystkich urzędach dzielnicowych. Mieszkańcy mogli składać uwagi na piśmie do specjalnie przygotowanych urn, bądź drogą elektroniczną.

W związku z niepokojącymi dla Warszawy wynikami oficjalnej prognozy GUS poważnym problemem strategicznym stał się perspektywiczny rozwój populacji stolicy. Dlatego w styczniu 2005 r. zorganizowano konferencję naukową „Perspektywy rozwoju demograficznego Warszawy”, a wnioski z dyskusji wykorzystano w projekcie Strategii.

Raport o stanie miasta jest odrębnym, obszernym dokumentem. Na jego podstawie przeprowadzono analizę SWOT – rozpoznanie mocnych i słabych stron Warszawy oraz szans i zagrożeń rozwoju. Wyniki tej analizy, zamieszczone w niniejszym opracowaniu, posłużyły do sformułowania misji, wizji oraz celów strategicznych i operacyjnych. Weryfikacja raportu o stanie miasta i strategii przeprowadzona została podczas zajęć warsztatowych z udziałem kadry kierowniczej Urzędu Miasta, które odbyły się w dwóch turach w kwietniu i maju 2005 r.



# Analiza SWOT





<b>SILNE STRONY</b>	<b>SŁABE STRONY</b>	<b>MOŻLIWOŚCI</b>	<b>ZAGROŻENIA</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Stołeczność</li> <li>• Ustrój sprzyjający koordynacji zrównoważonego rozwoju i wprowadzaniu rozwiązań kompleksowych w skali całego miasta</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Brak identyfikacji mieszkańców z miastem oraz brak „marki” miasta – identyfikatora w oglądzie zewnętrznym</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zmiana dotycząca zarządzania metropoliami w ustawie o jednostkach samorządu terytorialnego</li> <li>• Potencjalna chłonność miasta wynosząca 2,5 - 3 mln mieszkańców</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Spadek roli Warszawy jako „łącznika” Polski z zagranicą</li> <li>• Brak współdziałania samorządów w ramach metropolii warszawskiej</li> <li>• Odplyw firm i zamożniejszych mieszkańców do obszarów podmiejskich</li> <li>• Wzrost przestępczości i zjawisk patologicznych, zwłaszcza wśród młodzieży</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Najsilniejszy i największy ośrodek naukowy i akademicki w Polsce</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Niska dynamika wzrostu nakładów na badania i rozwój</li> <li>• Niski stopień powiązań między nauką i biznesem – niewielkie zaangażowanie środków sektora prywatnego w badania i rozwój</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Największe centrum naukowo-techniczne kraju</li> <li>• Transfer wiedzy z nauki do gospodarki</li> <li>• Rozwój gospodarki opartej na wiedzy i wysokich technologiach</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Niski poziom nakładów na badania i rozwój ze strony sektora przemysłowego (2/3 nakładów na badania i rozwój pokrywa budżet państwa)</li> <li>• Brak wykorzystania polskiej myśli technicznej; źródłem innowacji i nowych technologii są głównie firmy z udziałem kapitału zagranicznego</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Duży potencjał gospodarczy i koncentracja inwestycji</li> <li>• Największy rynek pracy w Polsce</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Brak obiektów wystawienniczo-targowych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Napływ inwestycji zagranicznych</li> <li>• Dostępność środków UE</li> <li>• Miasto jako największy inwestor i pracodawca w regionie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wysoka liczba osób o niezarobkowym źródle utrzymania</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bogate dziedzictwo kulturowe</li> <li>• Obszary krajobrazowo-architektoniczne o unikatowej wartości</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Brak czytelnego centrum miasta i centrów dzielnicowych</li> <li>• Nieuregulowany stan własności gruntów</li> <li>• Mała liczba miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i niska ich jakość</li> <li>• Duże dysproporcje w rozwoju przestrzennym dzielnic</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Programy rewitalizacyjne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dezintegracja przestrzenna miasta – rozpraszanie zabudowy</li> <li>• Brak programu modernizacji osiedli mieszkaniowych z wielkiej płyty</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Duża ilość terenów zieleni (lasy, parki, dolina Wisły)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Niedostateczne wykorzystanie zasobów przyrodniczych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wykorzystanie Doliny Wisły do podnoszenia jakości wnętrza miejskiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nerozwiązany problem gospodarki odpadami</li> <li>• Wysoki poziom hałasu komunikacyjnego</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Główny węzeł transportowy kraju</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• System drogowy zorientowany na dojazdy do centrum miasta, brak połączeń obwodowych</li> <li>• Zbyt wolno rozwijająca się infrastruktura komunikacji zbiorowej w stosunku do rozwoju urbanistycznego miasta</li> <li>• Problemy z parkowaniem</li> <li>• Niski poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Utrzymywanie się wysokiej liczby użytkowników transportu zbiorowego</li> <li>• Możliwość bardziej efektywnego wykorzystania rezerw systemu tramwajowego oraz włączenia kolei do obsługi miasta i połączeń podmiejskich</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Brak instytucji koordynującej transport zbiorowy na poziomie metropolitalnym</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Największe zasoby teleinformatycznej struktury sieciowej w Polsce</li> <li>• Rezerwy wydajności źródeł i urządzeń do produkcji wody</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Brak oczyszczalni ścieków dla lewobrzeżnej części miasta</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Liberalizacja rynku energetycznego w 2006 r. (konkurencja w zakresie dostaw energii odbiorcom końcowym)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Brak bazy planistycznej do rozwoju infrastruktury technicznej</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kilkanaście obiektów hotelowych o wysokim standardzie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Brak obiektów dla dużej widowni: stadionu i hali sportowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozwój turystyki kulturowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Mała liczba hoteli klasy turystycznej</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Realizacja programu współpracy z organizacjami pozarządowymi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Niespójne przepisy związane z działalnością organizacji pozarządowych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Brak wieloletniego programu współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi</li> </ul>

# Misja



Port Praski – wizualizacja

*Misją samorządu Warszawy, stolicy Rzeczypospolitej Polskiej, miasta o bogatych tradycjach, jest osiągnięcie jak najwyższego poziomu zaspokojenia potrzeb mieszkańców oraz zajęcie przez Warszawę znaczącego miejsca wśród najważniejszych metropolii europejskich.*



## ***Stolica Rzeczypospolitej Polskiej***

Podstawowym wyróżnikiem Warszawy jest jej stołeczność. To tutaj zapadają najważniejsze decyzje dotyczące przyszłości czterdziestomilionowego europejskiego państwa, to warszawiacy stanowią trzon centralnej administracji państwowej. Mamy zamiar na nowo odkryć całe bogactwo perspektyw, jakie stwarza ta uprzywilejowana pozycja naszego miasta. W pierwszym rządzie chcemy zmienić wizerunek Warszawy wśród mieszkańców innych miast Polski. Będziemy starali się pokazać, że stołeczność niesie ze sobą odpowiedzialność za dobro wspólne całego narodu.

## ***Miasto o bogatych tradycjach***

Działania nasze mają swoje korzenie w bogatym i unikatowym dziedzictwie Warszawy, jej historii i tradycji, w bohaterskiej postawie mieszkańców – uczestników Bitwy Warszawskiej 1920 r. i Powstania Warszawskiego 1944 roku. Pragniemy też pielęgnować i podtrzymywać charakterystyczne dla

Warszawy bogate tradycje kulturalne i społeczni-kowskie.

Ważnym elementem naszej misji będzie dbałość o zachowanie materialnej i duchowej spuścizny Warszawy. Ciesząc się dorobkiem pokoleń – pięknem warszawskich zabytków, bogactwem dziedzictwa kulturalnego i naukowego, nie zapomnimy o szczególnych walorach naturalnych stolicy, unikatowej bliskości dużych obszarów przyrodniczych i terenów wielkomijskich, niepowtarzalnym pięknem wiślanych brzegów i różnorodności gatunkowej fauny. Ochrona tych zasobów jest jednym z najważniejszych obowiązków miasta.

## ***Zaspokojenie potrzeb mieszkańców***

W centrum uwagi chcemy zawsze stawiać dobro mieszkańców naszego miasta. Nasze działania nakierowane będą przede wszystkim na zaspokojenie potrzeb warszawiaków we wszystkich dziedzinach ich życia. Podstawowym celem działania Warszawy jako wspólnoty czynimy dziś osiągnięcie przez wszystkich szeroko rozumianej satysfakcji

z wysokiego standardu życia w metropolii z wszechstronnie rozbudowanymi funkcjami kulturalnymi, oświatowymi, sportowo-rekreacyjnymi, nowoczesną i wygodną infrastrukturą komunikacyjną, socjalną i usługową. Pragniemy, by mieszkańcy Warszawy czerpali radość z życia w mieście przyjaznym, gwarantującym dobrobyt całej społeczności i każdego z mieszkańców.

## ***Znaczące miejsce Warszawy wśród metropolii europejskich***

Rosnąca rola Polski na arenie międzynarodowej, będąca efektem naszej aktywności w ramach Unii Europejskiej sprawia, że świat patrzy na Warszawę – stolicę Polski jako na ważny ośrodek decyzyjny i polityczny w Europie. Będziemy dążyć, by Warszawa znalazła się w gronie najważniejszych metropolii Europy. Aspiracjom politycznym towarzyszyć będą działania na polu gospodarczym, kulturalnym i naukowym odpowiednie do rangi, jaką chcemy nadać naszemu miastu.



*Projekt Mostu Północnego*

## Wizja



Narodowy Stadion Piłkarski – wizualizacja

*Warszawę 2020 roku widzimy jako atrakcyjną, nowoczesną, dynamicznie rozwijającą się metropolię z gospodarką opartą na wiedzy, środkowoeuropejskie centrum finansowe, miasto zajmujące znaczące miejsce wśród najważniejszych stolic europejskich. Warszawa w naszej wizji to wspólnota otwarta i dostępna, miasto wysokiej jakości życia, ważne centrum kultury europejskiej o dobrze zorganizowanej przestrzeni publicznej – miasto z duszą.*



### ***Warszawa atrakcyjna i nowoczesna***

Warszawa roku 2020 to miasto atrakcyjne, przyciągające nowych mieszkańców z Polski i zagranicy. Gromadzi ludzi młodych i dynamicznych, wykształconych lub pragnących pogłębić tu swoje wykształcenie. Ludzi dokonujących nieskrępowanego wyboru zajęcia czy miejsca zamieszkania, przywykłych do samodzielnego decydowania o swoim losie i do współdecydowania o swoim otoczeniu. Warszawa daje im możliwość nauki, rozwoju intelektualnego i odpowiadającej ich aspiracjom pracy. Stwarza dobre warunki pracy, mieszkania i wypoczynku, zapewnia komfortowy dostęp do środków łączności i sprawną komunikację.

### ***Dynamicznie rozwijająca się metropolia***

Wizja przyszłości Warszawy staje się realna dzięki przeznaczeniu na miejskie inwestycje do 2020 roku kilkudziesięciu miliardów złotych. Otwarta i dostępna wspólnota warszawska zapewnia trwałą i zrównoważony rozwój miasta, obejmujący zarówno sferę gospodarczą, społeczną, jak i ekologiczną. Następuje rozwój funkcji metropolitalnych Warszawy jako ośrodka integrującego cały obszar aglomeracji warszawskiej.

### ***Miasto z gospodarką opartą na wiedzy***

Warszawa wybierana na siedzibę wielu korporacji międzynarodowych, posiada wypracowaną strategię współpracy z kapitałem prywatnym, przynoszącą obopólne korzyści. Dysponuje bogatą, atrakcyjną ofertą inwestycyjną, prowadzi ugruntowaną politykę w stosunku do małych i średnich przedsiębiorstw, wspiera nowe inicjatywy i odnosi sukcesy w obszarze partnerstwa publiczno-prywatnego. Warszawa skutecznie konkuruje z innymi ośrodkami w Europie i świecie pod względem

ilości zrealizowanych inwestycji prywatnych i przyjaznego klimatu dla wszelkiego rodzaju działalności gospodarczej.

Do gospodarczego sukcesu Warszawy przyczynia się jej rola prężnego ośrodka transferu nowych technologii z nauki do przemysłu, korzystającego z bogatego dorobku naukowego miejscowych placówek badawczych. Warszawa stanowi jeden z czołowych ośrodków akademickich w Europie,

skupiający wokół wysoko wykwalifikowanej kadry dydaktycznej blisko pół miliona studentów. Do ich dyspozycji pozostaje nadwiślańskie miasteczko akademickie z doskonale wyposażonymi laboratoriami badawczymi. Uzupelnieniem infrastruktury naukowo-badawczej jest nowoczesne Centrum Nauki Kopernik, a także wysokiej klasy sieć teleinformatyczna obejmująca swoim zasięgiem całą metropolię.



*Pasaż Wiecha – wizualizacja*



### ***Środkowoeuropejskie centrum finansowe***

Dzięki umiejętnie prowadzonej polityce regionalnej i optymalnemu wykorzystaniu dostępnej pomocy unijnej nasze miasto – siedziba największej giełdy papierów wartościowych w regionie, zyskuje miano środkowoeuropejskiego centrum finansowo-gospodarczego. Warszawa to również wiodące w kraju centrum targowo-wystawienni-

cze i kongresowe, z dostosowaną do potrzeb gości bazą hotelową i gastronomiczną.

### ***Ważna stolica europejska***

Widzimy Warszawę przyszłości jako atrakcyjną metropolię europejską, siedzibę międzynarodowych instytucji, centrum Europy Środkowo-Wschodniej. Warszawa skutecznie wykorzystuje status stolicy

największego państwa w regionie. Staje się ważnym ośrodkiem regionalnym, centrum wymiany informacji, wartości, kultury, technologii i dóbr materialnych. Oddziałuje również na kraje sąsiednie, w szczególności na naszych wschodnich sąsiadów.

### ***Wspólnota otwarta i dostępna***

Zarówno stali mieszkańcy Warszawy, jak i przyjezdni, którzy uczą się, studiują lub pracują w stolicy, a także turyści i inwestorzy kochają Warszawę jako miasto otwarte i pełne nieograniczonych możliwości.

### ***Miasto wysokiej jakości życia***

W mieście działają nowoczesne systemy bezpieczeństwa, a wysoką jakość życia mieszkańców Warszawy gwarantują dobrze prosperujące zakłady pracy oraz wysokiej jakości infrastruktura miejska, rozbudowana z wykorzystaniem środków unijnych. W aglomeracji funkcjonuje rozwinięty, przyjazny dla człowieka i naturalnego środowiska, zintegrowany system komunikacji publicznej. Działają trzy linie metra, rozbudowana jest sieć tramwajowa, która dociera do Tarchomina i Wilanowa. Szybka Kolej Miejska obsługuje siedem kierunków podwarszawskich, zaś dojazd do stacji kolejowych umożliwia komunikacja autobusowa. System parkingów „Parkuj i Jedź” oraz węzłów przesiadkowych zachęca do korzystania z komunikacji publicznej, co powoduje zmniejszenie ruchu samochodowego w ścisłym centrum miasta. Jest to możliwe również dzięki systemowi zarządzania ruchem oraz dzięki systemowi obwodnic – Obwodnicy Centrum i Obwodnicy Śródmieścia. Kierują one transport na obrzeża Warszawy i zapobiegają zatorom komunikacyjnym na głównych arteriach miasta. Integrację lewo- i prawobrzeżnej Warszawy



ułatwia kilkanaście przepraw mostowych przez Wisłę.

Udaje się też rozwiązać problemy gospodarki wodno-ściekowej i odpadów komunalnych. System dystrybucji wody odbywa się przez zmodernizowane magistrale, obsługujące również peryferia miasta, a dostarczana woda miejska jest dobrej jakości.

Działają dwie oczyszczalnie ścieków: „Czajka” i „Potudnie”, które obsługują cały obszar miasta. Wprowadzony zostaje też jednolity program gospodarki odpadami, zapewniający ich właściwą selekcję i utylizację. Udaje się zminimalizować uciążliwość wynikającą z nadmiernego hałasu i zanieczyszczenia środowiska. Kształtowanie terenów zieleni, a także ochrona i właściwe użytkowanie obszarów cennych ze względów przyrodniczych i krajobrazowych, daje możliwość ich wykorzystania dla podniesienia atrakcyjności Warszawy oraz zachowania dla przyszłych pokoleń.

### **Centrum kultury**

Warszawa przyjmuje rolę Europejskiej Stolicy Kultury. Ważne wydarzenia kulturalne o zasięgu międzynarodowym wpisane zostają do kalendarza powszechnie dostępnego dla mieszkańców i przyjezdnych.

Obok prestiżowych festiwali, konkursów i cyklicznie organizowanych wystaw, na które zjeżdża się do Warszawy elita świata kultury, szczególnego kolorytu nadają miastu działania kulturalne mniejszych społeczności: dzielnic, osiedli, ulic.

Liczne koncerty, imprezy artystyczne, festiwale, festyny, święta ulic i dzielnic – stają się ważnym czynnikiem integrującym mieszkańców i atrakcją dla osób odwiedzających stolicę.

### **Miasto o dobrze zorganizowanej przestrzeni publicznej**

Warszawa liczy blisko 2,5 miliona mieszkańców (około 4 milionów w obrębie całej aglomeracji). Dla społeczności tej stworzono dobrze zorganizowaną, rozwijającą się przestrzeń publiczną z nowoczesnym i atrakcyjnym centrum, z zagospodarowanym placem Defilad, placem Piłsudskiego i zmodernizowanym Krakowskim Przedmieściem. Dzięki działaniom rewitalizacyjnym podniesiono atrakcyjność Śródmieścia Warszawy pomiędzy Skarpą a ulicami: Moliera, Mazowiecką, Szpitalną i Kruczą. Na tym terenie skupia się promocja kulturalna miasta.

Na Powiślu funkcjonuje dzielnica uniwersytecka. Rozbudowa instytucji akademickich wraz ze stującym popularyzacji wiedzy Centrum Nauki Kopernik, na słabo dotąd wykorzystanym terenie w centralnym obszarze miasta, jest oczywistą konsekwencją podjętej przed laty decyzji o umieszczeniu tam Biblioteki Uniwersyteckiej. Korzystający z niej studenci i naukowcy nadają ton Śródmieściu Warszawy, stanowiąc naturalną publiczność rozmaitych skupionych tu instytucji kulturalnych.

Dzięki zagospodarowaniu obu brzegów Wisły miasto zyskuje nowe, atrakcyjne tereny sportowo-rekreacyjne z oceanarium i Warszawskim Centrum Rozrywki. Przybliżenie miasta do rzeki oraz pełniejsze jej wykorzystanie jako atrakcji turystycznej i miejsca wypoczynku umożliwiła budowa nowego tunelu, w którym umieszczona została Wistostrada na wysokości Zamku oraz Starego i Nowego Miasta. Zagospodarowane zostają też tereny Portu Praskiego. Działania te pozwalają zbliżyć do siebie mieszkańców prawo- i lewobrzeżnej części miasta. W efekcie rewitalizacji przywrócony zostaje dawny

blask architektury przelomu XIX i XX wieku. Zmienia swój wizerunek budownictwo wielokopułowe, odżywiają zdegradowane obszary poprzemysłowe. Przy okazji rewitalizacji tych terenów powstają nowe place zabaw i ścieżki rowerowe.

### **Miasto z duszą**

Dzięki szybkiemu rozwojowi infrastruktury kulturalnej w krajobraz miasta na stałe wpisują się nowe muzea: Muzeum Komunizmu, Muzeum Historii Żydów Polskich, Muzeum Powstania Warszawskiego. Powstają liczne sale koncertowe. Publiczność sportową gromadzą imprezy organizowane w nowo wybudowanych obiektach, w tym na Stadionie Narodowym. Turystów przyciągają powtórnie odkryte miejsca, z którymi wiążą się dawne warszawskie legendy: lochy Bazyliuszka, piwnica Pałacu Ostrojskich z zaklętą Złotą Kaczką, brzeg Wisły z pomnikiem Syreny i nowymi pomnikami legendarnych założycieli stolicy: Warsa i Sawy.



## Cel strategiczny 1.

*Poprawa jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców Warszawy*



*Pragniemy, aby mieszkańcy stolicy czuli się w niej dobrze. Chcemy pokonać dystans jaki dzieli pod niektórymi względami Warszawę od innych stolic europejskich. Wymaga to poprawy w wielu dziedzinach, poczynając od administracji poprzez zmiany w oświacie, ochronie zdrowia, pomocy społecznej, na bezpieczeństwie kończąc. Pierwszy cel strategiczny uwzględnia także usprawnienia infrastruktury drogowej i komunikacyjnej oraz ochronę środowiska naturalnego.*



<p><b>Cel operacyjny 1.1.</b> Podniesienie poziomu i dostępności usług publicznych, w tym oświaty, kultury, rekreacji i sportu, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej</p>	<p><b>Cel operacyjny 1.2.</b> Zwiększenie bezpieczeństwa i porządku publicznego</p>	<p><b>Cel operacyjny 1.3.</b> Wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz modernizacji istniejących budynków</p>	<p><b>Cel operacyjny 1.4.</b> Wykorzystanie walorów i zapewnienie stałej poprawy stanu środowiska przyrodniczego</p>	<p><b>Cel operacyjny 1.5.</b> Zapewnienie wysokiej jakości usług infrastrukturalnych</p>	<p><b>Cel operacyjny 1.6.</b> Zapewnienie sprawnego i bezpiecznego przemieszczania się w mieście osób i towarów</p>
<p><b>Program 1.1.1.</b> Usprawnienie administracji</p> <p><b>Program 1.1.2.</b> Rozwój oświaty</p> <p><b>Program 1.1.3.</b> Rozwój kultury</p> <p><b>Program 1.1.4.</b> Budowa i modernizacja ogólnodostępnych obiektów sportowo-rekreacyjnych</p> <p><b>Program 1.1.5.</b> Poprawa opieki zdrowotnej</p> <p><b>Program 1.1.6.</b> Rozszerzenie systemu pomocy społecznej</p>	<p><b>Program 1.2.1.</b> Stworzenie sprawnego systemu zarządzania</p> <p><b>Program 1.2.2.</b> Zwiększenie bezpieczeństwa</p> <p><b>Program 1.2.3.</b> Zwiększenie porządku publicznego</p> <p><b>Program 1.2.4.</b> Wprowadzenie systemu ochrony ludności</p>	<p><b>Program 1.3.1.</b> Zwiększenie zasobów mieszkań komunalnych</p> <p><b>Program 1.3.2.</b> Zwiększenie zasobów mieszkań Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS)</p> <p><b>Program 1.3.3.</b> Tworzenie warunków dla rozwoju budownictwa wielo- i jednorodzinnego</p> <p><b>Program 1.3.4.</b> Rewitalizacja zdegradowanych zasobów mieszkaniowych</p>	<p><b>Program 1.4.1.</b> Poprawa jakości wód</p> <p><b>Program 1.4.2.</b> Poprawa jakości powietrza</p> <p><b>Program 1.4.3.</b> Ochrona i zagospodarowanie systemu zieleni miejskiej</p> <p><b>Program 1.4.4.</b> Redukcja hałasu komunikacyjnego</p> <p><b>Program 1.4.5.</b> Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych</p> <p><b>Program 1.4.6.</b> Efektywna gospodarka odpadami</p>	<p><b>Program 1.5.1.</b> Usprawnienie systemu wodociągowo-kanalizacyjnego</p> <p><b>Program 1.5.2.</b> Usprawnienie systemu ciepłowniczego, elektroenergetycznego i gazowniczego</p> <p><b>Program 1.5.3.</b> Rozwój systemów telekomunikacyjnych</p>	<p><b>Program 1.6.1.</b> Rozwój systemu drogowego m.st. Warszawy</p> <p><b>Program 1.6.2.</b> Rozwój systemu transportu publicznego</p> <p><b>Program 1.6.3.</b> Usprawnienie parkowania w Warszawie</p> <p><b>Program 1.6.4.</b> Poprawa bezpieczeństwa i organizacji ruchu drogowego</p> <p><b>Program 1.6.5.</b> Stworzenie warunków do bezpiecznego korzystania z rowerów</p>

## **CEL OPERACYJNY 1.1.**

**Podniesienie poziomu i dostępności usług publicznych, w tym oświaty, kultury, rekreacji i sportu, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej**

Chcemy, by Warszawa była miastem przyjaznym dla wszystkich, by dobrze się w niej czuli zarówno ci, którzy się tu urodzili, jak i przybysze. Dlatego pierwszym celem władz miasta będzie podniesienie dostępności usług publicznych, od których zależy komfort codziennego życia w mieście.

### **Program 1.1.1. Usprawnienie administracji**

Skuteczna administracja publiczna będzie koncentrować się na potrzebach mieszkańców i elastycznie się do nich dostosowywać. Będzie blisko ludzi. Zostanie rozwinięta sieć Wydziałów Obsługi Mieszkańców (WOM). Pojawią się one w każdej dzielnicy. Miasto rozwijać będzie procedury umożliwiające mierzenie skuteczności realizowanych projektów.

Jawność działań administracji osiągniemy m.in. rozpowszechniając wśród mieszkańców informator budżetowy pt. „Skąd mamy pieniądze i na co je

wydajemy”. Publiczne wyjaśnianie przestaniek podejmowanych decyzji pozwoli na zwiększenie kontroli społecznej nad działaniami administracji. Usprawnieniu miejskiej administracji służyć będzie wydzielona sieć teleinformatyczna. Dzięki nowoczesnym rozwiązaniom technicznym będzie ona mało awaryjna oraz tania w eksploatacji. Sieć umożliwi stworzenie systemu elektronicznego obiegu dokumentów i modułowego zarządzania urzędem miasta (e-administracja – patrz: Program 1.5.3.). Wśród wprowadzanych instrumentów przewidziany jest System Zarządzania Urzędem. Przewiduje on zarządzanie przepływami finansowymi, planowanie i monitorowanie wykonania budżetu miasta, sporządzanie sprawozdań finansowych, zarządzanie składnikami majątkowymi i zarządzanie zasobami ludzkimi. Oprócz tego powstanie Elektroniczny System Obiegu Dokumentów (ESOD).

Ułatwieniu dostępu obywateli do usług publicznych służyć będzie rozwój komputerowej bazy danych o tych usługach. Informacje o wszystkich podmiotach prowadzących na terenie miasta działalność w zakresie oświaty, ochrony zdrowia i pomocy społecznej będą udostępniane wszystkim zainteresowanym.

### **Program 1.1.2. Rozwój oświaty**

Zapewnienie warszawskiej młodzieży wykształcenia co najmniej na poziomie średnim, wsparcie działalności publicznych placówek oświatowych i umożliwienie swobodnego działania placówkom niepublicznym należą do najważniejszych zadań władz miejskich. Będziemy wspierali wprowadzanie w szkołach programów autorskich oraz rozszerzenie nauczania języków obcych (już od pierwszej klasy szkoły podstawowej) i informatyki. Poszerzona zostanie dostępna w szkołach oferta zajęć pozalekcyjnych oraz niezbędna do tego baza materialna. Wzbogacone zostaną zbiory szkolnych bibliotek, a zainstalowane w nich komputery z dostępem do Internetu pozwolą na korzystanie z dzieł niedostępnych na miejscu.

Szkola powinna nie tylko przekazywać wiedzę i kompetencje, lecz także pełnić rolę kulturotwórczą i wychowawczą. Dlatego polityka władz miejskich będzie sprzyjała rozwojowi współpracy szkół z rodzicami. Rodzice będą mogli oceniać jakość pracy szkoły i uczestniczyć w tworzeniu wychowawczego programu. Miasto będzie także popierać rozwój organizacji młodzieżowych o profilu prospołecznym.





Lepszemu powiązaniu oferty oświatowej z rynkiem pracy i ułatwieniu młodzieży startu zawodowego będzie służył system doradztwa zawodowego w gimnazjach i liceach.

Zamieramy wypracować nowy model szkolnictwa zawodowego. W jego ramach szkoły zawodowe zostaną przekształcone w Centra Kształcenia Praktycznego. Niezbędna jest także reforma szkolnictwa specjalnego i wprowadzenie do niego nowoczesnych metod pracy.

Konieczne jest stałe dostosowywanie sieci szkół do zmiennej sytuacji demograficznej Warszawy. W latach 2003-2005 liczba dzieci i młodzieży w wieku szkolnym spadła o około 10 tys. rocznie, a w ciągu kolejnych 5 lat do 2010 roku przewidziany jest dalszy spadek (łącznie o ok. 14 tys.). Z drugiej strony rozbudowa nowych osiedli mieszkaniowych powoduje w dzielnicach położonych na obrzeżach Warszawy wzrost zapotrzebowania na miejsca w szkołach podstawowych, tym bardziej, że chodzą do nich także dzieci z sąsiednich gmin. W dzielnicach centralnych natomiast, obserwuje się spadek liczby ludności i spadek liczby dzieci w wieku szkolnym. Poprzez dostosowanie sieci szkół do tych zmian władze miejskie zapewnią dzieciom możliwie najkrótszą drogę do szkoły oraz racjonalne wykorzystanie budynków szkolnych.

Miasto opracuje program zajęć pozaszkolnych o charakterze edukacyjno-wychowawczym. Będzie on obejmował również młodzież zagrożoną dysfunkcją społeczną. Zajęcia prowadzone będą przez placówki oświatowe, domy kultury i inne miejskie instytucje kultury oraz ośrodki sportu i rekreacji.

Niezbędnym warunkiem wysokiej jakości nauczania i pracy szkół jest stworzenie spójnego systemu doradztwa i doskonalenia nauczycieli. Zorientowany on będzie zarówno na podnoszenie kultury pedagogicznej, jak i umiejętności warsztatowych nauczycieli.

### **Program 1.1.3. Rozwój kultury**

Za bardzo ważny czynnik kształtujący jakość życia mieszkańców uważamy ofertę kulturalną. Miasto będzie wspierać rozwój instytucji kultury. Podniesiony zostanie standard i wzbogacona oferta programowa domów kultury oraz lokalnych ośrodków aktywności kulturalnej.

Rozwijając sieć bibliotek publicznych zadbamy o powiększanie ich księgozbiorów, a także o tworzenie nowych stanowisk komputerowych. Biblioteki będą aktywniej korzystać z multimediów oraz systematycznie gromadzić i na szeroką skalę udostępniać materiały audiowizualne. Będą pełniły również funkcje edukacyjne, informacyjne i rozrywkowe. Władze miasta będą zapobiegać komercjalizacji usług bibliotecznych.

Do ważnych zadań miasta w dziedzinie kultury należy utrzymywanie miejskich teatrów. Obecnie jedną z przyczyn wysokich kosztów ich utrzymania jest korzystanie z budynków wynajmowanych. Miasto będzie wykupywało i modernizowało obiekty, w których prowadzą działalność miejskie teatry (impresje kulturalne – patrz: Program 2.2.1.; muzea – patrz: Program 2.2.3.).

### **Program 1.1.4. Budowa i modernizacja ogólnodostępnych obiektów sportowo-rekreacyjnych**

Ważnym zadaniem miasta jest popieranie sportu masowego i promowanie go wśród dzieci i młodzieży. Służyć będzie temu przede wszystkim poprawa szkolnej infrastruktury sportowej. Doprowadzimy do poprawy jej jakości oraz do zwiększenia liczby boisk, sal gimnastycznych, skateparków, ścieżek dla rowerzystów i użytkowników rolek (ścieżki rowerowe – patrz: Program 1.6.5.). Do roku 2020 planujemy zbudowanie w Warszawie kilkudziesięciu nowych obiektów sportowych, w tym centrum sportów wodnych z torem kajako-



wym oraz aquaparku. Będziemy modernizować obiekty już istniejące. Jednym z pierwszych będzie tor tyżwiarski na Stegnach.

Konieczne jest także zbudowanie spójnego systemu sportu i rekreacji w środowisku młodzieży, opartego na bazie wszystkich placówek miejskich. Powinien on obejmować uczniowskie, szkolne i międzyszkolne kluby sportowe, szkoły mistrzostwa sportowego, szkoły sportowe i szkoły z klasami sportowymi.

Sposobem na upowszechnienie sportu jest także wykreowanie stolicy na centrum wielkich imprez sportowych. Ważną kwestią jest dobre zarządza-





*Szpital św. Zofii*

nie obiektami sportowymi należącymi do samorządu warszawskiego. Samorząd będzie miał wpływ na funkcjonowanie ośrodków sportu i rekreacji oraz sposób zarządzania i wykorzystania ich majątku (sport – patrz: Program 2.3.2.).

#### **Program 1.1.5. Poprawa opieki zdrowotnej**

Poprawa dostępności pomocy lekarskiej będzie możliwa dzięki stworzeniu miejskiego systemu ratownictwa medycznego oraz wdrożeniu miejskiego systemu informacyjnego o usługach medycznych. Przywrócenie opieki medycznej w placówkach oświatowych przyczyni się do poprawy stanu zdrowia młodego pokolenia. Prowadzone systematycznie badania pozwolą na wczesne wykrywanie schorzeń cywilizacyjnych, w tym wad postawy. Wykorzystanie szkolnych gabinetów dentystycznych pozwoli na szersze objęcie uczniów profilaktyczną opieką stomatologiczną.

W dziedzinie ochrony zdrowia miasto skupi się na działaniach profilaktycznych, zwalczaniu chorób

cywilizacyjnych, zwłaszcza nowotworów i chorób układu krążenia. Poprawę opieki zdrowotnej nad ludźmi starszymi ułatwi uruchomienie kompleksowego miejskiego systemu opieki geriatrycznej (patrz: Program 1.1.6.).

Polepszeniu sytuacji zdrowotnej seniorów służyć będą również starania o obniżenie zachorowalności na grypę i ograniczenie skutków powikłań pogrypowych wśród osób po 65 roku życia.

Planowana jest także modernizacja i rozbudowa niektórych stołecznych szpitali oraz obiektów podstawowej opieki zdrowotnej.

#### **Program 1.1.6. Rozszerzenie systemu pomocy społecznej**

Chcemy, by każdy mieszkaniec Warszawy miał poczucie bezpieczeństwa, by wiedział, że w trudnych sytuacjach życiowych nie będzie pozostawiony bez pomocy. Polityka władz miejskich będzie wspierała aktywność samopomocową rozmaitych środowisk. Instytucje pomocy społecznej będą wspierać

aktywność własną jednostek i rodzin w rozwiązywaniu problemów życiowych. Sieć ośrodków interwencji kryzysowej oraz poradni rodzinnych będzie bezpłatnie świadczyć kompleksową pomoc psychologiczną, psychiatryczną i prawną.

Instytucje opieki społecznej zwrócą szczególną uwagę na sytuację dzieci z rodzin wychowawczo niewydolnych. Naszym celem jest zmniejszenie liczby wychowanków tradycyjnych domów dziecka. Dotychczasowe domy dziecka zostaną stopniowo przekształcone w placówki wspierające naturalną rodzinę wychowanka, by przywrócić jej normalne funkcjonowanie. Dla dzieci, które nie będą mogły funkcjonować w rodzinach naturalnych, pracownicy pomocy społecznej poszukiwać będą miejsc w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka. Działalność ta sprzężona będzie z pracą poradni zajmujących się terapią i rehabilitacją osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych środków, oraz z pracą instytucji i organizacji zajmujących się zapobieganiem przemocy w rodzinie. Prowadzone będą szkolenia dla opiekunów w rodzinnych domach dziecka oraz dla pracujących z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym.

Ośrodki Pomocy Społecznej będą poszukiwały możliwości zorganizowania wsparcia dla osób starszych w ich własnym środowisku. Uzupelnieniem tych działań będzie tworzenie sieci domów dziennego pobytu.

W trosce o włączenie osób niepełnosprawnych do normalnego życia władze miasta dbać będą o likwidację barier architektonicznych i komunikacyjnych. Będą także wspierać zatrudnienie osób niepełnosprawnych oraz pomagać rodzinom wychowującym dzieci niepełnosprawne i sprawującym opiekę nad osobami wielorako niepełnosprawnymi, które ukończyły obowiązek szkolny, całkowicie uzależnionymi od pomocy innych osób.

Długotrwałe bezrobocie grozi trwałym wykluczeniem społecznym. Bezrobociu będziemy przeciw-

działali poprzez aktywizację zawodową, poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy. Planujemy działania zmierzające do zwiększenia mobilności zawodowej mieszkańców. Udzielimy wsparcia kobietom na rynku pracy w celu podniesienia ich statusu społeczno-zawodowego. Będziemy promować równy dostęp do rynku pracy i kształcenia ustawicznego.

W rozwiązywaniu problemów społecznych władze Warszawy będą jak najczęściej korzystać z aktywności organizacji pozarządowych. Wiele zadań potrafią one wykonać lepiej i taniej niż administracja publiczna. Miasto będzie przekazywać im zadania, zachowując możliwość kontroli.

W szczególności organizacjom pozarządowym mogą być przekazywane następujące zadania:

- tworzenie rodzinnych form opieki zastępczej i ich wspieranie
- działania na rzecz dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych
- działania na rzecz osób starszych (aktywizujące, samopomocowe i integracyjne)
- pomoc osobom bezdomnym (udzielanie schronienia, dożywiania oraz reintegracja społeczna)
- pomoc osobom niepełnosprawnym zwiększająca ich szanse na pełne uczestnictwo w życiu społecznym
- poradnictwo, terapia, informacja społeczna, pomoc rzeczowa
- tworzenie mieszkań chronionych dla bezdomnych i osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i zakłady karne.
- tworzenie ośrodków aktywności oraz kompleksowej opieki i rehabilitacji zapewniających dzienne i całodobowe formy pomocy środowiskowej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie z wielorakimi dysfunkcjami rozwojowymi całkowicie uzależnionych od pomocy innych osób.

Stworzymy kompleksowy miejski system opieki geriatrycznej. Skuteczniej niż do tej pory pomagać

będziemy cierpiącym na chorobę Alzheimera. Uruchomienie wyspecjalizowanej placówki świadczącej kompleksowe usługi tylko dla osób dotkniętych tą chorobą to jedno z priorytetowych zadań miasta.

## **CEL OPERACYJNY 1.2.** **Zwiększenie bezpieczeństwa i porządku publicznego**

Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom stolicy to jeden z priorytetów władz miasta. Będziemy go realizować korzystając z doświadczeń innych metropolii. W naszych działaniach dużą uwagę skupimy na możliwie szerokiej współpracy z lokalnymi społecznościami i mieszkańcami. Będziemy dążyć do integracji miejskich służb czuwających nad bezpieczeństwem, policji oraz innych jednostek realizujących zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego.

### **Program 1.2.1. Stworzenie sprawnego systemu zarządzania**

Warszawa musi być przygotowana do radzenia sobie z sytuacjami nadzwyczajnymi. W tym celu zostanie zbudowane Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz stanowisko kierowania dla Prezydenta m.st. Warszawy na czas wojny. Służby miejskie i państwowe zostaną objęte jednolitym systemem łączności. Powstanie wspólna platforma informatyczna umożliwiająca szybką wymianę informacji pomiędzy wszystkimi służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo miasta. Zostaną sformułowane procedury i przewidziane zadania dla każdej ze służb na wypadek powstania sytuacji kryzysowej. Skutecznym elementem wspomagającym zarządzanie będzie budowa bezzatogowego statku powietrznego w celu monitorowania rozprzestrzeniających się skażeń biologicznych i chemicznych, kontroli imprez maso-

wych i zgromadzeń publicznych, monitorowania fali powodziowej oraz oceny natężenia ruchu drogowego, w tym korków ulicznych (również podczas ewakuacji ludności).

Poprzez łączność satelitarną zapewnione zostanie pozycjonowanie wszystkich pojazdów policji, straży miejskiej, pogotowia ratunkowego i straży pożarnej. Ponadto, z wykorzystaniem łącz satelitarnych, stworzony zostanie awaryjny system łączności.

### **Program 1.2.2. Zwiększenie bezpieczeństwa**

Przeniesiemy na stołeczny grunt ideę *community policing* – czyli współpracę mieszkańców oraz lokalnych społeczności z policją, strażą miejską i władzami miejskimi. Konieczne jest wzajemne poznanie się mieszkańców i likwidowanie anonimowości w społecznościach lokalnych, budowa zaufania i stworzenie systemu sąsiedzkiej samopomocy. Organizowanie warunków takiej współpracy jest zadaniem władz miasta.



Podstawowym narzędziem organizowania współpracy służb porządkowych z mieszkańcami jest Warszawska Mapa Bezpieczeństwa, a także program „Bezpieczne Osiedle” i program „Blokersi”.



Pozwolą one zidentyfikować miejsca, gdzie docho-  
dzi do przestępstw i wykroczeń oraz określić ich  
rodzaj i skalę. Na podstawie mapy i tych progra-  
mów organizowane są patrole straży miejskiej  
i ponadnormatywne patrole policyjne. Działania te  
będą kontynuowane i rozwijane.

W zapewnieniu poczucia bezpieczeństwa miesz-  
kańców szczególną rolę odgrywać będą policjanci  
dzielnicowi. Będą z nimi współpracowali miejscy  
strażnicy rejonowi o podobnym zakresie kompe-  
tencji. Dla usprawnienia działania tych służb zo-  
stanie wprowadzony społeczny system oceny  
pracy dzielnicowych i policyjnych patroli po-  
nadnormatywnych.

Zapobieganiem zjawiskom patologicznym w szko-  
łach, takim jak przemoc czy handel narkotykami,  
zajmą się wzmocnione patrole szkolne złożone  
z policjantów i miejskich strażników.

Organizowanie imprez kulturalnych i sportowych,  
wspieranych przez straż miejską i policję, daje  
młodzieży alternatywną ofertę bezpiecznego spęd-  
zania wolnego czasu.

#### **Program 1.2.3. Zwiększenie porządku publicznego**

Przestrzeń miejska powinna być kształtowana  
w sposób utrudniający działalność przestępczą  
i zwiększający bezpieczeństwo mieszkańców. Tak  
rozumiana prewencja urbanistyczna będzie waż-  
nym kryterium brany pod uwagę w pracach pla-  
nistycznych. Projektowanie przestrzeni będzie  
sprzyjało efektywnej kontroli społecznej. Oznacza  
to ograniczenie miejsc niewidocznych lub przesto-  
niętych, a także zwiększanie pola widzenia przez  
umieszczanie w miejscach mało widocznych ka-  
mer lub luster. Konieczne jest także przeciwdzia-  
łanie rozwojowi monofunkcyjnych obszarów,  
zwłaszcza w centrum miasta. Obszary takie przez  
dużą część doby pozostają wyludnione i łatwo sta-  
ją się terenem działalności przestępczej.

Warunkiem zapewnienia bezpieczeństwa jest tak-  
że właściwe oświetlenie przestrzeni miejskiej. Zo-  
stanie stworzony warszawski standard oświetlenia  
przestrzeni publicznych. Miejsca newralgiczne lub  
zagrożone powinny być oświetlone ze szczególną  
intensywnością. Wejścia do toalet, automatów te-  
lefonicznych, bankomatów itp. zostaną w sposób  
czytelny oznaczone i oświetlone. Obiekty użytecz-  
ności publicznej powinny być intensywnie oświe-  
tlone także po zamknięciu.

Przystanki komunikacji publicznej w mieście dosto-  
sowane będą do „formuły bezpiecznego przystan-  
ku”, co obejmuje m.in. dobre oświetlenie i łatwość  
wezwania pomocy.

Zwiększeniu bezpieczeństwa służyć będzie także  
rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego, na  
który docelowo ma składać się ok. 500 kamer  
miejskich oraz ok. 1000 kamer osiedlowych. Będą  
one umieszczane w miejscach najbardziej niebez-  
piecznych, wybieranych na podstawie analiz prze-  
prowadzanych przy użyciu Warszawskiej Mapy  
Bezpieczeństwa. Monitoring wizyjny wprowadzony  
będzie także w środkach komunikacji miejskiej.

W ruchu drogowym wprowadzony zostanie system  
fotoradarów (około 100-150 szt.) powiązany z sys-  
temem wykrywania samochodów skradzionych.

#### **Program 1.2.4. Wprowadzenie systemu ochrony ludności**

Miasto wdroży system alarmowania oraz powiada-  
miania policji i straży miejskiej o naruszeniu prawa.  
Wprowadzony zostanie system ochrony ludności  
przed zagrożeniami chemicznymi, w tym system  
zabezpieczeń pirotechnicznych oraz system ochro-  
ny przed zagrożeniami biologicznymi. Zostanie  
przeprowadzona analiza zabezpieczeń przeciwpo-  
wodziowych i rozbudowa systemu wałów, w szcze-  
gólności w okolicy Kępy Zawadowskiej. Ze środków  
miejskich zakupiony zostanie specjalny sprzęt ra-

towniczo-gaśniczy dla Komendy Miejskiej Pań-  
stwowej Straży Pożarnej (m.in. wozy bojowe i ope-  
racyjne, ubiory i wyposażenie osobiste strażaków,  
wyposażenie w urządzenia techniki specjalnej do  
ratownictwa wodnego, wysokościowego i medycz-  
nego, środki gaśnicze i sorbenty).

Ponadto sfinansowany zostanie zakup specjali-  
stycznego sprzętu pirotechnicznego i analityczne-  
go dla Komendy Stołecznej Policji (kombinezony  
pirotechniczne, robot pirotechniczny, urządzenie  
do przewozu ładunków niebezpiecznych, urządze-  
nia radarowe i oparte na promieniowaniu Roent-  
gena służące do przeszukiwania gruzowisk).

### **CEL OPERACYJNY 1.3. Wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz modernizacji istniejących budynków**

Władze miejskie będą wspierały rozwój budownic-  
twa mieszkaniowego poprzez działania planistycz-  
ne, inwestycje w infrastrukturę oraz odpowiednią  
gospodarkę gruntami należącymi do miasta.  
W miejscowych planach zagospodarowania prze-  
strzennego zostanie określona powierzchnia



gruntów pod budownictwo mieszkaniowe. Zostaną też zaplanowane odpowiednie inwestycje miejskie, takie jak budowa dróg i zbrojenie terenu.

#### **Program 1.3.1. Zwiększenie zasobów mieszkań komunalnych**

W poczuciu współodpowiedzialności za uboższych mieszkańców władze miasta stworzą program budowy mieszkań komunalnych. Ich lokalizacja na terenie całego miasta zapobiegnie powstawaniu skupisk uboższej ludności.

#### **Program 1.3.2. Zwiększenie zasobów mieszkań Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS)**

Będziemy wspierać rozwój miejskich Towarzystw Budownictwa Społecznego i spółdzielczego budownictwa lokatorskiego, przyznając im grunty na korzystnych warunkach lub wnosząc je aportem. Z wyłonionymi w drodze przetargu TBS miasto zawrze umowy, na podstawie których będzie uczestniczyło w kosztach budowy tych lokali, które przeznaczy dla swoich najemców. Miasto rozważy możliwość udzielania gwarancji i poręczeń do uzyskania kredytu (zwłaszcza z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego).

#### **Program 1.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju budownictwa wielo- i jednorodzinnego**

Miasto stworzy informatyczny system łatwego dostępu do informacji na temat planów zagospodarowania przestrzennego. Określi, gdzie zaplanowany jest rozwój budownictwa mieszkaniowego, jakie inwestycje infrastrukturalne są tam przewidziane oraz jakie są planowane inwestycje celu publicznego. Podniesieniu atrakcyjności gruntów przeznaczonych do celów mieszkalnych sprzyjać będzie wyposażenie ich w kompleksową infrastrukturę.

#### **Program 1.3.4. Rewitalizacja zdegradowanych zasobów mieszkaniowych**

Rewitalizacja zdegradowanych zasobów mieszkaniowych jest zadaniem szczególnie złożonym i zróżnicowanym. Obejmuje między innymi problemy substandardowej zabudowy osiedli mieszkaniowych z lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych, w których niezbędne są remonty, w szczególności zaś prace termomodernizacyjne. Do 2020 roku wyeliminowany zostanie z budynków azbest. Miasto będzie wspierało w tej dziedzinie wysiłki spółdzielni mieszkaniowych.

W starych, centralnie położonych dzielnicach konieczna jest normalizacja stosunków własnościowych, wycofanie się miasta z zarządzania zasobami, a następnie stworzenie właścicielom warunków do przeprowadzenia remontów, przy zabezpieczeniu interesów dotychczasowych mieszkańców.

### **CEL OPERACYJNY 1.4. Wykorzystanie walorów i zapewnienie stałej poprawy stanu środowiska przyrodniczego**

Szczególnym walorem Warszawy jest rzadko spotykana w Europie bliskość dużych obszarów przyrodniczych i terenów wielkomiejskich. Pełne wykorzystanie tej sytuacji i właściwa ochrona przyrody to jedno z ważniejszych wyzwań, przed którymi stoimy. Położona w bezpośrednim sąsiedztwie Kampinoskiego Parku Narodowego i przecięta nurtem Wisły metropolia warszawska – to wyjątkowe miejsce spotkania przyrody z nowoczesną cywilizacją. Celem naszych działań jest uczynienie z Warszawy metropolii zieleni, w której mieszkańcy i turyści znajdą atrakcyjne miejsca do wypoczynku i rekreacji. Chcemy stworzyć w Warszawie czytelny układ terenów przyrodniczych,

spełniających funkcje rekreacyjne i ochrony przyrody. Zieleni wykorzystamy też do podniesienia estetyki ulic, placów i skwerów.

#### **Program 1.4.1. Poprawa jakości wód**

Troska o lepszą jakość cieków i zbiorników wodnych Warszawy przejawiać się będzie zarówno w ochronie istniejących zasobów, jak i w działaniach zapobiegających obniżaniu jakości wody. Działania te wymagają współpracy ponadlokalnej. Wyznaczone zostaną strefy i obszary ochronne, na których korzystanie z wody i użytkowanie gruntów będzie objęte zakazami, nakazami lub ograniczeniami. W ten sposób zachowany zostanie naturalny





charakter wybranych terenów np. prawego brzegu Wisły. Udostępniając je mieszkańcom do spacerów i zabaw dbać będziemy szczególnie o zachowanie ich walorów krajobrazowych. Uporządkujemy tereny splotu wód do cieków i zbiorników wodnych. Modernizacja i rozbudowa Oczyszczalni Ścieków „Czajka” oraz dokończenie budowy Oczyszczalni Ścieków „Południe” wyeliminują odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do Wisły (oczyszczalnia ścieków – patrz: Program 1.5.1.).

Rozbudujemy i zmodernizujemy system kanalizacji sanitarnej i deszczowej w aglomeracji warszawskiej. Ograniczymy zasięg kanalizacji zbiorczej na rzecz kanalizacji rozdzielającej wody deszczowe od ścieków sanitarno-bytowych i przemysłowych.

#### **Program 1.4.2. Poprawa jakości powietrza**

Niewątpliwym atutem Warszawy jest jasny, czytelny układ nawietrzania i przewietrzania miasta. Wysoką jakość powietrza zapewnimy przede wszystkim poprzez ochronę tego układu. W tym celu zaostrzymy kontrolę wydawania pozwoleń na budowę w obszarach znajdujących się w zasięgu klinów napowietrzających. Drugim obszarem naszych działań będzie ograniczanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery tak, aby nie były przekraczane obowiązujące normy dopuszczalnego stężenia szkodliwych substancji w powietrzu.

Jednym z dwóch głównych źródeł emisji zanieczyszczeń atmosferycznych w aglomeracji jest ciepłownictwo. Kontynuowana będzie modernizacja infrastruktury ciepłowniczej oraz redukcja zużycia energii cieplnej m.in. poprzez poprawę izolacji termicznej budynków (system ciepłowniczy – patrz: Program 1.5.2.).

Drugim źródłem zanieczyszczeń jest emisja spalin komunikacyjnych. Jej zmniejszeniu służyć będzie wyprowadzenie głównego ruchu komunikacyjnego poza granice ścisłego centrum Warszawy. Chcemy

nakłonić warszawiaków do częstszej rezygnacji z poruszania się po mieście samochodami na rzecz korzystania z komunikacji zbiorowej. Uczestnikom ruchu drogowego zapewnimy większą płynność jazdy, poprawiając standardy techniczne infrastruktury drogowej oraz wdrażając Zintegrowany System Zarządzania Ruchem. Wyeliminujemy z ruchu pojazdy nie spełniające norm emisyjnych. Tabor autobusowy zostanie poddany stopniowej modernizacji, będzie coraz częściej wykorzystywał paliwa i technologie niskoemisyjne. W latach 2006 – 2010 nastąpi uruchomienie pasażerskiej komunikacji autobusowej wykorzystującej paliwo alternatywne CNG (sprężony gaz ziemny). Będziemy nadal rozwijać i modernizować warszawską sieć tras rowerowych, zachęcając mieszkańców do jak najczęstszego korzystania z tego środka transportu (transport – patrz: Cel operacyjny 1.6.).

#### **Program 1.4.3. Ochrona i zagospodarowanie systemu zieleni miejskiej**

Obszary przyrodnicze zajmują na terenie Warszawy łączną powierzchnię ok. 13,5 tys. hektarów, co stanowi ok. jedną czwartą powierzchni miasta. Poszczególne elementy tego systemu tworzą cenne ciągi przyrodnicze.

Wzmocnimy skuteczność ochrony najważniejszych elementów krajobrazu przyrodniczego Warszawy i przeciwdziałać będziemy zjawiskom powodującym niszczenie powiązań ekologicznych pomiędzy poszczególnymi obszarami ekosystemu. Na terenie Skarpy Warszawskiej przeprowadzimy zabezpieczające prace geotechniczne. Cały jej obszar obejmie szczególnym nadzorem. Zadbamy o ochronę przyrodniczych powiązań przestrzennych poprzez odpowiednie zapisy w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego m.st. Warszawy oraz w miejscowych planach zago-



spodarowania przestrzennego. Jednocześnie podejmiemy prace nad likwidacją barier przestrzennych i wyznaczaniem nowych korytarzy ekologicznych, m.in. łączących Wisłę z Puszcą Kampinoską, Lasem Kabackim i Skarpą Warszawską.

Naszą troską obejmie też stoteczne parki przeprowadzając rewitalizację większości z nich, a także realizując kilkanaście nowych jak np. Park Wyżyny w rejonie ul. Płaskowickiej, park w dolinie Wilanówki, stworzenie Parku Bródnowskiego czy ciąg parkowy na Łuku Siekierowskim.

Szczególnym wyzwaniem będzie stworzenie Wiślańskiego Parku Przyrodniczego, który swoim zasięgiem obejmie dolinę Wisły na terenie Warszawy. Umożliwi on mieszkańcom wypoczynek i rekreację przy pełnym poszanowaniu wartości przyrod-

nicznych i krajobrazowych tego obszaru (parki – patrz: Program 2.1.3.; Wista – patrz: Program 2.3.1., 5.4.1.).

#### **Program 1.4.4. Redukcja hałasu komunikacyjnego**

Ważnym elementem poprawy jakości środowiska jest ograniczanie hałasu, zwłaszcza w centrum miasta. Pierwszym krokiem będzie wykonanie mapy akustycznej całej Warszawy. Posłuży ona do stworzenia właściwego programu ochrony przed hałasem.

Podobnie jak w przypadku programu redukcji emisji spalin, tu również kluczową rolę odgrywać będzie ograniczenie ruchu pojazdów w centrum miasta oraz promocja transportu publicznego i ruchu rowerowego. Istniejący tabor i nawierzchnia torowisk tramwajowych poddane zostaną wyciszeniu. Istotną rolę odegra też rozbudowa metra, które przejmie część ruchu generującego hałas.

Przy okazji modernizacji sieci drogowo-ulicznej zostaną wprowadzone tzw. ciche nawierzchnie i zwiększona zostanie liczba ekranów akustycznych. Za pomocą istniejących środków prawnych będziemy wyłączać z eksploatacji pojazdy i maszyny niespełniające standardów akustycznych, a także blokować realizację inwestycji stwarzających zagrożenie przekroczenia norm emisji hałasu.

Hałas lotniczy zostanie znacznie zredukowany po wybudowaniu ze środków budżetu państwa głównego lotniska Polski poza granicami Warszawy.

#### **Program 1.4.5. Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych**

Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych wiąże się ze zmniejszeniem ich zużycia zarówno w gospodarstwach domowych, jak i w zakładach produkcyjnych czy usługowych. W przypadku użytkowników indywidualnych chodzi o oszczędne korzystanie przede wszystkim z ener-

gii i wody. Natomiast redukcja przemysłowego wykorzystania zasobów naturalnych wiąże się z koniecznością nakładów finansowych na inwestycje w nowoczesne, oszczędne technologie.

W Warszawie obserwujemy spadek zapotrzebowania na wodę, jednak konieczne jest dalsze ograniczenie jej zużycia. Przede wszystkim doprowadzimy do ograniczenia wykorzystywania wody z trudno odnawialnych zasobów wód głębinowych. Zostanie zmniejszone, a w przyszłości wyeliminowane używanie jej do celów przemysłowych, z wyjątkiem przemysłu spożywczego i farmaceutycznego. Promować będziemy przemysł mniej wodochłonny, wprowadzanie zamkniętych obiegów wody i wodoszczędnych technologii. Dalsza, współfinansowana ze środków Unii Europejskiej, modernizacja sieci wodociągowych pozwoli na zmniejszenie strat wody w systemach przesyłowych.

W ramach racjonalnej gospodarki surowcami chcemy doprowadzić do znacznego zmniejszenia zużycia energii. W tym celu promować będziemy wykorzystanie energooszczędnych technologii i urządzeń w przemyśle, energetyce i gospodarce komunalnej. Widzimy też potrzebę zmniejszenia strat energii, zwłaszcza cieplnej, w obiektach mieszkalnych, przemysłowych i usługowych. Chcemy podnosić sprawność wytwarzania energii i doprowadzić do poprawy parametrów energetycznych istniejących już budynków.

Oprócz obniżenia wskaźników zużycia energii, równie ważnym zadaniem jest zwiększenie w bilansie energetycznym Warszawy zużycia energii ze źródeł odnawialnych. Możliwe jest wykorzystanie energii słonecznej (na potrzeby domów jednorodzinnych) oraz energii pozyskiwanej z biomasy, biogazu wysypiskowego, biogazu z procesów oczyszczania ścieków. Opracowany zostanie w najbliższym czasie „Program rozwoju energii odnawialnej dla Warszawy”, w którym będziemy starali się wskazać konkretne rozwiązania i termi-

ny ich wdrożenia. Będziemy starali się kojarzyć różne źródła energii i łączyć je w jeden system energetyczny.

Chcemy wreszcie doprowadzić do zmniejszenia materiałochłonności i odpadowości zlokalizowanej w Warszawie produkcji. W tym celu przeprowadzimy promocję oszczędnej gospodarki materiałami i surowcami, zwiększenia recyklingu oraz odzysku materiałowego i energetycznego. Przy tej okazji będziemy działać na rzecz wycofania z produkcji i użytkowania (bądź ograniczenia do minimum) substancji i materiałów niebezpiecznych.

#### **Program 1.4.6. Efektywna gospodarka odpadami**

Na obszarze całej Warszawy wprowadzimy system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych z uwzględnieniem surowców wtórnych, odpadów ulegających biodegradacji, odpadów niebezpiecznych, wielkogabarytowych, remontowo-budowlanych, elektrycznych i elektronicznych. Będziemy inwestować w modernizację istniejącej infrastruktury, zwłaszcza w poprawę stanu technicznego i wyposażenia Zakładu Unieszkodliwiania Stałych Odpadów Komunalnych (ZUSOK) oraz Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK) Radiowo. Planujemy też budowę nowych obiektów, między innymi: Zakładu Gospodarki Odpadami, sortowni i stacji przetwarzających, instalacji termicznego przetwarzania odpadów oraz składowiska odpadów balastowych.

Przewidujemy zakup nowych pojemników i pojazdów obsługujących selektywną zbiórkę odpadów oraz likwidację nielegalnych wysypisk na terenie miasta. Tereny po tych wysypiskach, podobnie jak teren przeznaczony do zamknięcia składowiska Łubna 1, poddane zostaną rekultywacji.

Efektywna gospodarka odpadami będzie możliwa dzięki właściwej edukacji ekologicznej. Działania w tym zakresie będą wspierane przez miasto.



## CEL OPERACYJNY 1.5.

### Zapewnienie wysokiej jakości usług infrastrukturalnych

Jakość infrastruktury technicznej ma decydujące znaczenie dla codziennego funkcjonowania miasta i dla szans rozwojowych całej aglomeracji. Będziemy dążyć do uzyskania równowagi pomiędzy sprawnym działaniem infrastruktury technicznej, niskimi kosztami jej funkcjonowania a zapewnieniem ochrony środowiska i ograniczeniem uciążliwości dla mieszkańców. Priorytetem miasta będzie zapewnienie czystej wody w Wiśle i zaspokojenie rosnącego zapotrzebowania na energię elektryczną.

### Program 1.5.1. Usprawnienie systemu wodociągowo – kanalizacyjnego

Ponad połowa stołecznych ścieków trafia do Wisły bez oczyszczania. Ta sytuacja ulegnie zmianie do końca 2010 roku, kiedy wszystkie ścieki z Warszawy będą oczyszczane.

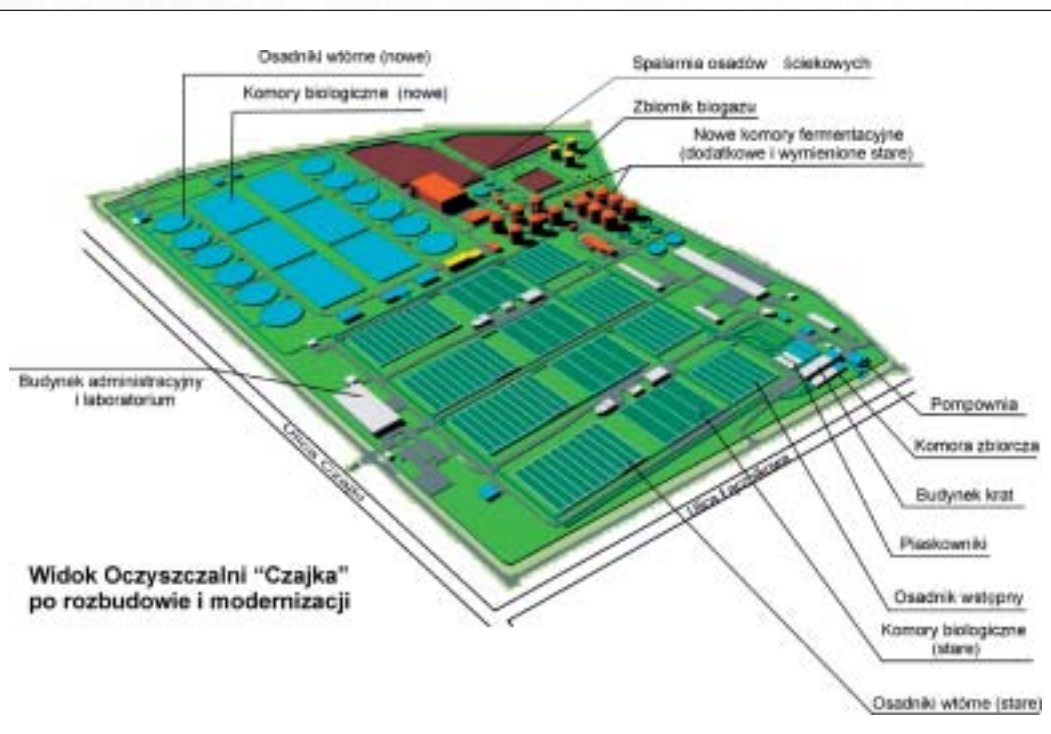
Do uruchamianej Oczyszczalni Ścieków „Południe” trafią ścieki z południowej części lewobrzeżnej Warszawy – Ursynowa, Wilanowa oraz części Mokotowa, a po roku 2009 także z gminy Konstancin-Jeziorna. Do Oczyszczalni Ścieków „Czajka” będą trafiać ścieki z pozostałej części miasta.

Dla zagwarantowania maksymalnej ochrony środowiska miasto rozwiąże problem osadów po-

wstających w trakcie oczyszczania ścieków. Osady ściekowe będą suszone, a następnie poddawane obróbce termicznej w Oczyszczalni „Czajka” (trafią tu również osady z Oczyszczalni „Południe”) i stosowane w rekultywacji nieużytków.

Rozbudowa sieci kanalizacyjnej zapewni do 2020 roku dostęp do kanalizacji prawie wszystkim gospodarstwom domowym.

Warunkiem rozwoju miasta jest zapewnienie ciągłych dostaw wody. Poprawimy jakość wody pitnej i usprawnimy jej dystrybucję. Zagwarantujemy wszystkim mieszkańcom Warszawy wodę o wysokiej jakości, czystą i spełniającą najwyższe standardy. Przeprowadzimy rozbudowę, wymianę i renowację magistral wodociągowych oraz sieci



Oczyszczalnia ścieków „Czajka”

rozdzielczych. Trzy stłeczne wodociągi – Centralny, Praski i Północny zostaną zmodernizowane m.in. poprzez instalację urządzeń do ozonowania i filtracji wody. Na stacjach uzdatniania wody wprowadzony zostanie pełny monitoring procesów technologicznych.

### **Program 1.5.2. Usprawnienie systemu ciepłowniczego, elektroenergetycznego i gazowniczego**

Miejska sieć ciepłna jest jednym z największych miejskich systemów w Europie, korzysta z niej 72 proc. mieszkańców miasta. Dostarcza ona mieszkańcom i przedsiębiorcom ciepło wykorzystywane do centralnego ogrzewania, podgrzewania wody oraz dla potrzeb wentylacji i klimatyzacji. Poza miejską siecią zaopatrzenie w ciepło zapewniają lokalne kotlewnie opalane węglem, gazem lub olejem opałowym.

Naszym celem jest rozbudowa i modernizacja systemu ciepłowniczego tak, aby był on przyjazny dla środowiska, maksymalnie oszczędny oraz niezawodny. Konieczne jest połączenie i przez to efektywniejsze wytwarzanie ciepła i energii elektrycznej. W tym celu będziemy promować budowę nowych jednostek kogeneracyjnych tj. wytwarzających jednocześnie ciepło i energię elektryczną. Sieć przesyłowa będzie modernizowana – używane dzisiaj rury nadal będą wymieniane na rury nowszej generacji – preizolowane.

Miasto będzie dążyć do likwidacji tzw. niskiej emisji węglowej powodowanej przez małe kotlewnie – spalany w nich węgiel zostanie zastąpiony gazem, olejem opałowym lub energią elektryczną (alternatywnie obszary przez nie zaopatrywane mogą być podłączane do miejskiej sieci ciepłnej). Budowane będą nowe jednostki wytwórcze oparte na odnawialnych źródłach energii oraz nowych skojarzonych źródłach energii.

Miasto będzie promować:

- wykorzystanie biogazu uzyskiwanego w oczyszczalniach ścieków
- kotlewnie małych mocy (chcemy by dostarczały one ciepło do obiektów użyteczności publicznej, takich jak szkoły, przedszkola, ośrodki zdrowia)
- rozwój małych elektrociepłowni gazowych.

Powyższe rozwiązania będą popierane przez obniżki opłat z tytułu użytkowania lub dzierżawy gruntów miejskich oraz stawek podatku od nieruchomości dla wybranych inwestycji. W ramach takich działań w Zakładzie Unieszkodliwiania Stałych Odpadów Komunalnych (ZUSOK) zbudowana zostanie instalacja do odzysku ciepła uzyskiwanego ze spalania śmieci, które będzie sprzedawane do miejskiej sieci. Zapotrzebowanie na energię elektryczną będzie w Warszawie znacząco wzrastać. Do 2020 r. przy niezmięnionej liczbie mieszkańców jej zużycie wzrośnie o ok. 50 proc. W przypadku wzrostu liczby mieszkańców do 2,5 mln zwiększy się dwukrotnie.

Najistotniejszym elementem jest zagwarantowanie stałego zasilania Warszawskiego Węzła Energetycznego z Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Niezbędne jest również stworzenie kompletnego pierścienia linii najwyższych napięć 400 kV wokół Warszawy. Na poziomie miasta i aglomeracji rozbudujemy i zmodernizujemy sieci 110 kV.

Wykorzystamy liberalizację rynku energetycznego i będziemy promować inicjatywy, mające na celu wzrost konkurencji na rynku energii elektrycznej.

### **Program 1.5.3. Rozwój systemów telekomunikacyjnych**

Sprawną telekomunikacja jest jednym z warunków rozwoju współczesnego miasta. Będziemy wspierać jej rozwój. Dotyczy to zwłaszcza budowy szerokopasmowej sieci internetowej dla całego obszaru metropolitalnego.

Zostanie opracowany program rozwoju miejskich systemów informacji i komunikacji elektronicznej,

powiązanych z sieciami rządowymi i europejskimi. Pozwoli on usprawnić kontakt administracji miejskiej z mieszkańcami. Zostanie także wykorzystany dla potrzeb bezpieczeństwa miasta.

### **CEL OPERACYJNY 1.6.**

#### **Zapewnienie sprawnego i bezpiecznego przemieszczania się w mieście osób i towarów**

System transportowy Warszawy wymaga zachowania równowagi pomiędzy ruchem samochodowym, transportem publicznym oraz ruchem pieszych i rowerzystów. Zagrożeniem dla tej równowagi jest lawinowo rosnąca liczba samochodów. Ruch samochodowy w centrum miasta zostanie ograniczony, co pozwoli rozwinąć transport publiczny i wykreować przestrzeń dla pieszych. Ruch samochodowy poza centrum będzie usprawniany przez rozwijanie tras obwodowych. Warszawa zostanie podzielona na trzy strefy. Będą się one różnić stopniem uprzywilejowania transportu publicznego, stopniem ograniczeń ruchu samochodów oraz udogodnieniami dla ruchu pieszo i rowerowego.

**Strefa I – śródmiejska** – podzielona na trzy podstrefy:

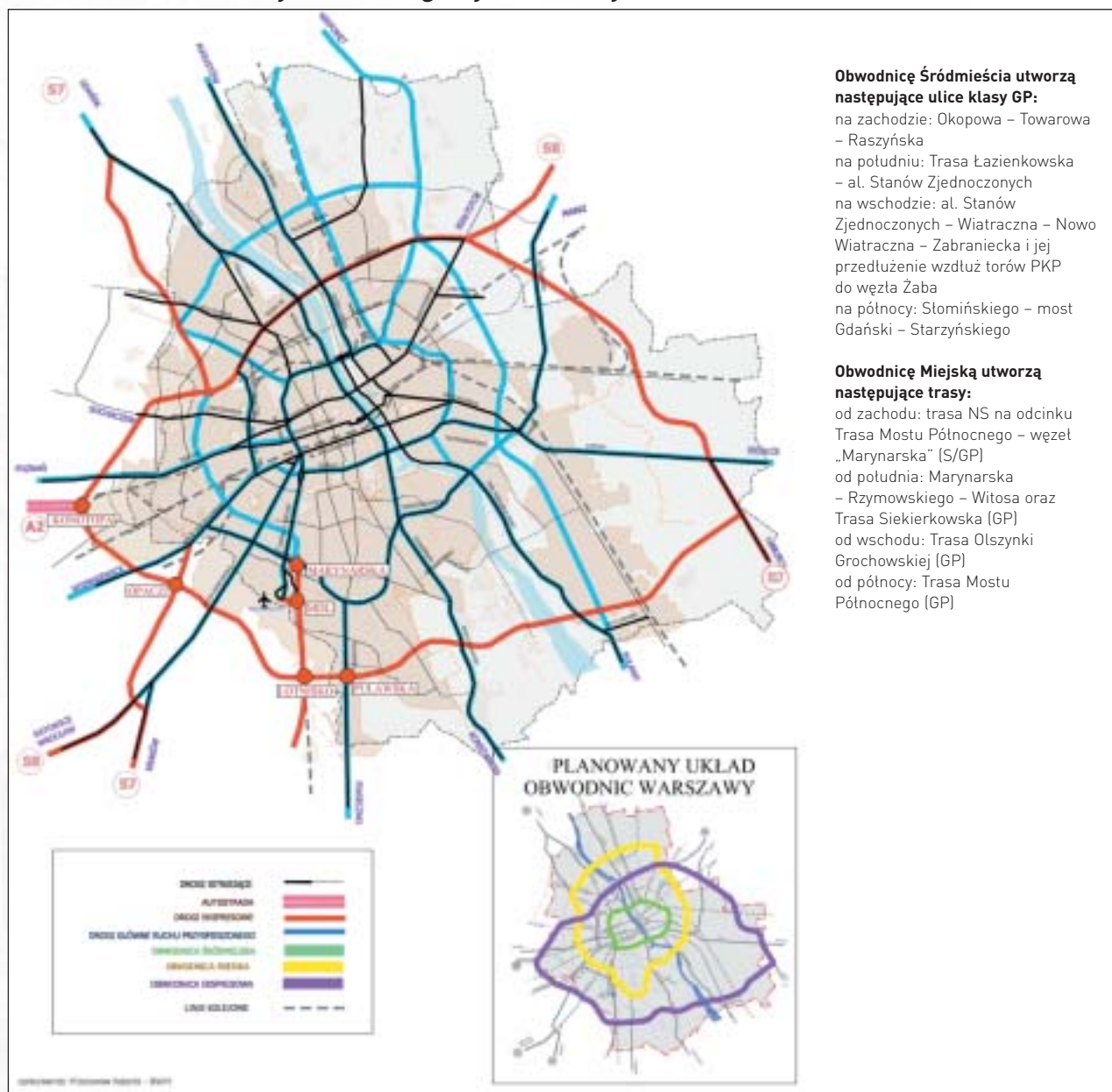
- Ia – istniejąca intensywna zabudowa śródmieścia lewo- i prawobrzeżnego
- Ib – obszary śródmieścia do przekształceń i intensyfikacji zabudowy
- Ic – pozostałe obszary śródmieścia

Ulice w podstrefach Ia i Ib służyć będą pieszym, transportowi publicznemu, rowerom oraz dojazdowemu i wewnętrznemu ruchowi samochodowemu. Parametry techniczne ulic – szerokość, liczba pasów ruchu, organizacja ruchu będą ograniczać prędkość jazdy.

Ulice podstrefy Ic będą przede wszystkim obsługiwały ruch dojazdowy i wewnętrzny, wyjątkowo będą



## Planowany układ drogowy Warszawy



tu zlokalizowane drogi wyższych klas niż lokalne i zbiorcze.

**Strefa II – miejska** – obejmie pozostałe obszary o intensywnej zabudowie. Przy zachowanym priorytecie transportu publicznego przewidziana jest większa swoboda dla użytkowników samochodów.

**Strefa III – przedmieście** – obejmować będzie pozostałe obszary o małej intensywności zagospodarowania. Układ drogowy i ilość parkingów będzie dostosowana do ilości samochodów.

### Program 1.6.1. Rozwój systemu drogowego m.st. Warszawy

Sprawny transport w mieście wymaga właściwej struktury systemu drogowego. Taką strukturę trzeba w Warszawie dopiero zbudować. Wymaga ona rozwinięcia układu dróg wyższych klas – dróg ekspresowych (S) oraz dróg głównych ruchu przyspieszonego (GP). Umożliwi to oddzielenie ruchu lokalnego od ruchu tranzytowego i ruchu osobowego od ruchu towarowego. Kluczowe znaczenie dla efektywności systemu drogowego Warszawy ma budowa systemu obwodnic, wprowadzenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ruchem oraz wybudowanie nowych tras mostowych przez Wisłę. Znaczna część przejazdów, także przejazdy tranzytowe, odbywa się obecnie przez śródmieście a nawet ściste centrum miasta. Sytuację tę zmieni wybudowanie obwodnic Śródmiejskiej i Miejskiej, które współpracować będą z Obwodnicą Ekspresową zapewniającą zewnętrzne powiązania Warszawy (patrz: Program 3.1.1.).

Zwiększenie liczby przepraw mostowych i tras drogowych przebiegających przez Wisłę znacznie zmniejszy średnie długości podróży, a tym samym przyczyni się do ograniczenia natężenia ruchu, zmniejszenia emisji zanieczyszczeń i kosztów eksploatacyjnych. Zbudowane zostaną m.in. następujące trasy mostowe:

- Trasa Mostu Północnego, o charakterze międzydzielnicowym i międzyregionalnym
- Trasa mostowa Budowlana – Krasińskiego, o charakterze lokalnym i międzydzielnicowym
- Trasa Na Zaporze
- most w południowym ciągu Obwodnicy Ekspresowej.

W pierwszej kolejności powstanie most Północny. Jego realizacja na odcinku od ul. Pułkowej do ul. Modlińskiej zakończy się w 2009 roku. W kolejnych latach Trasa Mostu Północnego po stronie zachodniej dotrze do nowego odcinka drogi S7 w rejonie Fortu Wawrzyszew, a po stronie wschodniej do nowego odcinka drogi S8 w Markach. Oprócz budowy nowych, miasto wykona kompleksowe naprawy dróg już istniejących.

#### Program 1.6.2. Rozwój systemu transportu publicznego

Podstawą systemu transportowego Warszawy będzie transport publiczny. Jego jakość zadecyduje o sprawnym funkcjonowaniu całej metropolii. Priorytetowo traktujemy rozwój transportu szynowego – metra, tramwaju oraz kolei. Autobusy będą uzupełnieniem systemu i podstawowym środkiem komunikacji w rejonach nie posiadających komunikacji szynowej.

#### Metro

Najpilniejszym zadaniem jest obecnie doprowadzenie I linii metra do Młocin. Tam powstanie węzeł przesiadkowy powiązany z parkingiem systemu „Parkuj i Jedź” oraz linią tramwajową do Tarchomina, biegnącą wzdłuż Trasy Mostu Północnego.

Druga linia metra będzie budowana etapowo. Największe natężenie ruchu pasażerskiego przewidywane jest na odcinku od ronda Daszyńskiego do Dworca PKP Warszawa Wileńska, dlatego też odcinek ten będzie budowany jako pierwszy. Następnie dobudowane zostaną odcinki obsługujące wielkie osiedla mieszkaniowe: Targówek i Bródno na wschodnim krańcu II linii oraz Bemowo na zachodnim. Trzecia linia metra, o przebiegu Dworzec PKP Warszawa Zachodnia – Goctaw, także będzie realizowana etapowo, w pierwszej fazie jako odgałęzienie II linii w kierunku Goctawia, rozpoczynające się w rejonie Portu Praskiego (II i III linia metra – patrz: Program 5.4.3.).

#### Tramwaje

Warszawa dysponuje dobrze rozwiniętą siecią tras tramwajowych, jednak podróże tramwajami są uciążliwe. Tabor jest zużyty, brakuje systemu sterowania ruchem, przystanki są źle wyposażone.

Modernizacja tras tramwajowych będzie polegała na poprawie stanu torowisk i zasilania. Przewidziane jest wdrożenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ruchem, dzięki któremu można będzie zapewnić tramwajom pierwszeństwo w sygnalizacji świetlnej. Przeprowadzona zostanie przebudowa przystanków, w tym podwyższenie i poszerzenie platform. Do ruchu wprowadzone zostaną nowoczesne wagony niskopodłogowe.

W pierwszej kolejności miasto zmodernizuje cztery trasy tramwajowe:

- Goctawek – Al. Jerozolimskie – Banacha
- rondo Starzyńskiego – pl. Zawiszy
- Piaski – al. Jana Pawła II – Rakowiecka z odgałęzieniem Potocka – pl. Grunwaldzki
- Cmentarz Wolski – Dworzec Wileński

### Perspektywiczna sieć linii tramwajowych





Zbudowane zostaną nowe trasy tramwajowe m.in.:

- Bemowo – Młociny
- Banacha – pl. Unii Lubelskiej – Wilanów
- Młociny – most Północny – Tarchomin
- Tarchomin – Żerań.

### **Autobusy**

Najwięcej pasażerów korzysta z komunikacji autobusowej. Miasto będzie dążyć do jej polepszenia, przede wszystkim na trasach nie obsługiwanych przez transport szynowy. Zakupiony zostanie nowoczesny niskopodłogowy, klimatyzowany, komfortowy tabor. Usprawnione zostaną węzły przesiadkowe. Na zatłoczonych odcinkach ulic tworzone będą wydzielone pasy ruchu dla autobusów, kontrapasy i inne formy organizacji ruchu zapewniające szybki przejazd autobusów. Ten podsystem komunikacji publicznej także będzie objęty zintegrowanym zarządzaniem ruchem, co pozwoli autobusom utrzymywać ruch zgodnie z rozkładem jazdy. W razie potrzeby sygnalizacja świetlna na skrzyżowaniach będzie dawała pierwszeństwo autobusom. W ścisłym centrum miasta rozszerzona zostanie strefa ulic z ograniczeniami dla ruchu indywidualnego i dopuszczonym ruchem autobusowym (np. ul. Krakowskie Przedmieście).

### **Racjonalizacja przebiegu linii tramwajowych i autobusowych**

Racjonalizacja układu linii komunikacyjnych oznacza uproszczenie układu linii tramwajowych, dostosowanie układu linii autobusowych do układu tras komunikacji szynowej i eliminację konkurencji pomiędzy autobusami i transportem szynowym na tych samych trasach.

Komunikacja tramwajowa będzie organizowana na wzór metra. Każdą z podstawowych tras tramwajowych, Wschód – Zachód (most Poniatowskiego – Al. Jerozolimskie, most Śląsko-Dąbrowski – al. Solidarności, most Gdański – Słomińskiego)

oraz Północ – Południe (Targowa – Grochowska, Andersa – Marszałkowska – Puławska, al. Jana Pawła II – al. Niepodległości, Towarowa – Okopowa) będzie obsługiwała jedna lub dwie linie tramwajowe z uzupełnieniem o odcinki tęcznikowe (np. ulice: Stawki, Nowowiejska, Filtrowa).

Racjonalizacja umożliwi wprowadzenie regularnej częstotliwości kursowania tramwajów, dogodniejsze korzystanie z przystanku bez konieczności dochodzenia do tramwajów różnych linii i w efekcie ograniczenie liczby wagonów oraz zmniejszenie kosztów.

### **Integracja systemu transportu publicznego**

Podniesienie komfortu podróżowania środkami komunikacji publicznej będzie możliwe dzięki integracji systemu transportu publicznego. Kolej zostanie włączona do obsługi transportu miejskiego. Będzie wprowadzony wspólny bilet na wszystkie środki transportu publicznego w aglomeracji. Wybudujemy węzły przesiadkowe oraz system parkingów „Parkuj i Jedź”. Parkingi te pozwolą na pozostawienie samochodu i kontynuację podróży wybranym środkiem komunikacji publicznej. Zlokalizowane będą przede wszystkim przy stacjach metra i Szybkiej Kolei Miejskiej (SKM – patrz: Program 3.1.2.). Planowane jest wybudowanie 27 takich parkingów. Pierwsze z nich powstaną przy węzle komunikacyjnym Młociny, stacjach metra Marymont i Wilanowska oraz przy ulicy Potczyńskiej. Zintegrowany System Transportu Publicznego obejmie też uruchomienie dynamicznych systemów informacji pasażerskiej, monitoring bezpieczeństwa i synchronizację rozkładów jazdy.

### **Program 1.6.3. Usprawnienie parkowania w Warszawie**

Uporządkowanie systemu parkowania będzie istotnym środkiem realizacji polityki transporto-



„Parkuj i jedź”



wej, głównie w obszarach silnie zurbanizowanych (strefy I i II). Podstawą działania będzie rezygnacja z prób dostosowania podaży miejsc parkingowych do popytu. Oznacza to zmianę dotychczasowego podejścia władz miasta. Limitowanie liczby miejsc parkingowych (także na działkach prywat-



Węzeł komunikacyjny Młociny



Lokalizacja parkingu przy stacji metra Marymont

nych) będzie zależać od cech poszczególnych obszarów, sprawności funkcjonującej komunikacji zbiorowej oraz charakteru i intensywności zabudowy. Opracowane będą szczegółowe normy parkingowe obowiązujące w poszczególnych strefach. W centralnym obszarze miasta planowane jest wprowadzenie górnego limitu liczby miejsc parkingowych realizowanych wraz z nową zabudową. Jednocześnie, głównie w tej części Warszawy, zostaną wybudowane parkingi podziemne oraz zautomatyzowane parkingi wielopoziomowe. Uporządkowanie parkowania będzie wymagać zachowania równowagi pomiędzy dostępnością i przepustowością układu drogowego a chtonnością parkingową. Umożliwi to uzyskanie oszczędności w przestrzeni ulic, z możliwością jej wykorzystania na potrzeby transportu publicznego i rowerowego, utrzymanie koncentracji przewozów

transportem publicznym (zwiększenie efektywności jego funkcjonowania) oraz przeciwdziałanie degradacji przestrzeni. Realizowany system parkingów typu „Parkuj i Jedź” wspomagać będzie działanie sieci komunikacji publicznej.

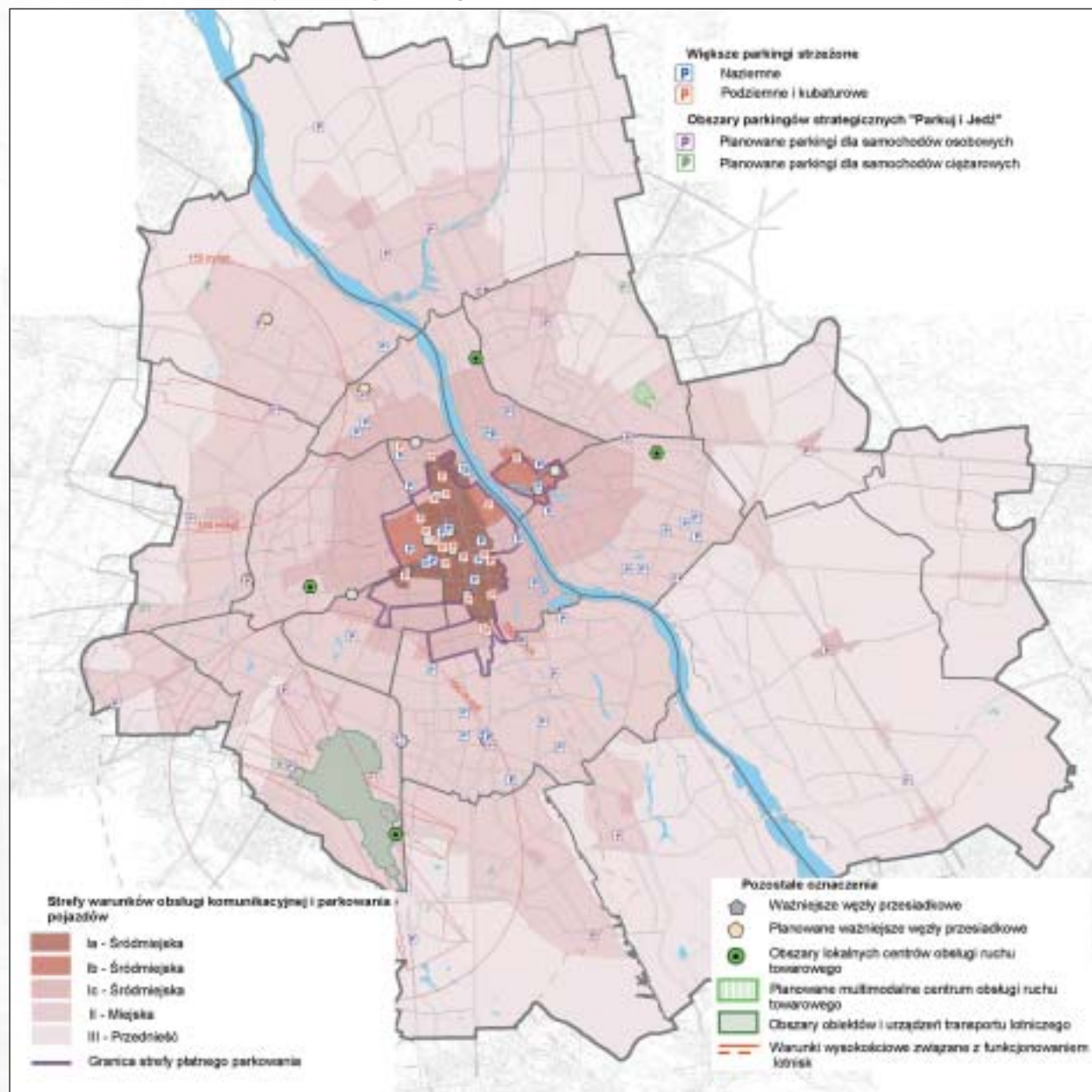
#### **Program 1.6.4. Poprawa bezpieczeństwa i organizacji ruchu drogowego**

W ostatnich latach odnotowano w Warszawie pewną poprawę stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego. Mimo to liczba osób poszkodowanych w wypadkach drogowych jest ciągle wysoka, a poziom zagrożenia mieszkańców wyraźnie wyższy niż w innych miastach Europy. Zostanie utworzona Warszawska Baza Danych o stanie bezpieczeństwa ruchu drogowego. Do bazy trafią informacje przekazywane przez policję i służby miejskie, a także towarzystwa ubezpie-

zeniowe i służby medyczne. Jednolitej kontroli będzie podlegał przewóz ładunków niebezpiecznych. Zostanie wprowadzony przejrzysty system zarządzania prędkością w mieście. Maksymalna dopuszczalna prędkość różnić się będzie w zależności od klasy drogi i jej parametrów technicznych. Zostanie wprowadzony audyt bezpieczeństwa ruchu drogowego, co oznacza sformalizowaną procedurę oceny nowych rozwiązań drogowych, projektów modernizacji i projektów organizacji ruchu z punktu widzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Od 2007 roku wszystkie projekty inwestycji drogowych w Warszawie będą podlegały takim procedurom. Zintegrowany System Zarządzania Ruchem, obejmujący obszar całej Warszawy, zapewni lepsze i bardziej efektywne wykorzystanie układu drogowego. System ten będzie obejmował sterowanie sygnalizacją świetlną oraz monitorowanie ruchu



## Planowany układ parkingów



na najważniejszych arteriach. Pozwoli on usprawnić komunikację indywidualną, zapewni uprzywilejowanie pojazdów transportu publicznego, umożliwi zbieranie informacji o ruchu, zdarzeniach drogowych (wypadkach, kolizjach, awariach, przeciążeniach układu ulic), warunkach atmosferycznych. Będzie służył przekazywaniu informacji kierowcom i służbom miejskim, poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego, usprawnieniu ruchu tranzytowego oraz przewozu materiałów niebezpiecznych.

Dla ograniczenia uciążliwości związanych z transportem ładunków zostaną podjęte m.in. następujące działania:

- ograniczenie możliwości postojów samochodów dostawczych wyłącznie do miejsc specjalnie do tego celu wyznaczonych
- wprowadzanie wydzielonych stref z całkowitym zakazem ruchu pojazdów ciężarowych
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń, hałasu i wibracji.

Dla zapewnienia sprawności transportu ładunków konieczny jest rozwój systemu terminali i centrów logistycznych. Obecnie terminale i centra są bardzo rozproszone i w większości związane z transportem drogowym. Miasto rozważa następujące możliwości ich rozwoju:

- rozwój dużego centrum logistycznego w Mszczonowie (transport drogowy i kolejowy)
- rozwój średniej wielkości centrów logistycznych – np. Pruszków, ul. Ordon, Kozia Górka w Warszawie
- utworzenie 2-3 mniejszych centrów na terenie Warszawy lub w bezpośredniej bliskości miasta.

### Program 1.6.5. Stworzenie warunków do bezpiecznego korzystania z rowerów

Jazda na rowerze jest zarówno formą odpoczynku, jak i dobrym sposobem poruszania się po mieście. Komunikacja rowerowa jest przyjazna dla środowi-



ska, cicha, tania i wygodna. Rower stanowi świetne uzupełnienie komunikacji publicznej. W Warszawie jest ok. 200 km dróg rowerowych. Znaczną ich część stanowią odrębne, słabo powiązane, kilkukilometrowe odcinki. Wkrótce zbudujemy spójny, liczący w sumie 900 km system dróg rowerowych, wygodny, bezpieczny i czytelny dla użytkowników. Będą się na niego składać:

- drogi główne, które połączą wszystkie główne obszary miasta i najważniejsze węzły tras rowerowych
- drogi zbiorcze i łącznikowe – połączą one trasy główne, węzły, osiedla i inne ważne punkty

- trasy wypoczynkowe – przebiegające w parkach i innych miejscach atrakcyjnych turystycznie.

Drogi dla rowerów w obrębie pasa drogowego będą odizolowane od jezdni i wyznaczone tak, aby ograniczyć do minimum możliwości kolizji. Niektóre ulice będą przystosowane do wspólnego ruchu pieszych, rowerzystów i pojazdów samochodowych. Obowiązywać tam będzie ograniczenie prędkości pojazdów silnikowych do 30 km/h. Większość inwestycji będą jednak stanowiły samodzielne drogi rowerowe. Dla sprawnego ruchu rowerowego konieczne jest stworzenie możliwości

przewozu i bezpiecznego pozostawienia roweru. Parkingi dla rowerów będą zlokalizowane obok węzłów przesiadkowych, stacji, przystanków oraz ważnych obiektów (kulturalnych, sportowych). Konieczna będzie także współpraca władz Warszawy z samorządami gmin podwarszawskich oraz Mazowieckim Zakładem Przewozów Regionalnych dla określenia zasad przewozu roweru oraz tworzenia parkingów dla rowerów w pobliżu stacji i przystanków kolejowych, położonych na liniach dojazdowych do Warszawy.



## Cel Strategiczny 2.

*Wzmocnienie poczucia tożsamości mieszkańców poprzez pielęgnowanie tradycji, rozwój kultury i pobudzanie aktywności społecznej*



*Skwer Hoovera przy Krakowskim Przedmieściu*

*Historia Warszawy jest szczególna. Jej tragiczne dzieje odcisnęły piętno na życiu mieszkańców i charakterze miasta. Chcemy, aby historia i tradycja Warszawy zajmowały ważne miejsce w świadomości społecznej. Przywrócenie należnego blasku miejscom pamięci jest przedmiotem stałej troski władz miasta. Zadbamy o atrakcyjną ofertę turystyczną, zachęcającą do zwiedzania zabytków i poznawania historii naszego miasta. Wzbogacimy ofertę imprez kulturalnych i turystycznych, ukazujących oblicze dzisiejszej Warszawy.*

*Dzięki wyeksponowaniu tego co najcenniejsze w dziedzictwie Warszawy, uczynimy ją miastem atrakcyjnym dla warszawiaków, przyciągającym nowych mieszkańców i turystów.*

*Zadbamy o wzmocnienie więzi mieszkańców z miastem. Będziemy ich zachęcać do większego udziału w życiu miasta i pielęgnowania jego tradycji.*

<p><b>Cel operacyjny 2.1.</b> Umocnienie tradycji m. st. Warszawy oparte na dziedzictwie kulturowym i przyrodniczym</p>	<p><b>Cel operacyjny 2.2.</b> Wykreowanie nowych atrakcji i przedsięwzięć kulturalnych na światowym poziomie, które byłyby znakiem firmowym miasta</p>	<p><b>Cel operacyjny 2.3.</b> Zwiększenie atrakcyjności Warszawy dla mieszkańców i turystów</p>	<p><b>Cel operacyjny 2.4.</b> Aktywizacja społeczności lokalnych i organizacji pozarządowych</p>
<p><b>Program 2.1.1.</b> Rewaloryzacja Traktu Królewskiego</p>	<p><b>Program 2.2.1.</b> Kreowanie oraz promowanie imprez kulturalnych, muzycznych i festiwali</p>	<p><b>Program 2.3.1.</b> Zagospodarowanie doliny Wisty i jej wykorzystanie jako atrakcji dla mieszkańców i turystów</p>	<p><b>Program 2.4.1.</b> Rozwijanie współpracy ze społecznościami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi</p>
<p><b>Program 2.1.2.</b> Rewitalizacja wybranych zdegradowanych fragmentów dzielnic, w tym o znaczeniu historycznym</p>	<p><b>Program 2.2.2.</b> Opracowanie tematycznych tras turystycznych</p>	<p><b>Program 2.3.2.</b> Stworzenie warunków do organizacji w Warszawie wielkich imprez sportowych</p>	<p><b>Program 2.4.2.</b> Stworzenie warunków do przekazywania niektórych zadań miasta społecznościom lokalnym i organizacjom pozarządowym</p>
<p><b>Program 2.1.3.</b> Rewaloryzacja zabytkowych parków miejskich</p>	<p><b>Program 2.2.3.</b> Uatrakcyjnienie oferty muzealnej</p>	<p><b>Program 2.3.3.</b> Poprawa infrastruktury turystycznej</p>	
<p><b>Program 2.1.4.</b> Utworzenie parków kulturowych</p>	<p><b>Program 2.2.4.</b> Budowa centrów kulturalno-edukacyjnych</p>		



## **Cel operacyjny 2.1.**

### **Umocnienie tradycji m.st. Warszawy oparte na dziedzictwie kulturowym i przyrodniczym**

Pragniemy tworzyć wspólnotę mieszkańców silnie związanych ze swoim miastem. Chcemy odkryć i wyeksponować to, co jest najcenniejsze w wielowiekowym, kulturowym i przyrodniczym dziedzictwie Warszawy. W ten sposób wyeksponujemy indywidualny charakter miasta, w którym każdy znajdzie miejsce dla siebie.

Miejsca i obiekty związane z historią mają wartość nie tylko ze względu na pamięć Polaków o ważnych wydarzeniach. Zostały one docenione także przez UNESCO. Czwierć wieku temu organizacja ta wpisała na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego Stare Miasto jako wyjątkowy przykład niemal całkowitej rekonstrukcji obszaru zniszczonego w czasie II wojny światowej.

Stołeczny charakter i związana z nim pozycja Warszawy – najprężniej rozwijającej się metropolii kraju, w której najłatwiej o dobrą pracę, godziwy zarobek i perspektywę wszechstronnego rozwoju, przyciągają nowych mieszkańców ze wszystkich regionów Polski. Nowi mieszkańcy Warszawy to przede wszystkim ludzie młodzi, dobrze wykształceni, nastawieni na sukces i osiągnięcie wysokiego statusu materialnego. Dają oni Warszawie szansę rozwoju, dlatego też podejmiemy wysiłek, by uznali stolicę za miejsce, w którym warto mieszkać, pracować i wypoczywać.

#### **Program 2.1.1. Rewaloryzacja Traktu Królewskiego**

Trakt Królewski, rozciągający się od Placu Zamkowego aż po kompleks pałacowy w Wilanowie, jest najcenniejszą i najbardziej oryginalną częścią miasta. W tej wyjątkowej przestrzeni znajdują się

liczne zabytki i instytucje związane z najważniejszymi wydarzeniami historii miasta i całego narodu. Trakt Królewski to miejsce o bogatym zasobie wartości kulturowych, przestrzeń życia i twórczości wielu wybitnych Polaków. To przestrzeń, w której zlokalizowane są muzea, wyższe uczelnie, biblioteki, placówki naukowe, świątynie, pomniki i miejsca pamięci.

Potencjał Traktu jest ogromny i po przeprowadzeniu prac rewaloryzacyjnych będzie można lepiej go wykorzystać.

Opracowano „Strategię rozwoju narodowego produktu turystycznego miasta stołecznego Warszawy *Trakt Królewski*”. Strategia jest realizowana przez Ministra Kultury, funkcjonujące na Trakcie Królewskim instytucje kultury i edukacji o charakterze narodowym oraz Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy. Najważniejsze działania zaplanowano do roku 2013, kończącego II okres programowania funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Pierwszym zadaniem jest rewitalizacja obiektów, terenów zieleni i innych przestrzeni publicznych Traktu Królewskiego. Fasady domów usytuowanych wzdłuż Traktu zostaną odrestaurowane, zadbamy też o bramy, podwórka i zieleń. Zabytkowe piwnice kamienic Starego Miasta zostaną przeznaczone na potrzeby kulturalne.

Krakowskie Przedmieście całkowicie zmieni swoje oblicze. Dla nadania mu szczególnej rangi – salonu miasta, podobnie jak na Nowym Świecie, tu również wprowadzone będzie ograniczenie w ruchu pojazdów. Zachowane zostaną tylko dwa pasy ruchu. Powstaną szerokie deptaki i znajdzie się miejsce na kawiarniane ogródki. Odzyskane w ten sposób powierzchnie oddamy do dyspozycji spacerowiczom.

Poprawiona zostanie jakość nawierzchni ulic i chodników. Zadbamy o udogodnienia dla osób niepełnosprawnych i starszych. Zmodernizujemy istniejące parkingi i wybudujemy nowe, m.in.



*Krakowskie Przedmieście z Pałacem Karasia*

na Podzamczu, w okolicach Łazienek, Muzeum Narodowego i Krakowskiego Przedmieścia. Pod Placem Teatralnym powstanie wielopoziomowy parking podziemny. Dzięki temu autobusy wycieczkowe i turyści indywidualni, a także mieszkańcy Warszawy będą mogli zaparkować w pobliżu atrakcji turystycznych.

Chcemy odbudować także niektóre ważne dla Warszawy obiekty, zniszczone w czasie wojny. Panorama Krakowskiego Przedmieścia wzbogaci się o zrekonstruowany Pałac Karasia, który zostanie wykorzystany dla potrzeb Polskiej Akademii Nauk. Plac Piłsudskiego – miejsce związane z pamięcią o Papieżu Janie Pawle II – z odbudowanym Pałacem Saskim i Pałacem Brühla będzie jednym z elementów przywracających dawną świetność Osi Saskiej. W jej obszarze zrewaloryzujemy też Ogród Saski i odtworzymy przestrzeń placu Żelaznej Bramy. Podobne działania przeprowadzimy na obszarze Osi Stanisławowskiej, m.in. przez zagospodarowanie placu na Rozdrożu, przekrycie Trasy Łazienkowskiej, a także rewitalizację Łazienek Północnych, Kanatu Piaseczyńskiego i Alei Ujazdowskich.

Odnowione zostaną parki i skwery Traktu Królewskiego. Do swojej świetności powrócą między innymi: Ogród Krasieńskich, Park Na Książęcym,



Krakowskie Przedmieście. Plac na osi Uniwersytetu Warszawskiego i Akademii Sztuk Pięknych

Park Rydza-Śmigłego, nadwiślańska Skarpa, Ogrody Zamkowe i otoczenie zespołu pałacowo-parkowego w Wilanowie.

### Program 2.1.2. Rewitalizacja wybranych zdegradowanych fragmentów dzielnic, w tym o znaczeniu historycznym

Chcemy wykorzystać zachowane, lecz zaniedbane dotąd fragmenty starej Warszawy. W okresie powojennym wysitek odbudowy zepchnął na drugi plan potrzebę utrzymania w dobrym stanie ocalałych ze zniszczenia resztek przedwojennej architektury. Dziś chcemy dać tym pamiątkom po dawnej Warszawie szansę powrotu do świetności, zaś ich mieszkańcom – piękniejszą, czystsza i bezpieczniejszą – a przez to bardziej przyjazną przestrzeń życia. Uchwalony na początku 2005 roku Lokalny Uproszczony Program Rewitalizacji m.st. Warszawy na lata 2005-2013 zakłada działania mające na celu m.in. ożywienie społeczno-gospodarcze, osiągnięcie ładu przestrzennego, poprawę estetyki miasta oraz przywrócenie nieruchomościom we wskazanych częściach miasta ich utraconej wartości. Program obejmuje tereny Pragi Północ, frag-

menty Pragi Południe, Śródmieścia, Woli i Bemowa. Pilotażowy projekt rewitalizacji obejmie Pragę Północ. Ta część miasta, mało zniszczona w czasie wojny, jest obecnie w znacznym stopniu zdegradowana. Na terenie Pragi przeprowadzona zostanie m.in. modernizacja infrastruktury telekomunikacyjnej, gazowej i elektrycznej. Wyremontowane zostaną drogi, parkingi, przystanki i linie tramwajowe. Remonty obejmą również budynki mieszkalne, ich otoczenie (podwórka, chodniki) oraz drobne formy architektoniczne, łącznie z obszarami zieleni i ścieżkami rowerowymi. Włączymy w te działania lokalną społeczność, szczególnie młodzież i bezrobotnych. Efektem prac będzie poprawa jakości przestrzeni publicznych, w tym likwidacja barier architektonicznych utrudniających dostęp do tych miejsc osobom niepełnosprawnym.

Chcemy nadać warszawskiej Pradze wizerunek miejsca, w którym kwitnie życie kulturalne. Będziemy wspierać i inspirować działania artystyczne: festiwale uliczne, przeglądy filmów, koncerty. Zmodernizujemy istniejące obiekty kultury, a zabytkowe przestrzenie przemysłowe przeznaczymy do adaptacji na potrzeby artystów.

W następnej kolejności rewitalizacją obejmimy zespoły urbanistyczno-architektoniczne Starego i Nowego Miasta oraz Mariensztatu.



Gazownia Warszawska

### Program 2.1.3. Rewaloryzacja zabytkowych parków miejskich

Zabytkowe dzisiaj parki Warszawy pełniły niegdyś rolę ważnych ośrodków życia towarzyskiego. Były miejscami regularnie odwiedzanymi, cieszącymi się dużą popularnością. Dziś spora część tych terenów jest zaniedbana i wymaga prac rewaloryzacyjnych. Pragniemy przywrócić im dawny blask. Warto na nowo odkryć niedocenianą zaletę Warszawy jaką są rozległe tereny zieleni.

Prace rewaloryzacyjne przeprowadzane będą kompleksowo. Odnawianym parkom przywrócony zostanie ich historyczny układ, wzbogacony w niektórych przypadkach o fontanny, stawy, strumienie, kaskady. Dokonamy renowacji zabytkowej architektury parkowej i naprawy zniszczonej infrastruktury. Z myślą o bezpieczeństwie spacerowiczów i potrzebie wydłużenia czasu otwarcia parków, poprawimy oświetlenie i nadzór służb porządkowych. Tam, gdzie będzie to możliwe, stworzymy miejsca aktywnej rekreacji. Zorganizujemy przyjazne i bezpieczne place zabaw, zbudujemy korty tenisowe i postawimy stoły szachowe. Takimi działaniami obejmujemy: Łazienki Północne, Ogród Saski, Park Skaryszewski, Park Dreszera, Park Sielecki, Zieleniec Wielkopolski, Park Praski, Park Na Książęcem, Park Rydza-Śmigłego, Ogród Krasińskich, Gucin Gaj, Park Młociny oraz Park Kultury w Powsinie. Zrekonstruowane zostaną również Ogrody Zamkowe (zielen miejska – patrz: Program 1.4.3.).

### Program 2.1.4. Utworzenie parków kulturowych

Znakiem szczególnym Warszawy jest zauważalne we wszystkich jej rejonach przenikanie się terenów zamieszkałych z obszarami zieleni. Chcemy podkreślić tę szczególną więź, wspierając ją poprzez tworzenie parków kulturowych, które będą jedynymi w swoim rodzaju miejscami aktywnego





Park Sielecki – projekt rewitalizacji



obcowania ze sztuką w otoczeniu przyrody. Oprócz realizacji istniejącego już projektu Wilanowskiego Parku Kulturowego, planowane jest utworzenie Parku Kulturowego „Prehistoryczne Grodzisko” w Dzielnicy Targówek, Parku Kulturowego Zespołu Fortyfikacji XIX-wiecznej Twierdzy Warszawa (Forty: Służew, Okęcie, Babice, Bema, Wawrzyszew i inne). Ich zagospodarowanie wzbogaci ofertę rekreacyjną i turystyczną Warszawy.

## CEL OPERACYJNY 2.2.

### Wykreowanie nowych atrakcji i przedsięwzięć kulturalnych na światowym poziomie, które byłyby znakiem firmowym miasta

Oferta kulturalna, jaką mają do dyspozycji mieszkańcy i goście przybywający do Warszawy, swoją różnorodnością i poziomem nie odbiega od standardów europejskich. Brakuje jednak kulturalnego wizerunku naszego miasta, wyrazistych akcentów, które pozwalałyby identyfikować Warszawę. Będziemy o tym pamiętać wzbogacając ofertę kulturalną i muzealną, a także przygotowując program tematycznych wycieczek po Warszawie. (kultura – patrz: Program 1.1.3.).

#### Program 2.2.1. Promocja miasta

Podjmiemy działania w celu stworzenia marki Warszawy, która będzie rozpoznawalna na całym

świecie. Podobnie jak Paryż uważany jest za stolicę mody, Londyn – centrum finansowe, Rzym – miasto zabytków, Wiedeń – miasto muzyki, tak i Warszawa będzie kojarzona ze swoim wizerunkiem. Zapewni to skuteczną konkurencję o turystów, inwestorów i nowych mieszkańców. Będziemy kreować modę na Warszawę jako miejsce atrakcyjne do zwiedzania i inwestowania. Znajdziemy atrakcje zachęcające do pozostania w Warszawie nie tylko na weekend, ale i na dłużej. Podobnie jak Wiedeń jest miastem Mozarta, tak Warszawa może być miastem Chopina. Tutaj koncertował nasz wybitny kompozytor. Nieopodal Warszawy, w Żelazowej Woli spędził swoje dzieciństwo i młodość. W Warszawie odbywają się Międzynarodowe Konkursy im. Fryderyka Chopina. Przybliżymy wyjątkowe i tragiczne dzieje miasta wskazując równocześnie jego niepowtarzalne walory inwestycyjne i biznesowe. Będziemy szukać nowoczesnych form promocji Warszawy i zabiegać o organizację dużych imprez międzynarodowych.

#### Program 2.2.2. Kreowanie oraz promowanie imprez kulturalnych, muzycznych i festiwalu

Podstawą naszej polityki kulturalnej będzie kulturalna mapa Warszawy. Opracujemy kalendarz międzynarodowych oraz krajowych imprez kulturalnych i artystycznych odbywających się w Warszawie. Będzie on podstawą do promocji naszego miasta jako europejskiego centrum kultury. Promocja ta skierowana będzie zarówno do samych

warszawiaków i mieszkańców innych miast Polski, jak też do obcokrajowców. Ambicją władz miasta jest uzyskanie dla Warszawy do 2010 roku tytułu Europejskiej Stolicy Kultury.

W panoramie miasta będziemy odkrywać nowe przestrzenie dla sztuki i przywracać te, które dawniej były związane z kulturą.

Poszukując nowych atrakcji kulturalnych, w dalszym ciągu będziemy wspierać wydarzenia tej rangi, co: Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”, Jazz Jamboree, Warsaw Summer Jazz Days, Festiwal Mozartowski czy Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina. Z okazji 200. rocznicy urodzin wielkiego kompozytora uczynimy Warszawę 2010 roku miejscem wielkich imprez muzycznych i kulturalnych o randze międzynarodowej.

#### Program 2.2.3. Opracowanie tematycznych tras turystycznych

Dla turystów przybywających do Warszawy przygotujemy ofertę wycieczek tematycznych po miejscach związanych z historią, wybitnymi postaciami i legendami dawnej stolicy. Nasi goście poznają miejsca związane z powstaniem narodowym czy działalnością konspiracyjną. Przemierzać będą stolicę śladami Chopina i Canaletta. Poznają legendy o Warsie i Sawie, Bazyliuszku czy Złotej Kaczmie. Powędrują szlakiem ważniejszych warszawskich pomników. Zadbamy o czytelną, wielojęzyczną informację o tych miejscach.



Muzeum Historii Żydów Polskich – wizualizacja

#### Program 2.2.4. Uatrakcyjnienie oferty muzealnej

Warszawa nigdy nie przestanie być miastem pamięci. W jej granicach rozgrywały się najważniejsze wydarzenia w historii kraju. Pamięć dziejów trwa w budynkach, pomnikach, muzeach. Chcemy, by warszawiacy i przyjezdni odczuli potrzebę bliższego poznania historii naszego miasta. Wzbogacimy i uatrakcyjnimy ofertę muzealną stolicy. Temu celowi służą m.in. już organizowane cyklicznie „Noce Muzeów”, w których uczestniczy jednorazowo ponad 60 tys. zwiedzających.

Realizacja priorytetowej inwestycji muzealnej – Muzeum Powstania Warszawskiego dobiega końca. Miasto zamierza także utworzyć inne obiekty muzealne, m.in. Muzeum Historii Żydów Polskich, Muzeum Sztuki Współczesnej, Muzeum Komunizmu SocLand i budowa Alei Chwały i Muzeum Powstania Listopadowego (w Olszynie Grochowskiej). Przeprowadzimy też kompleksową rewitalizację obiektów już istniejących, np. Muzeum Historycznego Miasta Starego Warszawy, w tym Muzeum Woli. W dalszej perspektywie rozbudujemy Muzeum Niepodległości,

utworzymy Muzeum Powązek, a także Muzeum Transportu Miejskiego (w jednej z historycznych zajezdni tramwajowych).

#### Program 2.2.5. Budowa centrów kulturalno-educacyjnych

Niebawem przystąpimy do realizacji w Warszawie obiektu o całkowiec nowej jakości. Na Powiślu, na terenach nad tunelem Wistostrady, powstanie Centrum Nauki Kopernik – budynek przeznaczony na potrzeby edukacji, w którym w sposób ciekawy i przystępny będzie można zgłębiać sekrety nauki. Obiekt ten stanie się ważną atrakcją przyciągającą nie tylko młodych warszawiaków, lecz także turystów z kraju i zagranicy. W pobliżu – na Tamce, obok Zamku Ostrogskich, powstanie ważny ośrodek kulturalny – Centrum Chopinowskie. Zostaną tam zlokalizowane m.in. biblioteka muzyczna z czytelnią i możliwością odsłuchiwania nagrań, księgarnia muzyczna, antykwariat, kawiarnia i restauracja połączona z galerią sztuki, powierzchnie biurowe dla placówek chopinowskich.



Centrum Chopinowskie, projekt

#### CEL OPERACYJNY 2.3. Zwiększenie atrakcyjności Warszawy dla mieszkańców i turystów

Pragniemy wykreować Warszawę jako miejsce, które warto odwiedzać i poznawać, którym można się zachwycić i do którego warto wracać. Poprawimy infrastrukturę i standardy obsługi turystów. Wykreujemy oryginalne atrakcje, które będą magnesem przyciągającym turystów.

##### Program 2.3.1. Zagospodarowanie doliny Wisły i jej wykorzystanie jako atrakcji dla mieszkańców i turystów

Główną rolę w systemie przyrodniczym Warszawy odgrywa Wisła wraz z przyległymi do niej terenami. W większości nieuregulowane warszawskie brzegi Wisły stanowią przestrzeń życiową dla niespotykanej w innych metropoliach liczby różnych gatunków ptactwa i drobnych zwierząt. Tereny te objęto szczególną opieką, wpisując je do unijnego programu NATURA 2000 jako Obszar Specjalnej Ochrony Pta-





ków „Dolina Środkowej Wisły”. Wisła, choć mogłaby łączyć, wciąż dzieli Warszawę. Postrzegana jest przez mieszkańców przede wszystkim jako bariera komunikacyjna. Chcemy uczynić z niej ważny czynnik integrujący warszawiaków i przyciągający turystów, którzy wypełnią to miejsce życiem. Zapewnimy należytą ochronę dziedzictwa naturalnego doliny Wisły. Planowanym nad brzegami Wisły nowym terenom rekreacyjnym nadamy charakter parku, łącząc trzy wielkie obszary zieleni miejskiej: Parku Praskiego, Ogrodu Zoologicznego i tzw. łągów wiślanych. Całość znajdzie się w granicach Wiślanego Parku Przyrodniczego. W ramach Parku powstaną kolejne zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Po poprawieniu stanu czystości rzeki utworzymy plaże i kąpieliska miejskie.

Zabudowa miejska przybliży się do rzeki w rejonie Portu Praskiego, gdzie powstaną nowe, atrakcyjne budynki mieszkalne, obiekty usługowe i biurowce. Dobre połączenie z lewym brzegiem zapewni nowa linia metra.

Na Powiślu wyrośnie Park Nauki z jego główną atrakcją – interaktywnym Centrum Nauki Kopernik oraz kampus uniwersytecki. Budowa nowego tunelu Wistostrady na północ od mostu Śląsko-Dąbrowskiego pozwoli odzyskać dla celów rekreacyjnych nowe przestrzenie. Przy zjeździe z mostu Śląsko-Dąbrowskiego odtworzone będą historyczne Ogrody Zamkowe. Stworzymy bulwary nadwiślańskie

ze ścieżkami rowerowymi, alejkami, ścieżkami dydaktycznymi i trasami do jazdy konnej. Brzegi rzeki potoczy lekki most dla pieszych i rowerzystów, wybudowany na przedłużeniu ulicy Mostowej.

Powróci dawna tradycja żeglowania po Wiśle. Zbudowany będzie próg piętrzący na Wiśle w północnej części Warszawy z urządzeniami umożliwiającymi normalne funkcjonowanie rzeki, sprzyjający rozwojowi środowiska przyrodniczego na przyległych obszarach oraz ożywieniu korzystania przez mieszkańców z walorów środowiska wodnego, w tym z przywróconej żeglugi. Wybudowane zostaną nowoczesne przystanie rzeczne dla sezonowej żeglugi pasażerskiej. Udzielimy też wsparcia programom służącym rewitalizacji warszawskich portów, przystani i nadbrzeży wiślanych.

Wspólnie z gminą Nieporęt zajmiemy się zagospodarowaniem Kanatu Żerańskiego. Zostanie on wykorzystany dla celów rekreacyjno-turystycznych i przystosowany do żeglugi. Ponadto we współpracy z innymi gminami położonymi wokół Zalewu Żegrzyńskiego będziemy rozwijać funkcje rekreacyjne całego tego obszaru.

### **Program 2.3.2. Stworzenie warunków do organizacji w Warszawie wielkich imprez sportowych – Warszawa organizatorem Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej 2012, Warszawa Miastem Olimpiady 2020**

Brak dobrze wyposażonych, dużych i funkcjonalnych obiektów sportowych sprawia, że na mapie największych międzynarodowych imprez Warszawa ciągle pozostaje martwym punktem. Chcąc zmienić istniejący stan rzeczy planujemy na najbliższe lata kilka ważnych inwestycji, które pozwolą na przeprowadzanie w przyszłości w Warszawie zawodów sportowych o najwyższej randze.

Już niebawem na terenach Legii przy ul. Łazienkowskiej ruszy budowa Narodowego Stadionu Piłkarskiego dla ok. 40 tys. widzów. Obiekt, poza swoim

głównym przeznaczeniem, będzie służył organizacji koncertów i innych dużych imprez.

W najbliższym czasie rozpoczniemy budowę nowoczesnej, wielofunkcyjnej hali widowiskowo-sportowej na 15 tys. miejsc, spełniającej wszystkie wymagania stawiane przy organizacji międzynarodowych zawodów najwyższej rangi w wielu dyscyplinach od lekkiej atletyki, poprzez piłkę ręczną, koszykówkę, siatkówkę, tenis aż po wszystkie sporty walki. Hala będzie przystosowana również do organizacji dużych imprez i widowisk kulturalnych, targów czy wystaw.

Poza tym opracujemy wraz ze stroną rządową program modernizacji i wykorzystania do celów rekreacyjno-sportowych terenów Stadionu Dziesięciolecia.



Narodowy Stadion Piłkarski – wizualizacja

### **Program 2.3.3. Poprawa infrastruktury turystycznej**

Niezależnie od działań promocyjnych i kreowania nowych atrakcji Warszawy, poprawimy standardy obsługi turystów, zapewniając przede wszystkim pełen dostęp do informacji i potrzebnej infrastruktury. W działaniach tych będziemy współpracować z organizacjami hotelarskimi i turystycznymi. Utworzymy centrum obsługi ruchu turystycznego, zlokalizowane przy Trakcie Królewskim w dobrze widocznym i łatwo dostępnym miejscu. Tu każdy będzie mógł zasięgnąć podstawowych informacji na temat miasta i jego oferty, znaleźć miejsce w hotelu czy zarezerwować bilet do teatru. Centrum to funkcjonować będzie w ramach Systemu Informacji i Promocji Internetowej WARSZAWA – TRAKT KRÓLEWSKI.



*Krakowskie Przedmieście - widok w kierunku pl. Zamkowego (po rewaloryzacji)*

Będziemy dążyć do rozwoju bazy noclegowej dla młodzieży i wspierać powstawanie sieci hoteli klasy turystycznej. Turystom zmotoryzowanym udostępnimy system podziemnych parkingów zlokalizowanych w pobliżu atrakcyjnych turystycznie punktów miasta.

### **Program 2.3.4. Poprawa estetyki miasta**

Stworzymy program sukcesywnego upiększania miasta, aby było bardziej atrakcyjne i przyjazne. Skupimy się przede wszystkim na określeniu i wprowadzeniu w życie zasad tworzenia przestrzeni miejskiej. Tam gdzie to konieczne, chodniki wzdłuż ulic i placów zostaną wyremontowane z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych. Wprowadzone będą zasady planowego rozmieszczenia małej architektury (kiosków, ławek, koszy na śmieci, przystanków, słupów ogłoszeniowych itp.). Wprowadzimy zasady rozmieszczenia reklam, tak aby zmniejszyć ich negatywny wpływ na estetykę przestrzeni miejskiej. Upiększeniu miasta sprzyjać będzie należyta dbałość o uliczną zielenią miejską (trawniki, klomby, krzewy i drzewa).

### **CEL OPERACYJNY 2.4.**

#### **Aktywizacja społeczności lokalnych i organizacji pozarządowych**

Dobrze zorganizowany dialog ze społecznościami lokalnymi na stałe wpisze się w życie miasta. Opracujemy wieloletnie plany współpracy organizacji pozarządowych z instytucjami miejskimi. Chcemy, by dzięki szerokim konsultacjom społecznym warszawiacy byli współtwórcami planów rozwoju miasta.

#### **Program 2.4.1. Rozwijanie współpracy ze społecznościami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi**

Chcemy przeprowadzać co kilka lat pogłębione badania, które obejmować będą swoim zasięgiem aktywność obywatelską, w tym aktywność organizacji pozarządowych, działających w Warszawie i dla Warszawy. Na ich podstawie wdrożymy system monitoringu aktywności społecznej.

Będziemy wspierali działania lokalnych stowarzyszeń. Rozwiemy w możliwie szerokim zakresie współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz in-

stytucjami kościelnymi. Będziemy wspierać instytucje dialogu społecznego takie jak Forum i komisje dialogu społecznego.

#### **Program 2.4.2. Stworzenie warunków do przekazywania niektórych zadań miasta społecznościom lokalnym i organizacjom pozarządowym**

Określimy szczegółowo potrzeby, które mogą być zaspokajane z udziałem społeczności lokalnych. Ustalony zostanie zakres zadań administracji publicznej, jakie przekazane będą do realizacji organizacjom pozarządowym. Określimy sposób przekazywania środków finansowych na realizację delegowanych obowiązków oraz kontroli ich wykonania. Już na etapie przygotowania i uchwalania budżetu miasta chcemy mieć możliwość wyodrębnienia tych działań, które można powierzyć społecznościom lokalnym i organizacjom pozarządowym. Uruchomimy system informacji internetowej o programach planowanych przez miasto i możliwych do realizacji przez społeczności lokalne i organizacje pozarządowe.

Aktywizacja lokalnych środowisk ma dla nas znaczenie także na etapie decyzyjnym. Chcemy, by dobrze zorganizowane konsultacje społeczne na stałe wpisały się w kanon podejmowania przez władze miasta najważniejszych decyzji, budując klimat współodpowiedzialności za rozwój i dobrobyt miasta i jego mieszkańców. Uruchomimy stały mechanizm opiniowania planowanych inwestycji miejskich.

Formuła tej współpracy jest elastyczna i w miarę odnoszenia sukcesów w pilotażowych projektach będziemy powiększać jej zakres. W dalszej perspektywie możliwe będzie zagospodarowanie lokalnych przestrzeni publicznych (skwerów, uliczek, parków) przez miejscowe organizacje i stowarzyszenia wyłonione w drodze konkursów. Pełnić będą one rolę inwestora w lokalnych mikroprogramach rewitalizacji. Dla zwycięzców konkursów przewiduje się wsparcie w realizacji inwestycji i promocję zastosowanych rozwiązań.



### CEL STRATEGICZNY 3.

*Rozwijanie funkcji metropolitalnych wzmacniających pozycję Warszawy w wymiarze regionalnym, krajowym i europejskim*



*Warszawa jest najważniejszym w regionie i kraju ośrodkiem kultury, siedzibą instytucji międzynarodowych, najważniejszym węzłem komunikacyjnym. Wzmocnienie funkcji metropolitalnych ma zapewnić stolicy Polski znaczące miejsce w gronie innych metropolii europejskich i umożliwić jej skuteczne konkutowanie z nimi. Będziemy usuwali bariery utrudniające nie tylko rozwój, ale przede wszystkim codzienne funkcjonowanie aglomeracji warszawskiej. Jest to podstawowy warunek osiągnięcia innych celów strategicznych. Rozwój Warszawy chcemy zharmonizować z rozwojem jej otoczenia (gmin sąsiednich, regionu, innych miast). Potencjalną rywalizację trzeba zastąpić siecią powiązań kooperacyjnych i współpracą ośrodków, których specjalizacja pozwoli każdemu na proporcjonalny udział w rozwoju warszawskiego obszaru metropolitalnego.*

**Cel operacyjny 3.1.**

Zapewnienie sprawnej komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej obszaru metropolitalnego Warszawy

**Program 3.1.1.**

Poprawa zewnętrznych powiązań drogowych

**Program 3.1.2.**

Usprawnienie komunikacji publicznej w obszarze metropolitalnym

**Cel operacyjny 3.2.**

Wzmocnienie roli Warszawy jako ważnego europejskiego centrum gospodarczo-finansowego i naukowego oraz ośrodka decyzji politycznych

**Program 3.2.1.**

Przyciągnięcie do Warszawy europejskich instytucji gospodarczo-finansowych

**Program 3.2.2.**

Budowa nowych centrów kongresowych i targowo-wystawowych

**Program 3.2.3.**

Uczestnictwo Warszawy w międzynarodowych sieciach miast

**Cel operacyjny 3.3.**

Budowa instytucji potrzebnych dla sprawnego funkcjonowania całego obszaru metropolitalnego Warszawy

**Program 3.3.1.**

Zorganizowanie instytucji zajmujących się rozwojem obszaru metropolitalnego Warszawy

**Program 3.3.2.**

Instytucjonalna integracja planowania strategicznego w skali regionalnej





### CEL OPERACYJNY 3.1.

Zapewnienie sprawnej komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej obszaru metropolitalnego Warszawy

Podstawą rozwoju aglomeracji jest zapewnienie sprawnej komunikacji pomiędzy jej częściami oraz sprawne powiązania z resztą kraju i zagranicą. Poprawi to warunki codziennego życia wszystkich, którzy mieszkają, pracują, uczą się i wypoczywają w aglomeracji warszawskiej.

#### Program 3.1.1. Poprawa zewnętrznych powiązań drogowych

Realizacja przez administrację centralną kompletnego układu ekspresowych tras obwodowych zapewni powiązanie Warszawy z Trans-europejskimi Korytarzami Transportowymi i pozwoli na sprawne wprowadzanie do miasta ruchu międzynarodowego, krajowego i regionalnego. Centrum Warszawy zostanie odciążone od ruchu tranzytowego dalszego zasięgu. Powstaną dodatkowe połączenia między dzielnicami Warszawy, omijające centrum. Na układ ekspresowych tras obwodowych będą składały się:

- Obwodnica Ekspresowa
- Drogi ekspresowe S7, S8 i S17.

Na ciągu północnym **Obwodnicy Ekspresowej** skoncentruje się ruch tranzytowy w stronę krajów nadbałtyckich (Via Baltica) i na wschód (Terespol, Lublin). Będzie on także wygodnym połączeniem międzydzielnicowym, obsługującym Bemowo, Żoliborz, Targówek, Pragę Północ i Rembertów. Ciąg północny Obwodnicy Ekspresowej przebiegać będzie od autostradowego węzła Konotopa, położonego na zachód od Warszawy, w kierunku al. Prymasa Tysiąclecia. Następnie prowadzić będzie Trasą Armii Krajowej, zmodernizowaną tak, aby spełniała parametry

drogi ekspresowej. Od Marek biec będzie projektowaną Wschodnią Obwodnicą Warszawy.

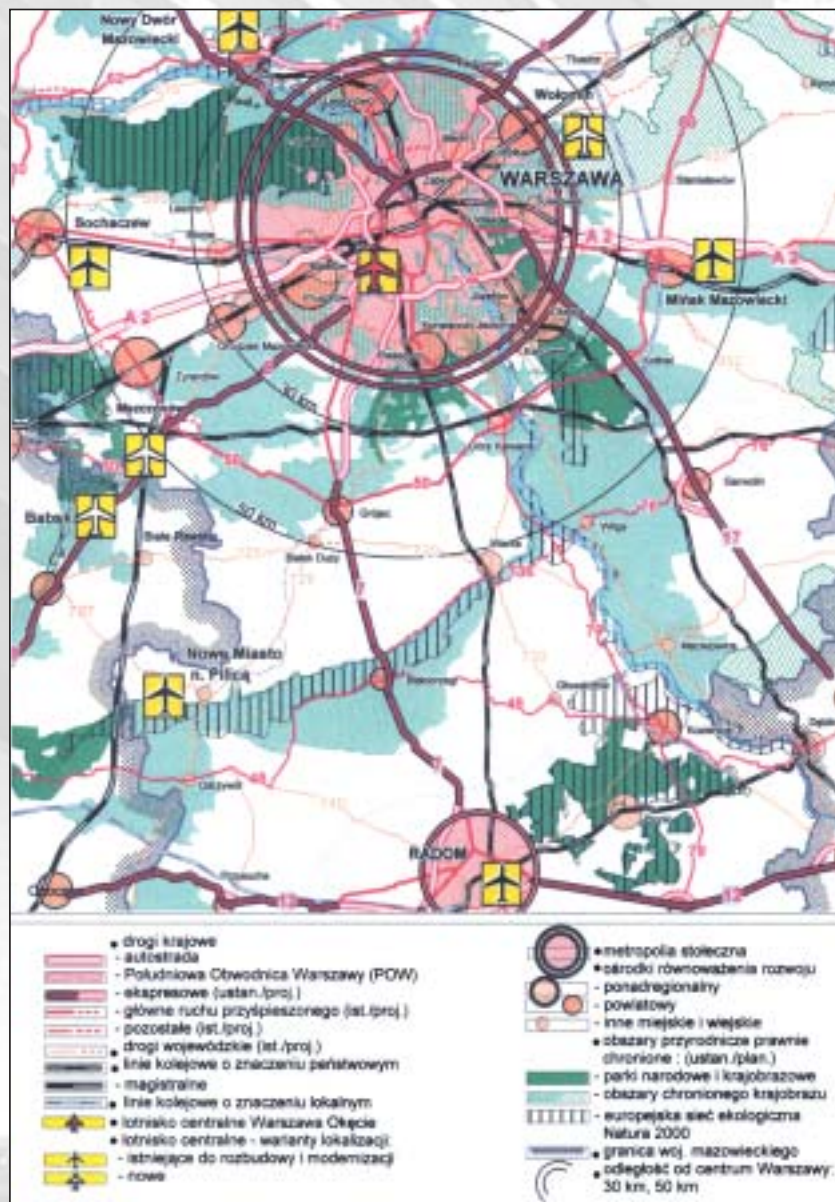
Południowy ciąg **Obwodnicy Ekspresowej** pozwoli wyprowadzić ruch samochodowy do układu dróg ekspresowych w kierunku Katowic i Wrocławia (S8), Krakowa (S7), Lublina (S17). Umożliwi powiązanie lotniska Okęcie z układem dróg krajowych oraz usprawni połączenia na południu miasta między dzielnicami: Ursus, Włochy, Ursynów, Wilanów, Wawer. Południowy ciąg Obwodnicy Ekspresowej przebiegać będzie od węzła autostradowego Konotopa, przez węzły Opacz, Lotnisko, Puławska aż do węzła z drogą S17 na wschód od granicy miasta. Niezależnie od realizacji tras obwodowych do układu zostaną wprowadzone następujące drogi ekspresowe:

**Droga ekspresowa S7** – wlot do Warszawy od strony południowej (Kraków – Kielce – Radom) i od strony północnej (Gdańsk). Od południa zostanie wybudowany odcinek trasy ekspresowej Wolica – Salomea, który poprzez węzły Opacz i Konotopa włączy się do Południowej Obwodnicy Warszawy. Od północy droga S7 uzyska połączenie z Północną Obwodnicą Warszawy w węźle z Trasą AK.

**Droga ekspresowa S8** – wlot do Warszawy od strony wschodniej (Białystok) i południowej (Wrocław/Katowice). Nowy odcinek będzie przebiegał razem z drogą S7 od Wolicy przez węzły Opacz i Konotopa, a następnie zmodernizowaną trasą AK do Marek.

**Droga ekspresowa S17** – wlot do Warszawy od strony południowo-wschodniej (Lublin). Modernizacja drogi krajowej nr 17 do parametrów drogi ekspresowej zapewni sprawne powiązanie Warszawy w kierunku południowo-wschodnim. Modernizacji wymagają również drogi niższych klas wewnątrz obszaru metropolitalnego. W szczególności dążyć będziemy do uspraw-





Mazowieckie Biuro Planowania Przestrzennego i Rozwoju Regionalnego w Warszawie. Analiza możliwości wykorzystania infrastruktury lotniskowej dla rozwoju transportu lotniczego w regionie Mazowsza

nienia powiązań drogowych z rejonem Zalewu Żagrzeńskiego (transport – patrz: Cel operacyjny 1.6.).

### Program 3.1.2. Usprawnienie komunikacji publicznej w obszarze metropolitalnym

Warunkiem usprawnienia komunikacji publicznej w obszarze metropolitalnym jest integracja systemu transportu publicznego (autobusy, tramwaje i metro – patrz: Program 1.6.2.). Ważną rolę w sieci transportu publicznego aglomeracji warszawskiej będzie odgrywała kolej. Władze miasta podejmą aktywne działania w celu jej modernizacji, na wzór szybkich kolei podmiejskich w innych aglomeracjach europejskich. Potencjał stolecznego węzła kolejowego pozwala na stworzenie sieci Szybkiej Kolei Miejskiej na następujących trasach:

- Otwock – Warszawa Zachodnia – Grodzisk Mazowiecki
- Nowy Dwór Mazowiecki – Warszawa Gdańska – Warszawa Główna
- Tłuszcz – Warszawa Wileńska
- Mińsk Mazowiecki – Warszawa Wschodnia
- Zalesie Górne – Warszawa Zachodnia
- Błonie – Warszawa Zachodnia.

Przystosowanie i modernizacja tras polegać będzie przede wszystkim na modernizacji torów, stacji i przystanków oraz zakupie nowych pociągów, dzięki czemu znacznie skróci się czas przejazdu i polepszy komfort jazdy. Poza tym ważne jest też bezpieczeństwo

### Linie Szybkiej Kolei Miejskiej



pasażerów. W planach jest, aby SKM była objęta systemem monitoringu, a reakcja na sygnał o zagrożeniu na terenie stacji lub w pociągu nie trwała dłużej niż 4 minuty. Wprowadzimy wspólny bilet na wszystkie podsystemy transportu. Chcemy, aby warszawska Szybka Kolej Miejska stworzyła nową jakość w transporcie miejskim. Kolej będzie także obsługiwać Port Lotniczy im. F. Chopina. W realizowanym projekcie rozbudowy portu przewidziana jest budowa podziemnej stacji kolejowej połączonej z linią radomską w rejonie przystanku Warszawa Służewiec. Połączenie kolejowe zostało zagwarantowane porozumieniem, jakie Prezydent m.st. Warszawy zawarł z rządem. Dzięki temu porozumieniu powstanie też sieć po-



łączeń drogowych z lotniskiem, co pozwoli na sprawny dojazd do niego samochodami i autobusami. Zgodnie z założeniami władz państwowych do 2012 roku wybudowane zostanie lotnisko poza miastem (w niewielkiej odległości od stolicy), które będzie pełniło funkcję głównego portu lotniczego Polski.

Budowa systemu parkingów „Parkuj i Jedź” umożliwi ograniczenie natężenia ruchu samochodowego na ulicach miasta. Parkingi będą zlokalizowane na granicy strefy centralnej, przede wszystkim przy stacjach kolei, metra, a także koło przystanków autobusowych i tramwajowych (parkingi – patrz: Program 1.6.3.).

### **CEL OPERACYJNY 3.2.**

#### **Wzmocnienie roli Warszawy jako ważnego europejskiego centrum gospodarczo-finansowego i naukowego oraz ośrodka decyzji politycznych**

Stawiamy sobie ambitny cel stworzenia wizerunku Warszawy jako atrakcyjnego miejsca dla siedzib zarządów korporacji i firm. W klasyfikacji miast najbardziej atrakcyjnych dla biznesu, sporządzonej przez firmę Cushman & Wakefield Healey & Baker, w ciągu ostatnich 2 lat Warszawa awansowała z 26 na 20 miejsce. Ambicją miasta jest znalezienie się w pierwszej dziesiątce tej klasyfikacji. Chcemy, by Warszawa stała się znaczącym w Europie Środkowowschodniej centrum finansowym. Obecnie w Warszawie lokują się największe firmy zajmujące się obsługą podmiotów gospodarczych czy też działalnością finansową. Mieści się tutaj kilkadziesiąt największych spośród działających w kraju kancelarii prawnych. Warszawa jest siedzibą giełdy papierów wartościowych i centrali większości banków komercyjnych prowadzących działalność w Polsce. W Warszawie znajdują się

główne biura największych firm transportowych i spedycyjnych. Ze stolicy zarządza się rynkiem telekomunikacyjnym i pocztowym.

#### **Program 3.2.1. Przyciągnięcie do Warszawy europejskich instytucji gospodarczo-finansowych**

Warszawa ma duży potencjał, aby pełnić wiodącą rolę wśród metropolii Europy Centralnej. Chcemy sprostać wyzwaniu, jakim jest konkurencja innych stolic regionu, zwłaszcza na polu gospodarczym i kulturalnym.

Warszawa, ze względu na swoje położenie, pełnić będzie w najbliższych latach także wyjątkową rolę pomostu łączącego zachód Europy z jej częścią

wschodnią. Będziemy kontynuować i rozwijać nasze działania zmierzające do szerzenia demokracji i kultury społeczeństwa obywatelskiego u naszych wschodnich sąsiadów. Wykorzystamy też możliwości gospodarczej współpracy z tym regionem. Sprowadzimy do Warszawy instytucje unijne oraz umocnimy naszą rolę jako centrum finansowego Europy Środkowowschodniej.

Rozwojowi funkcji metropolitalnych służyć będzie rozbudowa środków łączności i komunikacji oraz budowa centrów kongresowych.

Dla osiągnięcia sukcesu w przyciąganiu do Warszawy kluczowych firm i instytucji musimy pokonać dystans dzielący nas od metropolii zachodnioeuropejskich, dysponujących nowoczesną infrastrukturą telekomunikacyjną i wygodnym systemem komunikacji. Przygotujemy koncepcję lokalizacji w Warszawie instytucji sektora finansowego i bankowego, a także międzynarodowych instytucji decyzyjnych i politycznych. Zainicjujemy stworzenie centralnego dla Polski systemu informacji biznesowej i będziemy wspierać kształcenie rodzimej kadry dla potrzeb napływających firm i instytucji.

Będziemy kreować wizerunek Warszawy jako ośrodka decyzyjnego, stymulującego i ułatwiającego zrównoważony rozwój wszystkich regionów Polski.

#### **Program 3.2.2. Budowa nowych centrów kongresowych i targowo-wystawowych**

Warszawa ze swoim ogromnym potencjałem ludzkim, intelektualnym i gospodarczym aspiruje do roli znaczącego ośrodka wymiany handlowej, naukowej i gospodarczej, miejsca organizacji imprez o randze międzynarodowej. W tym celu niezbędna jest budowa nowych oraz rozbudowa i modernizacja istniejących obiektów wystawienniczo-targowych, hal widowiskowo-sportowych oraz centrów kongresowych.



Centrum handlowo-biurowo-usługowe Rondo 1 - wizualizacja



Otoczenie PKiN – wizualizacja

Centra konferencyjno-wystawiennicze mogą powstać np. w rejonie placu Defilad, Dworca Stadion czy lotniska na Okęciu. W jednym z tych obiektów może mieć siedzibę Centrum Współpracy Naukowej Europy Centralnej.

Opracujemy kalendarz statych międzynarodowych i krajowych imprez wystawienniczych, festiwalowych i targowych.

### **Program 3.2.3. Uczestnictwo Warszawy w międzynarodowych sieciach miast**

Warszawa aspiruje do roli lidera regionu w europejskich sieciach miast, zwłaszcza w największej organizacji miast europejskich – EUROCITIES. Sukcesywnie zwiększany będzie udział Warszawy

w projektach wymiany wiedzy w zakresie zarządzania miastami, wzmocnienia demokracji lokalnej oraz pozyskiwania środków UE.

### **CEL OPERACYJNY 3.3. Budowa instytucji potrzebnych dla sprawnego funkcjonowania całego obszaru metropolitalnego Warszawy**

Sprawne funkcjonowanie obszaru metropolitalnego Warszawy wymaga współdziałania wszystkich jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w jego skład. Warszawa będzie odgrywała wiodącą rolę w tworzeniu podstaw do działania struktur metropolitalnych. Wspólnie z marszałkiem woje-

wództwa mazowieckiego, prezydentami, burmistrzami i wójtami miast i gmin obszaru metropolitalnego określimy zadania, których realizacja zapewni szybki rozwój całego obszaru.

### **Program 3.3.1. Zorganizowanie instytucji zajmujących się rozwojem obszaru metropolitalnego Warszawy**

Zainicjujemy stworzenie systemu informacji biznesowej – kompletnej bazy danych obejmującej zarówno spisy gruntów i budynków, dane o terenach inwestycyjnych, jak i wskaźniki socjoekonomiczne oraz dane na temat tendencji panujących na rynku pracy. Doprowadzimy też do powstania lokalnej instytucji, promującej rozwój gospodarczy i udzielającej wsparcia podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w stolicy i całym obszarze metropolitalnym. Będziemy także wspierać działania organizacji zajmujących się rozwojem Warszawy.

### **Program 3.3.2. Instytucjonalna integracja planowania strategicznego w skali regionalnej**

Chcemy, by rozwój Warszawy stymulował rozwój całego regionu. Uruchomimy współpracę ze wszystkimi gminami obszaru metropolitalnego w celu wspólnego prowadzenia studiów nad rozwojem w skali metropolitalnej i regionalnej oraz wspólnego występowania gmin obszaru metropolitalnego o fundusze unijne. Zadbamy o to, by nasze działania, nakierowane na rozwój Warszawy, były zgodne z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego i Narodowego Planu Rozwoju.



## CEL STRATEGICZNY 4.

*Rozwój nowoczesnej gospodarki opartej na wiedzy i badaniach naukowych*



*Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego*

*Do rozwijania gospodarki opartej na wiedzy Warszawa przygotowana jest lepiej niż jakiegokolwiek inne miasto w Polsce. Mieszkańcy Warszawy są najlepiej wykształconą społecznością w kraju. Gospodarka oparta na wiedzy zapewni naszemu miastu wysoką konkurencyjność i pozwoli przyciągnąć najbardziej dynamiczne jednostki. Zadaniem władz miejskich będzie tworzenie wokół tych dziedzin gospodarki korzystnego klimatu, budowa niezbędnej infrastruktury i inspirowanie tworzenia odpowiednich instytucji, zwłaszcza służących transferowi wiedzy i kapitału między nauką a przemysłem. Będziemy wspierali instytucje naukowe, przyznając im na korzystnych warunkach tereny pod rozbudowę, uczestnicząc w kosztach budowy infrastruktury i urządzenia terenu.*

**Cel operacyjny 4.1.**

Wykorzystanie potencjału naukowego Warszawy do rozwoju gospodarki opartej na zaawansowanych technologiach

**Cel operacyjny 4.2.**

Rozbudowa i unowocześnienie kompleksów akademickich

**Cel operacyjny 4.3.**

Stworzenie korzystnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestowania

**Program 4.1.1.**

Stworzenie warunków dla rozwoju potencjału naukowo-badawczego

**Program 4.2.1.**

Budowa miasteczka uniwersyteckiego na Powiślu

**Program 4.3.1.**

Ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej i inwestycyjnej

**Program 4.1.2.**

Utworzenie parków naukowych i technologicznych umożliwiających transfer wiedzy z nauki do praktyki i działalności gospodarczej

**Program 4.3.2.**

Wspieranie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości (MSP)

**Program 4.1.3.**

Pobudzanie rozwoju sektorów gospodarki związanych z zaawansowanymi technologiami





*Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego – czytelnia*



*Brama główna UW*

#### **CEL OPERACYJNY 4.1.** Wykorzystanie potencjału naukowego Warszawy do rozwoju gospodarki opartej na zaawansowanych technologiach

Wiedza jest obecnie najważniejszym czynnikiem wzrostu gospodarczego. Warszawski przemysł jest nowoczesny i nastawiony na innowacje. Nowe rozwiązania zawdzięczamy głównie działalności firm z kapitałem zagranicznym oraz importowi gotowych rozwiązań technicznych, maszyn i urządzeń. Należy dążyć do tego, aby dwie trzecie środków finansowych na działalność badawczo-rozwojową pochodziło od podmiotów gospodarczych (obecnie ich udział wynosi 40 proc.).

Popyt na wynalazki warszawskich ośrodków naukowych mogą stworzyć małe i średnie przedsiębiorstwa (tzw. sektor MSP). Miasto weźmie na siebie rolę inspiratora współpracy sektora małych i średnich przedsiębiorstw ze środowiskami na-

ukowymi. Będzie też inicjowało współpracę uczelni warszawskich z kręgami biznesu w tworzeniu programów kształcenia ustawicznego.

##### **Program 4.1.1. Stworzenie warunków dla rozwoju potencjału naukowo-badawczego**

Za podstawowy czynnik rozwoju polskiej nauki uważamy zdolnych, młodych ludzi. Zapewnimy im jak najlepsze warunki nauki i pracy. Programy pomocy finansowej zwiększą szansę młodzieży z obszarów zagrożonych marginalizacją na uzyskanie wyższego wykształcenia. Stworzymy system wyszukiwania najzdolniejszych uczniów szkół średnich, by umożliwić im kontakt z naukowcami skupionymi w wyższych uczelniach i w Polskiej Akademii Nauk. Będziemy przyciągać do warszawskich ośrodków najzdolniejszych pracowników nauki. Dla wybitnych stworzymy system nagród i zachęt. Miasto odegra znaczącą rolę w rozbudowie mate-

rialnej bazy warszawskiej nauki. Widocznym wsparciem rozwoju Polskiej Akademii Nauk będzie udział w odbudowie Pałacu Karasia i przeznaczenie go na potrzeby Akademii (rewaloryzacja Traktu Królewskiego – patrz: Program 2.1.1.). Chcemy, by Warszawa stała się miejscem spotkań uczonych z całej Europy Środkowej. Dlatego powołamy Centrum Współpracy Naukowej Europy Centralnej i wspomożemy budowę jego obiektów. Instytucja ta zapewni stypendia i dostęp do aparatury naukowej naukowcom z całego regionu, zorganizuje wspólne przedsięwzięcia oraz umożliwi wymianę poglądów i doświadczeń.

##### **Program 4.1.2. Utworzenie parków naukowych i technologicznych umożliwiających transfer wiedzy z nauki do praktyki i działalności gospodarczej**

Warszawskie ośrodki naukowe, które mają osiągnięcia w dziedzinie nowych technologii na świato-



*Kampus Uniwersytecki - wizualizacja*

wym poziomie, zostaną otoczone opieką poprzez tworzenie warunków do rozwijania parków badawczo-naukowych i centrów zaawansowanych technologii. Warszawski Park Technologiczny będzie miejscem spotkań nauki z gospodarką, w którym powstanie wiele tysięcy miejsc pracy związanych z nowymi technologiami. Władze Warszawy opracowały prawno-organizacyjną oraz finansową koncepcję Parku. Zapewnią miejsce do jego budowy na Łuku Siekierkowskim i dogodne połączenia komunikacyjne.

#### **Program 4.1.3. Pobudzenie rozwoju sektorów gospodarki związanych z zaawansowanymi technologiami**

Władze miasta zainicjują powołanie Centrum Informacji o Nowych Technologiach we współpracy ze środowiskami akademickimi i przedstawicielami warszawskiego biznesu. Miasto wesprze to przedsięwzięcie poprzez udostępnienie terenu. Wykorzystamy nowe technologie w gospodarce komunalnej Warszawy realizując zadania samorządowe. Zaproponujemy wyższym uczelniom

podjęcie nowych tematów badawczych oraz utworzenie nowych kierunków nauczania wraz z forum wymiany informacji nt. metod zarządzania gospodarką komunalną i technologii w niej stosowanych. Będziemy ogłaszać coroczny konkurs na najciekawsze prace magisterskie i doktorskie dotyczące gospodarki komunalnej Warszawy. Zamówimy programy naukowo-badawcze, które obejmą m.in. usprawnienia w transporcie miejskim, technologiczną rewitalizację osiedli z wielkiej płyty, utylizację odpadów. Władze miasta stworzą też system monitoringu zmian w technologiach stosowanych w gospodarce komunalnej. Elementem systemu będą cykliczne seminaria nt. gospodarki komunalnej.

### **CEL OPERACYJNY 4.2. Rozbudowa i unowocześnienie kompleksów akademickich**

Wyrazem roli, jaką odgrywać będzie rozwój nauki w życiu naszego miasta, stanie się przekształcenie Powiśla między Marienształem a mostem Świętokrzyskim w dzielnicę uniwersytecką.

#### **Program 4.2.1. Budowa miasteczka uniwersyteckiego na Powiślu**

Rolą władz miasta w utworzeniu miasteczka uniwersyteckiego na Powiślu będzie przede wszystkim zapewnienie gruntów. Władze miasta stworzą we współpracy z władzami państwowymi i z wyższymi uczelniami program budowy dzielnicy uniwersyteckiej, obejmujący zarówno budowę nowych obiektów, jak i rozwój infrastruktury technicznej. Rozbudowa instytucji akademickich właśnie w tym miejscu zapewni studentom łatwy dostęp do zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej. Niewielka odległość między Powiślem a Krakowskim



Przedmieściem i skupionymi wokół niego instytucjami naukowymi pozwoli harmonijnie powiązać tradycyjne i nowe centrum życia naukowego oraz intelektualnego Warszawy. Skupienie w centrum miasta wielu instytucji naukowych będzie sprzyjało wymianie myśli między przedstawicielami rozmaitych dziedzin wiedzy.

### **CEL OPERACYJNY 4.3.** **Stworzenie korzystnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestowania**

Rozwój gospodarczy miasta jest podstawą funkcjonowania firm w nim działających, a także do-

brobytu mieszkańców. Po 1989 roku nastąpiła gruntowna zmiana struktury gospodarki i wzrost roli małych i średnich przedsiębiorstw opartych na prywatnym kapitale. Miasto wesprze ich dalszy rozwój, ułatwi kontakty z ośrodkami naukowymi, pomoże w pozyskiwaniu kapitału.

#### **Program 4.3.1. Ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej i inwestycyjnej**

Warunkiem swobodnej działalności gospodarczej jest jednakowe i przejrzyste traktowanie przez miasto wszystkich podmiotów gospodarczych, w tym stosowanie powszechnie znanych zasad i unikanie decyzji subiektywnych. W całym mieście będą obowiązywały jednolite zasady postępowania w następujących sprawach:

- zbywania, nabywania, obciążania, zamiany, wynajmu i dzierżawy nieruchomości
- udzielania zamówień publicznych przez miasto
- powierzania zadań publicznych do wykonania organizacjom pożytku publicznego
- udzielania pomocy publicznej.

Zostanie zapewniona sprawna obsługa inwestorów, skróceniu ulegną formalności administracyjne związane z uzyskiwaniem pozwoleń na budowę. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego znajdą się zapisy precyzujące zakres budowy infrastruktury związanej z nowymi inwestycjami. Zostanie uruchomione biuro informacyjne, które telefonicznie lub bezpośrednio będzie udzielało inwestorom informacji o gruntach i lokalach, które miasto zamierza sprzedać lub wydzierżawić, o przygotowywanych przetargach, o zamierzeniach i planach inwestycyjnych (budowa dróg i infrastruktury technicznej itp.). Ponadto będzie można uzyskać informacje o procedurach związanych z załatwianiem spraw przez inwestorów (lokalizacji inwestycji, zasadach udzielania



Warszawski Park Technologiczny na Łuku Siekierkowskim – wizualizacja



pozwoleń na budowę, wymaganych dokumentach, wysokości opłat itp.), o przeznaczeniu gruntów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i możliwościach ich zabudowy.

Miasto określi też zasady współpracy z inwestorami zajmującymi się zbrojeniem gruntów i innymi przedsięwzięciami z zakresu infrastruktury. Określi zakres potrzebnych inwestycji drogowych i infrastrukturalnych w mieście oraz krąg inwestorów, którzy je mogą prowadzić, w tym inwestorów zobligowanych do ich realizacji. Opracuje, wspólnie z inwestorami instytucjonalnymi (MPWiK S.A., MSG Sp. z o.o., STOEN S.A., SPEC S.A. i innymi), oraz z gminami sąsiadującymi, plan i harmonogram realizacji inwestycji na poszczególnych terenach. Opracuje zasady partycypacji miasta i inwestorów (prywatnych i publicznych) w realizacji inwestycji infrastrukturalnych na terenach niezbrojonych, na których inwestorzy realizują niemieszkańciewe inwestycje budowlane. Opracuje jednakowe dla całego miasta zasady dokonywania i finansowania inwestycji drogowych i infrastrukturalnych z udziałem mieszkańców.

Poszerzona zostanie oferta sprzedaży uzbrojonych gruntów, przeznaczonych pod zabudowę oraz oferta innych nieruchomości o przeznaczeniu gospodarczym. Władze miasta, w porozumieniu z władzami państwowymi ustalą, które uzbrojone już grunty nie mogą być sprzedane ze względu na planowane inwestycje miejskie lub państwowe. Miasto ustali też, które grunty mogłyby po uzbrojeniu, połączeniu lub podziale zostać udostępnione inwestorom pod inwestycje mieszkaniowe, a następnie przygotuje harmonogram ich uzbrojenia i oferowania inwestorom. Podobne czynności zostaną wykonane dla nieruchomości o funkcjach

użytkowych, które nie służą wykonywaniu zadań miasta i mogą zostać udostępnione inwestorom bez dodatkowych nakładów.

Planujemy uruchomienie dla warszawskich inwestorów specjalnego biura z dostępem do Systemu Informacji o Terenie (SIT), a także stworzenie systemu kompleksowej obsługi przedsiębiorców. Rozszerzony zostanie katalog spraw możliwych do załatwienia drogą elektroniczną.

#### **Program 4.3.2. Wspieranie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości (MSP)**

Miasto zapewni wsparcie małym i średnim przedsiębiorstwom tworząc inkubatory przedsiębiorczości i parki przemysłowe na terenach poprzemysłowych, np. przy ul. Marywilskiej na terenie

byłej fabryki domów, czy przy ul. Biezuńskiej. Zapewnienie początkującym przedsiębiorstwom taniego lokalu z dostępem do telefonu, faxu i Internetu, a przede wszystkim udostępnienie porady prawnej, ekonomicznej i technicznej, stanie się ważnym czynnikiem rozwoju tego dynamicznego sektora. W rejonie Dworca Wschodniego zostanie wybudowane stałe centrum wystawowe produkcji matych i średnich przedsiębiorstw. Pozwoli ono na szersze udostępnienie ich oferty. W tej samej okolicy, na terenach poprzemysłowych w rejonie Dworca Wschodniego i Olszynki Grochowskiej, albo nieco bliżej centrum – między torami kolejowymi a ul. Kijowską powstaną Nowe Hale Wschodnie. Przeniesione zostanie tam targowisko zajmujące obecnie Stadion Dziesięciolecia.





## CEL STRATEGICZNY 5.

### *Osiągnięcie w Warszawie trwałego ładu przestrzennego*



Otoczenie PKiN – wizualizacja

*Za jedno z podstawowych zadań uważamy uczynienie z Warszawy miasta pięknego i przyjaznego mieszkańcom. Chcemy przywrócić Warszawie cechy miejskości, zatarte przez dramaty ostatnich kilkudziesięciu lat.*

*W wielu miejscach odtworzymy istniejące niegdyś ulice i place, które służyć będą mieszkańcom nie tylko jako ciągi komunikacyjne, lecz także jako miejsca spotkań, zakupów czy wypoczynku.*

*Dbłość o wygląd miasta, wydobywanie jego cech niepowtarzalnych, uporządkowanie struktury przestrzennej oraz zachowanie ciągłości rozwojowej jest warunkiem powodzenia we współzawodnictwie gospodarczym i cywilizacyjnym z innymi metropoliami Europy Środkowej.*

*Integracja przestrzenna lewobrzeżnej i prawobrzeżnej Warszawy oraz rewitalizacja obszarów zdegradowanych to niezbędne kroki do przywrócenia Warszawie ładu przestrzennego.*

<p><b>Cel operacyjny 5.1.</b> Uporządkowanie struktury przestrzennej miasta z wyłączeniem spod zabudowy zwartych terenów zieleni tworzących układ przyrodniczy</p>	<p><b>Cel operacyjny 5.2.</b> Zorganizowanie reprezentacyjnych przestrzeni publicznych w centralnym obszarze miasta</p>	<p><b>Cel operacyjny 5.3.</b> Zorganizowanie lokalnych przestrzeni publicznych sprzyjających integracji społecznej</p>	<p><b>Cel operacyjny 5.4.</b> Integracja przestrzenna lewobrzeżnej i prawobrzeżnej Warszawy</p>	<p><b>Cel operacyjny 5.5.</b> Rewitalizacja obszarów zdegradowanych</p>
<p><b>Program 5.1.1.</b> Budowa kompleksowego systemu informacji o terenie</p> <p><b>Program 5.1.2.</b> Wskazanie obszarów planowanego rozwoju oraz wyposażenie ich w infrastrukturę miejską</p> <p><b>Program 5.1.3.</b> Określenie zasad ochrony obszarów o szczególnych walorach urbanistycznych, kulturowych i przyrodniczych</p>	<p><b>Program 5.2.1.</b> Nowe Centrum Warszawy</p> <p><b>Program 5.2.2.</b> Rewaloryzacja przestrzeni publicznych, ulic i placów, w tym zabytkowych przestrzeni publicznych Żoliborza i Saskiej Kępy</p> <p><b>Program 5.2.3.</b> Rewaloryzacja przestrzeni Traktu Królewskiego</p> <p><b>Program 5.2.4.</b> Zagospodarowanie zachodniej pierzei placu Piłsudskiego</p>	<p><b>Program 5.3.1.</b> Realizacja zespołów zabudowy o funkcjach administracyjnych, handlowych, kulturalnych i mieszkalnych</p> <p><b>Program 5.3.2.</b> Stworzenie korzystnych warunków do przystosowania parterów we wskazanych budynkach przyulicznych do funkcji usługowych i handlowych</p>	<p><b>Program 5.4.1.</b> Otwarcie miasta na Wisłę</p> <p><b>Program 5.4.2.</b> Budowa nowych przepraw przez Wisłę, w tym dla ruchu pieszego i rowerowego</p> <p><b>Program 5.4.3.</b> Budowa II i III linii metra</p>	<p><b>Program 5.5.1.</b> Rewitalizacja wybranych zdegradowanych fragmentów dzielnic, w tym o znaczeniu historycznym</p> <p><b>Program 5.5.2.</b> Zagospodarowanie terenów poprzemysłowych i powojkowych na obszarze m.st. Warszawy</p> <p><b>Program 5.5.3.</b> Zagospodarowanie terenów Portu Praskiego jako obszaru budownictwa mieszkaniowego i biurowego</p> <p><b>Program 5.5.4.</b> Rewitalizacja osiedli mieszkaniowych z wielkiej płyty</p>



### CEL OPERACYJNY 5.1.

Uporządkowanie struktury przestrzennej miasta z wyłączeniem spod zabudowy zwartych terenów zieleni tworzących układ przyrodniczy

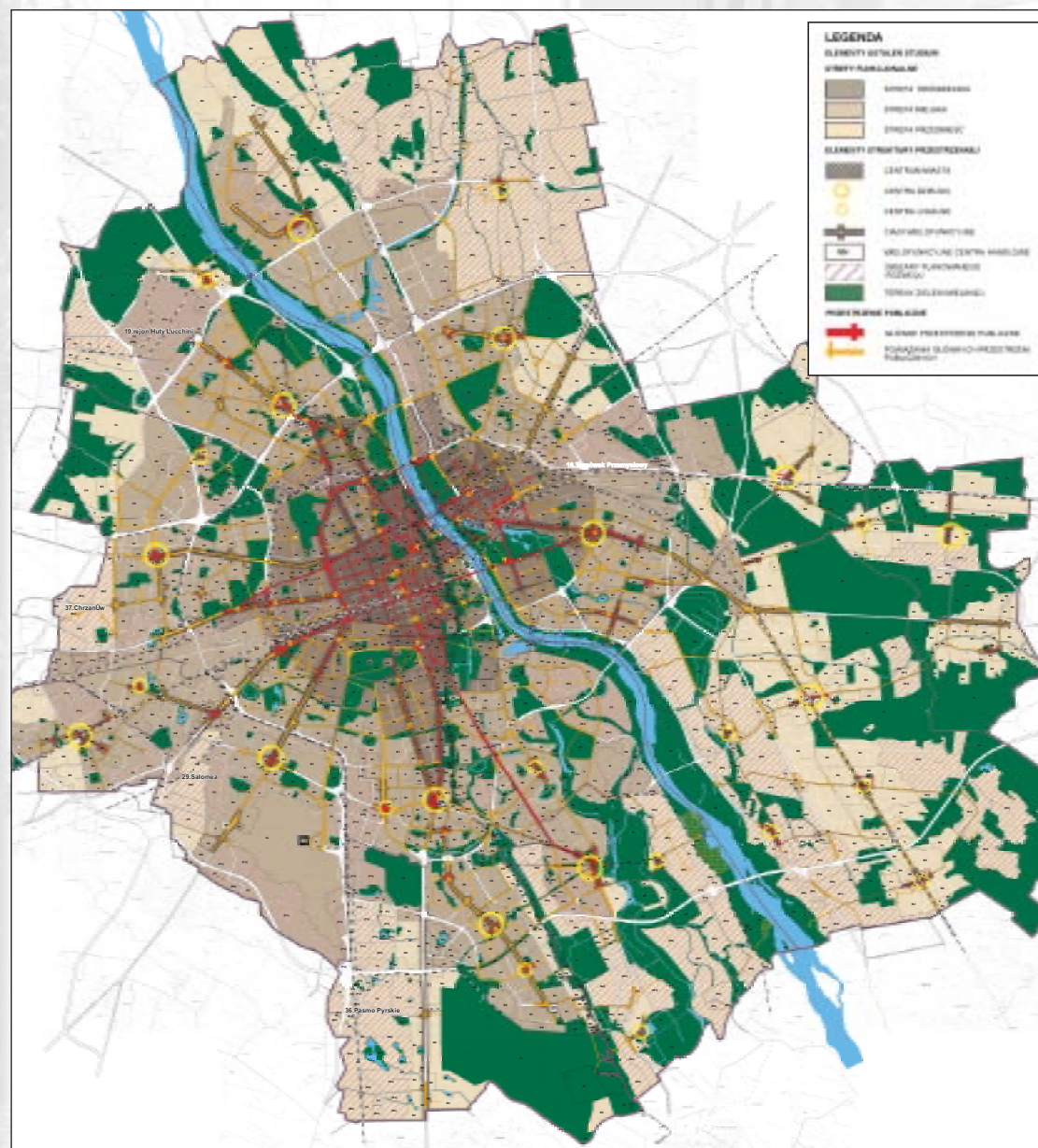
Porządkowanie struktury przestrzennej miasta odbywać się będzie z zachowaniem zgodności wymagań systemu przyrodniczego i funkcji stref zurbanizowanych. Ochrona terenów systemu przyrodniczego miasta oraz pasm i linii przygranicznych jest warunkiem zapewnienia dobrej jakości środowiska przyrodniczego w całym mieście oraz zaplecza rekreacyjnego dla jego mieszkańców.

**Strefa śródmiejska** obejmuje, poza samym Śródmieściem, części Woli i Pragi Północ oraz fragmenty Pragi Południe, Mokotowa, Ochoty i Żoliborza. Skupiają się w niej funkcje decydujące o stołeczności miasta, a także funkcje gospodarcze i kulturalne. Jest tu najwięcej obiektów architektonicznych i urbanistycznych podlegających ochronie ze względu na ich zabytkowy charakter, wartość artystyczną i historyczną. Przekształcenia strefy śródmiejskiej będą polegały głównie na rewaloryzacji historycznych kwartałów oraz ich uzupełnianiu w celu odtworzenia historycznych linii zabudowy. W wolnych przestrzeniach będą lokalizowane przede wszystkim obiekty użyteczności publicznej, a także domy mieszkalne. W parterach budynków będą wprowadzane usługi i handel.

**Strefa miejska** otacza strefę śródmiejską. Składa się w dużym stopniu z budowanych w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych osiedli z wielkiej płyty. Występują tu także liczne tereny przemysłowe. Ważnym zadaniem jest budowa w obrębie osiedli mieszkaniowych lokalnych centrów usługowych, handlowych i kulturalnych o zindywidualizowanym charakterze.

**Strefa przedmieść** obejmuje Białotkę, Rembertów, Wawer, Wesotę, część Ursynowa, Bemowa

### Struktura funkcjonalna - kierunki rozwoju



i Bielán. Występują tu duże powierzchnie terenów użytkowanych rolniczo z rozproszoną zabudową mieszkaniową, a także zwarte kompleksy leśne i enklawy zabudowy jednorodzinnej. W strefie tej do najważniejszych zadań należy ochrona terenów wartościowych ze względów przyrodniczych i porządkowanie zabudowy, zwłaszcza wzdłuż dróg wylotowych.

#### **Program 5.1.1. Budowa kompleksowego systemu informacji o terenie**

Stworzymy system informacji o terenie, skupiający w jednym miejscu dane o nieruchomościach położonych na terenie całej Warszawy. Skomputeryzowany kataster geodezyjny będzie gromadził dane o wszystkich warszawskich nieruchomościach: prywatnych, stanowiących własność miasta i własność Skarbu Państwa. Będzie zawierał informacje o sposobach użytkowania i użytkownikach, wartości, obciążeniach, zgłoszonych roszczeniach, przeznaczeniu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a także o stanie technicznym i wyposażeniu w urządzenia infrastruktury technicznej. Powstanie sieć umożliwiająca sprawne uzyskiwanie i udzielanie informacji o nieruchomościach, wydawanie interesantom wyrysów i wypisów z katastru oraz wprowadzanie informacji do bazy danych.

Sporządzony zostanie wykaz nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym oraz zostaną podjęte działania w celu nabycia własności tych nieruchomości przez miasto.

Roszczenia byłych właścicieli zostaną uregulowane w sposób kompleksowy. Zidentyfikujemy grunty obciążone roszczeniami byłych właścicieli lub ich spadkobierców. Ustalona zostanie globalna skala roszczeń, przewidywane zmiany stanu własności miasta i Skarbu Państwa oraz skutki finansowe tych zmian.

Miasto opracuje wieloletni plan zbywania i nabywania nieruchomości, uwzględniający potrzeby związane z realizacją strategii rozwoju miasta. Ustali, które nieruchomości są niezbędne do prowadzenia planowanych inwestycji i jaki ma być zakres nabywania nieruchomości przez miasto pod te inwestycje. Nieruchomości zbędne do wykonywania zadań publicznych zostaną sprzedane lub oddane w użytkowanie wieczyste, wynajęte, wydzierżawione bądź udostępnione w innej formie.

Zostaną sformułowane jednolite, obowiązujące w całym mieście zasady i procedury zbywania i nabywania nieruchomości. Dotyczy to m.in. procedur przyłączania nieruchomości przyległych lub ich części do nieruchomości wspólnych (wspólnot mieszkaniowych), zmiany udziałów w nieruchomościach wspólnych, rozliczenia i zwrotu nakładów poniesionych na nieruchomości przez nabywców.

Miasto przygotowuje ofertę sprzedaży wybranych nieruchomości, przeznaczoną głównie dla inwestorów zewnętrznych. Przeprowadzi jej promocję w kraju i za granicą. Przygotuje także ofertę nieruchomości i urządzeń przeznaczonych do oddania w wieloletnią dzierżawę podmiotom, które po zrealizowaniu odpowiednich inwestycji będą tam prowadziły określoną działalność użyteczności publicznej.

#### **Program 5.1.2. Wskazanie obszarów planowanego rozwoju oraz wyposażenie ich w infrastrukturę miejską**

Cennym atutem Warszawy są miejsca jeszcze niezagospodarowane, położone często w centrum lub w jego pobliżu, które można przeznaczyć na inwestycje związane z rozwojem nauki, kultury, gospodarki, handlu i usług, wystawiennictwa, administracji, sportu oraz mieszkalnictwa. Studium

Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego m.st. Warszawy określi ogólnie, a miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uszczegółowią funkcje obszarów rozwojowych w każdej ze stref.

#### **Program 5.1.3. Określenie zasad ochrony obszarów o szczególnych walorach urbanistycznych, kulturowych i przyrodniczych**

Utrzymanie ciągłości rozwoju miasta i budowa jego atrakcyjnego wizerunku wymaga ochrony i uwydatnienia tego, co zostało w nim zachowane z czasów dawniejszych. Dotyczy to nie tylko poszczególnych zabytkowych obiektów, lecz także historycznych założeń i układów przestrzennych. Ochronie podlegać musi rozplanowanie układów i zespołów urbanistycznych oraz charakter zabudowy, określany np. przez jej wysokość, kształt dachów, materiały użyte do wykończenia budynków. W obszarach podlegających ochronie wyklu-





czona będzie lokalizacja obiektów nie pasujących do historycznego sąsiedztwa i przestaniających obiekty zabytkowe. Dotyczy to także ograniczania lokalizacji naziemnych obiektów infrastruktury technicznej.

Szczególnie ważna jest ochrona historycznego układu ulic i placów oraz powiązań pomiędzy nimi. Miejscami szczególnej troski, poza odgrywającym tradycyjnie rolę najważniejszej wizytówki miasta Traktem Królewskim, będą historyczne wieloprzestrzenne założenia urbanistyczne, takie jak: Oś Saska, Oś Stanisławowska czy Oś Wilanowska. Ważnym zadaniem jest także wyeksponowanie w strukturze przestrzennej miasta zespołu siedmiu placów Warszawy: Piłsudskiego, Teatralnego, Bankowego, Małachowskiego, Dąbrowskiego, Grzybowskiego, Żelaznej Bramy.

Szczegółowe zasady ochrony substancji zabytkowej miasta, wraz z podziałem na strefy i obowiązujące w nich standardy ochrony określi Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania m.st. Warszawy.

## **CEL OPERACYJNY 5.2.**

**Zorganizowanie reprezentacyjnych przestrzeni publicznych w centralnym obszarze miasta**

Zdezintegrowane przestrzennie obszary w centrum miasta zostaną uzupełnione nową zabudową o harmonizującą z otoczeniem formie architektonicznej. Dotyczy to przede wszystkim ścisłego centrum Warszawy, m.in. placu Defilad, placu Piłsudskiego, ronda Waszyngtona, skrzyżowania Targowej z aleją Solidarności, placu Zawiszy, ronda Daszyńskiego, ronda Jazdy Polskiej.

Zadbamy o zapewnienie ulicom i placom harmonijnych zamknięć widokowych. Uporządkujemy zabudowę tymczasową (kioski, pawilony, stoiska).

Placem Warszawy zostanie przywrócona właściwa ranga, a niektórym ulicom nadamy bardziej miejski charakter, z obrzeżną zabudową, sklepami i usługami w parterach. W wybranych miejscach wprowadzone będą ograniczenia dla ruchu samochodowego, chodniki zostaną poszerzone, zwiększy się liczba pasażerów dla pieszych.

### **Program 5.2.1. Nowe Centrum Warszawy**

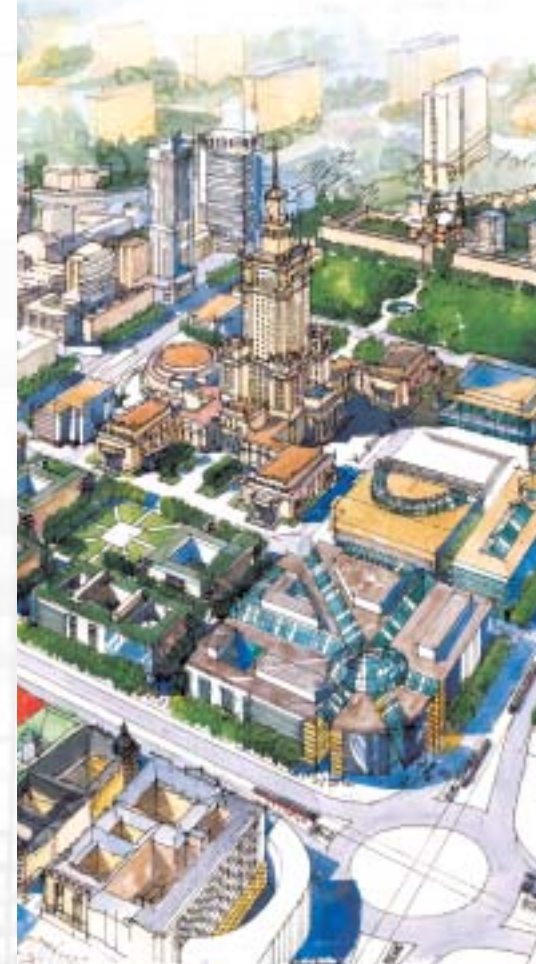
W okolicach Pałacu Kultury i Nauki przewidziana jest zwarta zabudowa o charakterze śródmiejskim. Od strony ul. Marszałkowskiej powstanie, niewielki w porównaniu ze stanem obecnym, plac miejski. Będzie to rejon koncentracji usług, biur, administracji, kultury, turystyki, a także zabudowy mieszkaniowej. Powstanie system ciągów pieszych łączących Dworzec Centralny, stację PKP Warszawa Śródmieście i stację metra Centrum.

Poza najbliższym otoczeniem PKiN planowana jest także przebudowa Dworca Centralnego i zabudowa w rejonie placu Zawiszy, w tym przekrycie torowiska kolei średnicowej.

### **Program 5.2.2. Rewaloryzacja przestrzeni publicznych, ulic i placów, w tym zabytkowych przestrzeni publicznych Żoliborza i Saskiej Kępy**

Niektóre dzielnice, ukształtowane w okresie międzywojennym, zostały zniszczone w czasie II wojny światowej w mniejszym stopniu niż dzielnice centralne. O ich atrakcyjności decyduje duża ilość zieleni i wysokiej jakości architektura. Niedużym placom i kameralnym ulicom, dziś często zaniedbanym, warto przywrócić dawny kształt.

### **Program 5.2.3. Rewaloryzacja Traktu Królewskiego (Trakt Królewski – patrz: Program 2.1.1.)**



Otoczenie PKiN - wizualizacja

### **Program 5.2.4. Zagospodarowanie zachodniej pierzei placu Piłsudskiego**

Plac Piłsudskiego to najbardziej reprezentacyjne ze wszystkich nieodbudowanych jeszcze miejsc Warszawy. Na zachodniej pierzei placu przewidziana jest odbudowa Pałacu Saskiego i Pałacu Brühla oraz zabudowa narożnika przy ul. Królewskiej. Ze względu na historyczne i reprezentacyjne znaczenie placu Piłsudskiego, w odbudowanym Pałacu Saskim siedzibę znajdą instytucje użyteczności publicznej, m.in. kulturalne i administracyjne. Rozpatrywane jest na przykład umieszczenie tam Instytutu Jana Pawła II i Muzeum Niepodległości (plac Piłsudskiego – patrz: Program 2.1.1.).



Plac Piłsudskiego – wizualizacja

### **CEL OPERACYJNY 5.3.**

#### **Zorganizowanie lokalnych przestrzeni publicznych sprzyjających integracji społecznej**

Oprócz odnowionego centrum miasta Warszawa potrzebuje centrów lokalnych – dzielnicowych i osiedlowych, w których skupiać się będzie handel i życie kulturalne. Polityka władz miejskich będzie sprzyjała kształtowaniu w wybranych miejscach systemu obudowanych przestrzeni publicznych sprzyjających społecznej integracji.

#### **Program 5.3.1. Realizacja zespołów zabudowy o funkcjach administracyjnych, handlowych, kulturalnych i mieszkalnych**

Przywrócimy charakter lokalnych centrów miejsc, które tę rolę pełniły w przeszłości (przykładem może być rejon skrzyżowania al. Solidarności z ul. Towarową, gdzie niegdyś znajdował się plac Kercelego). W dzielnicach, gdzie takich tradycyjnych centrów brakuje, zostaną one wykreowane poprzez właściwe przekształcenia przestrzenne i funkcjonalne. W wybranych miejscach, zwłaszcza przy sta-

acjach metra i na zbiegu ważnych ciągów komunikacyjnych zostaną zaplanowane place, otoczone zwartą zabudową o funkcjach administracyjnych, handlowych, kulturalnych i mieszkalnych. Skala i forma zabudowy będą podkreślały znaczenie tych miejsc. Przedmiotem szczególnej troski planistów będzie pogodzenie ruchu samochodowego z ruchem pieszym tak, aby funkcje komunikacyjne nie stłumiły innych funkcji przestrzeni publicznej. Centra dzielnicowe i centra lokalne zostaną powiązane z centrum miasta wielofunkcyjnymi ciągami ulicznymi. Powyższe działania obejmą tereny położone w centrum miasta, w centrach dzielnic i centrach lokalnych. W granicach centrum miasta wyodrębniono następujące rejonu działają:

- rondo Waszyngtona
  - skrzyżowanie ul. Targowej z aleją Solidarności
  - plac Zawiszy
  - rondo Daszyńskiego
  - rondo Jazdy Polskiej
  - rejon Dworca Gdańskiego
- Rejonami kształtowania centrów dzielnicowych będą:
- rejon ul. Marymonckiej, Słowackiego i Trasy AK (Bielany/Żoliborz)
  - rejon ul. Górczewskiej i Powstańców Śląskich (Bemowo)
  - rejon Dworca Południowego (Mokotów)
  - rejon al. KEN przy stacji Imielin (Ursynów)
  - rejon ronda Wiatraczna (Praga Południe)
  - rejon ul. Światowida i Modlińskiej (Białoteka)
  - rejon ul. św. Wincentego, Malborskiej i Głęboczek (Targówek)
  - rejon ul. Żegańskiej i Patriotów (Wawer)
  - rejon ul. Przyczółkowej, Wilanowskiej i Vogla (Wilanów)
  - rejon ul. Warszawskiej i Jagietły (Ursus)
  - rejon skrzyżowania ul. Popularnej i Alej Jerozolimskich (Włochy)
  - rejon ul. Praskiego Pułku i Armii Krajowej (Wesoła)
  - rejon ul. Wieczorkiewicza i Strażackiej (Rembertów).

W eksponowanych rejonach zabudowy osiedlowej powstaną lokalne centra usługowe. Właściwy charakter będą im nadawały takie formy przestrzenne jak place i pasaże, a także posadzki, fontanny, podcienia, ogródki uliczne, markizy, altany. Tam też lokowane będą usługi, handel i gastronomia. Ustalenia prawa miejscowego będą wymuszały realizację przestrzeni publicznych w nowo realizowanych dzielnicach, osiedlach i zespołach zabudowy mieszkalnej. Plany zagospodarowania przestrzennego będą przewidywały przeznaczenie odpowiedniej powierzchni nowych budynków na ogólnodostępne cele publiczne (sklepy i restauracje w parterach itp.). Miasto będzie sprzyjało deweloperom, spółdzielniom mieszkaniowym i innym inicjatorom zamierzającym budować w osiedlach mieszkaniowych obiekty o charakterze centrotwórczym. Będzie udostępniało im tereny miejskie przeznaczone na przestrzenie publiczne.

#### **Program 5.3.2. Stworzenie korzystnych warunków do przystosowania parterów we wskazanych budynkach przyulicznych do funkcji usługowych i handlowych**

Sposobem na przeobrażenie ciągów komunikacyjnych w ulice miejskie jest umieszczenie w parterach otaczających je domów sklepów, kawiarni, restauracji itp. Polityka miasta będzie sprzyjała przekształcaniu obecnych lokali mieszkalnych umieszczonych w parterach budynków stojących wzdłuż głównych ulic w obiekty usług ogólnodostępnych. Mieszkającym tam lokatorom proponujemy do-godne lokale w innych miejscach. Będziemy także sprzyjali inwestycjom polegającym na otwieraniu parterów budynków i tworzeniu w nich ogólnodostępnych pasaży, galerii, zadaszonych placów itp. Będziemy popierali zwłaszcza takie przedsięwzięcia, które spowodują połączenie ciągów ulic i placów w pasma funkcjonalno-przestrzenne.



## CEL OPERACYJNY 5.4.

### Integracja przestrzenna lewobrzeżnej i prawobrzeżnej Warszawy

Miasto lepiej niż dotychczas wykorzysta walory Wisły. W pierwszym rzędzie wiele inwestycji miejskich skierowanych zostanie na lepsze połączenie obydwu brzegów rzeki. Nowe mosty zarówno dla ruchu samochodowego, jak też pieszo-rowerowego oraz nowe linie metra ułatwią komunikację pomiędzy rozdzielonymi Wisłą dzielnicami. Zostanie przywrócona żegluga na Wiśle, a w wybranych miejscach nabrzeże zostanie przystosowane do plażowania.

#### Program 5.4.1. Otwarcie miasta na Wisłę

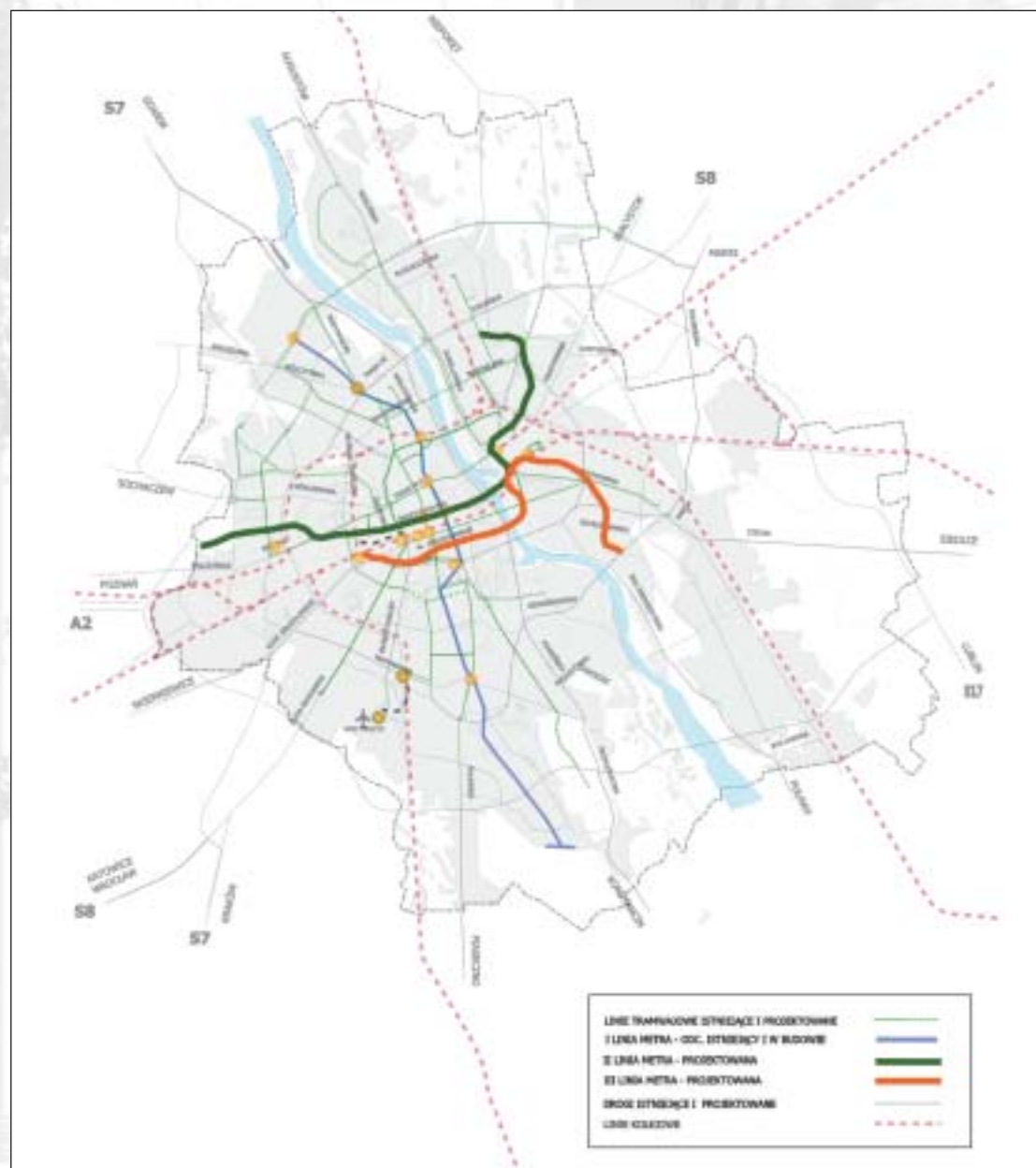
Przybliżeniu miasta do Wisły posłuży wykorzystanie jej brzegów głównie jako terenów wypoczynkowych. Naturalna zieleń nad Wisłą zostanie zachowana. Ochronie będą podlegały tereny leśne, strumienie, jeziora i stawy. Wzdłuż rzeki, a także wzdłuż Skarp Warszawskiej będą ciągnęły się parki, zostaną tam wyznaczone alejki spacerowe i drogi rowerowe. Szczególnej ochronie będą podlegały wartości krajobrazowe, w tym płaszczyzny widokowe i panoramy związane z doliną Wisły i Skarpą Warszawską (Wista – patrz: Program 2.3.1.).

W niektórych miejscach zabudowa będzie przybliżać się do Wisły. Przede wszystkim w ścisłym centrum – w rejonie dzielnicy uniwersyteckiej na Powiślu i w rejonie Portu Praskiego. Przybliżeniu miasta do rzeki, pełniejszemu wykorzystaniu jej walorów jako atrakcji turystycznej i miejsca wypoczynku, przysłuży się poprowadzenie Wistostrady w tunelu (na wysokości Zamku oraz Starego i Nowego Miasta).

#### Program 5.4.2. Budowa nowych przepraw przez Wisłę, w tym dla ruchu pieszego i rowerowego

Integracji obu części miasta posłuży budowa nowych przepraw przez Wisłę (trasy mostowe – patrz:

### Planowany układ II i III linii metra



Program 1.6.1.). Budowa mostu dla pieszych i rowerów w linii ulic Mostowej, Bolesć i Ratuszowej podwyższy atrakcyjność brzegów Wisły i otaczających ją terenów wypoczynkowych. Powstanie w ten sposób połączenie Starego i Nowego Miasta oraz położonych nad Wisłą ogrodów z Parkiem Praskim i Ogrodem Zoologicznym. Umieszczenie mostu w tym miejscu będzie historycznym nawiązaniem do pierwszego warszawskiego mostu, zbudowanego w XVI w. przez Erazma z Zakrocymia.

Poza tym zbudowane zostaną m.in. następujące mosty: most Północny, most w osi ulic Budowlana – Krasińskiego, most Na Zaporze oraz most w ciągu Potudniowej Obwodnicy Warszawy.

#### **Program 5.4.3. Budowa II i III linii metra**

Dzięki budowie II i III linii metra usprawnione będą powiązania komunikacyjne dzielnic prawobrzeżnej i lewobrzeżnej Warszawy (metro – patrz: Program 1.6.2.).

#### **Program 5.4.4. Wzmocnienie wartości miejskich Pragi i podniesienie jej prestiżu**

Pełne wykorzystanie walorów Pragi i jej starej architektury oraz zagospodarowanie terenów Portu Praskiego, powinno podnieść jej prestiż zarówno w oczach mieszkańców Warszawy, jak i przybyszów oraz potencjalnych inwestorów.

Lokalny Uproszczony Program Rewitalizacji w pierwszej kolejności obejmie Pragę Północ (patrz: Program 2.1.2.). Miasto zadba też o upowszechnianie informacji o zabytkowych obiektach Pragi inicjując m. in. opracowanie serii historycznych monografii. Analogicznie do muzeum Woli, zorganizuje muzeum starej Pragi.

Wzmocnieniu wartości miejskich Pragi służyć będzie jej promowanie jako lokalizacji dla prestiżowych obiektów publicznych. Rangę Pragi podnie-

sie też umiejscowienie tam przemysłów wysokich technologii oraz centrum wystawowego. Miejschem nowym i zupełnie wyjątkowym stanie się Port Praski z wysokiej klasy budynkami mieszkalnymi i biurowymi.

### **CEL OPERACYJNY 5.5. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych**

Ewolucja miasta powoduje, że pewne jego fragmenty z czasem tracą atrakcyjność. Wpływają na to zmiany w komunikacji, w sposobach gospodarowania, w standardach mieszkalnictwa. Przykładem jest obszar starej Pragi, tereny poprzemysłowe oraz osiedla z wielkiej płyty. Niektóre z tych terenów są bardzo atrakcyjne i mogą stać się miejscem najważniejszych dla miasta inwestycji. Ich zagospodarowanie stwarza duże możliwości rozwojowe.

Lokalny Uproszczony Program Rewitalizacji m.st. Warszawy na lata 2005-2013, uchwalony w 2005 roku, obejmuje tereny Pragi Północ, fragmenty Pragi Południe, Śródmieścia i Woli. Zakłada działania mające na celu m.in. ożywienie społeczno-gospodarcze, uzyskanie ładu przestrzennego i estetyki miasta oraz przywrócenie nieruchomościom ich utraconej wartości we wskazanych częściach miasta.

#### **Program 5.5.1. Rewitalizacja wybranych zdegradowanych fragmentów dzielnic, w tym o znaczeniu historycznym (rewitalizacja – patrz: Program 2.1.2. i 1.3.4.)**

#### **Program 5.5.2. Zagospodarowanie terenów poprzemysłowych i powojkowych na obszarze m. st. Warszawy**

Miasto ureguluje stosunki prawnowłasnościowe terenów poprzemysłowych oraz powojkowych i w miarę możliwości będzie przejmowało je na

własność. Pozyska inwestorów gotowych zagospodarować te tereny.

Dawne obiekty przemysłowe, położone w strefie śródmiejskiej i miejskiej, o zabytkowej lub wartościowej architekturze, zostaną wykorzystane na cele związane z kulturą, filmem i telewizją, wyspecjalizowanym handlem, wystawiennictwem oraz mieszkalnictwem. Dotyczy to przede wszystkim Fabryki Norblina i Gazowni Warszawskiej. Współczesne obiekty poprzemysłowe zostaną przeznaczone na biura, a także na miejsca handlu lub wystaw. Niektóre wielopiętrowe budynki poprodukcyjne zostaną przekształcone w lokale mieszkalne.

#### **Program 5.5.3. Zagospodarowanie terenów Portu Praskiego jako obszaru budownictwa mieszkaniowego i biurowego**

Odnowione centrum Warszawy prawobrzeżnej przybliży się do Wisły szczególnie w rejonie Portu Praskiego. System kanałów i śluz w tym rejonie zostanie zmodernizowany. Powstanie w tym miejscu nowa dzielnica biur, mieszkań i handlu. Kanały, bliskość rzeki i terenów zieleni będą decydowały o jej wyjątkowej atrakcyjności.

#### **Program 5.5.4. Rewitalizacja osiedli mieszkaniowych z wielkiej płyty**

Odziedziczone po poprzednim ustroju osiedla z wielkiej płyty, w których żyje większość mieszkańców Warszawy, zostaną poddane rewitalizacji, modernizacji i termomodernizacji. Konieczne będzie zachowanie oraz uporządkowanie osiedlowej zieleni i stworzenie nowoczesnych, czystych i bezpiecznych miejsc zabaw dla dzieci. Planujemy też wprowadzenie nowej zabudowy mieszkalnej i usługowej w sposób tworzący łatwo dostępne, przyjazne mieszkańcom przestrzenie publiczne (przestrzenie publiczne – patrz: Cel operacyjny 5.3.).



# Załączniki



Otoczenie PKiN - wizualizacja

# Indeks zadań

## CEL STRATEGICZNY 1.

### Poprawa jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców Warszawy

#### Cel operacyjny 1.1.

Podniesienie poziomu i dostępności usług publicznych, w tym oświaty, kultury, rekreacji i sportu, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej

#### Program 1.1.1. Usprawnienie administracji

Zadanie 1.1.1.1. Zbudowanie urzędu przyjaznego mieszkańcom

Zadanie 1.1.1.2. Mierzenie skuteczności projektów i programów realizowanych przez miasto

Zadanie 1.1.1.3. Coroczne przygotowywanie i rozpowszechnianie wśród mieszkańców informatora budżetowego pt. „Skąd mamy pieniądze i na co je wydajemy”

Zadanie 1.1.1.4. Zapewnienie jawności działań administracji w celu zmiany świadomości społecznej dotyczącej życia publicznego oraz braku tolerancji dla zachowań korupcyjnych

Zadanie 1.1.1.5. Budowa wieloaspektowej sieci teleinformatycznej oraz elektronicznego obiegu dokumentów i modułowego systemu zarządzania Urzędem m. st. Warszawy

Zadanie 1.1.1.6. Uruchomienie systemu komputerowego gromadzenia i udostępniania informacji o usługach publicznych

#### Program 1.1.2. Rozwój oświaty

Zadanie 1.1.2.1. Wzbogacenie oferty edukacyjnej szkół i placówek oświatowych

Zadanie 1.1.2.2. Stworzenie spójnego systemu kulturotwórczej funkcji szkoły

Zadanie 1.1.2.3. Wzmocnienie wychowawczej funkcji szkół i placówek oświatowych

Zadanie 1.1.2.4. Zwiększenie bezpieczeństwa i eliminacja zjawisk patologicznych w placówkach oświatowych

Zadanie 1.1.2.5. Dostosowanie sieci szkół i placówek oświatowych do zmieniającej się sytuacji demograficznej

Zadanie 1.1.2.6. Wspieranie rozwoju szkolnictwa niepublicznego

Zadanie 1.1.2.7. Wzbogacenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej poprzez wzmocnienie szkolnictwa specjalnego integracyjnego

#### Program 1.1.3. Rozwój kultury

Zadanie 1.1.3.1. Zapewnienie pomieszczeń dla obiektów kulturalnych, w tym budowa nowych i modernizacja istniejących

Zadanie 1.1.3.2. Przystosowanie obiektów kulturalnych dla potrzeb osób niepełnosprawnych

Zadanie 1.1.3.3. Stworzenie warunków w bibliotekach miejskich dla rozwoju czytelnictwa poprzez zapewnienie odpowiedniej bazy lokalowej i systematycznych zakupów nowości wydawniczych

Zadanie 1.1.3.4. Uruchomienie jednolitego systemu komputerowego gromadzenia i udostępniania informacji o zasobach bibliotecznych i usługach kulturalnych

Zadanie 1.1.3.5. Wzbogacenie oferty instytucji kultury dla mieszkańców stolicy, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb społeczności lokalnych

Zadanie 1.1.3.6. Wykupy praw własnościowych do obiektów teatralnych oraz ich modernizacja

#### Program 1.1.4. Budowa i modernizacja ogólnodostępnych obiektów sportowo - rekreacyjnych

Zadanie 1.1.4.1. Modernizacja ogólnodostępnych ośrodków sportowych

Zadanie 1.1.4.2. Budowa toru kajakowego

Zadanie 1.1.4.3. Budowa ścieżek dla rowerzystów i użytkowników rolek [1.6.5.1.]

Zadanie 1.1.4.4. Budowa skateparków

Zadanie 1.1.4.5. Budowa ciągu spacerowego pieszo-rowerowego wzdłuż korony Skarpy Warszawskiej

Zadanie 1.1.4.6. Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego Okęcie

Zadanie 1.1.4.7. Utworzenie Parku Kulturowego Zespołu Fortyfikacji XIX-wiecznej Twierdzy Warszawa o zagospodarowaniu wzbogacającym ofertę rekreacyjną i turystyczną [Forty Służew, Okęcie, Babice, Bema, Wawrzyszew i inne] [2.1.4.2., 5.1.3.5.]

Zadanie 1.1.4.8. Zbudowanie spójnego systemu sportu i rekreacji w środowisku młodzieży opartego na bazie wszystkich placówek miejskich

Zadanie 1.1.4.9. Zapewnienie dostępności ośrodków sportowych

Zadanie 1.1.4.10. Budowa centrum sportów wodnych

#### Program 1.1.5. Poprawa opieki zdrowotnej

Zadanie 1.1.5.1. Wdrożenie miejskiego systemu ratownictwa medycznego

Zadanie 1.1.5.2. Wdrożenie miejskiego systemu informatycznego o usługach medycznych

Zadanie 1.1.5.3. Obniżenie zachorowalności i umieralności z powodu chorób cywilizacyjnych (choroby układu krążenia, nowotwory) oraz wypadków

Zadanie 1.1.5.4. Obniżenie zachorowalności i powikłań pogrypowych wśród osób od 65. roku życia

Zadanie 1.1.5.5. Poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży w zakresie wad postawy

Zadanie 1.1.5.6. Poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez usprawnienie opieki stomatologicznej

Zadanie 1.1.5.7. Poprawa opieki nad matką i dzieckiem

Zadanie 1.1.5.8. Modernizacja i rozbudowa szpitali miejskich i obiektów leczenia ambulatoryjnego

Zadanie 1.1.5.9. Poprawa wyposażenia diagnostycznego i rehabilitacyjnego w placówkach miejskich

Zadanie 1.1.5.10. Zwiększenie bazy łóżkowej w zakładach opiekuńczo-leczniczych

Zadanie 1.1.5.11. Zwiększenie dostępności do usług zdrowotnych dla osób niepełnosprawnych i zagrożonych niepełnosprawnością

#### Program 1.1.6. Rozszerzenie systemu pomocy społecznej

Zadanie 1.1.6.1. Stworzenie poczucia bezpieczeństwa społecznego pojmowanego jako wolność od zagrożeń powodujących niemożność samodzielnego utrzymania się

Zadanie 1.1.6.2. Stworzenie spójnego i jednolitego systemu wieloaspektowej pomocy środowiskowej dotyczącej rodziny, opartej na indywidualnych planach pracy z rodziną jako całością, kładącego nacisk na usamodzielnianie się podopiecznych

Zadanie 1.1.6.3. Kreowanie inicjatyw samorządowych preferujących aktywność własną jednostki i rodziny oraz środowiska sąsiedzkiego

Zadanie 1.1.6.4. Stworzenie sieci ośrodków interwencji kryzysowej oraz poradni rodzinnych, bezpłatnie udzielających kompleksowej pomocy psychologicznej, prawnej i psychiatrycznej

Zadanie 1.1.6.5. Zmiana systemu opieki nad dzieckiem poza rodziną poprzez rozwijanie rodzinnych form opieki oraz ograniczenie form instytucjonalnych

Zadanie 1.1.6.6. Stworzenie systemu wsparcia dziennego dla osób starszych i samotnych poprzez utworzenie sieci domów dziennego pobytu uzupełniającej opiekę instytucjonalną i całodobową

Zadanie 1.1.6.7. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla mieszkańców oraz zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla uzależnionych mieszkańców i ich rodzin ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przed przemocą w rodzinie

Zadanie 1.1.6.8. Stworzenie systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych, komunikacyjnych, społecznych i innych, wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz zapewnienie właściwej pomocy dla rodzin sprawujących opiekę nad niepełnosprawnymi dziećmi i niepełnosprawnymi osobami dorosłymi

Zadanie 1.1.6.9. Budowa systemu aktywnego poszukiwania pracy, w tym aktywizacja zawodowa i pełna dostępność usług z zakresu poradnictwa i doradztwa zawodowego dla osób bez-



## Indeks zadań

robotnych i poszukujących pracy, ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu  
Zadanie 1.1.6.10. Wspieranie działań zmierzających do wzmocnienia opieki nad dziećmi do 3 roku życia  
Zadanie 1.1.6.11. Przekazywanie zadań z zakresu pomocy społecznej organizacjom pozarządowym  
Zadanie 1.1.6.12. Budowa Centrum Alzheimerera  
Zadanie 1.1.6.13. U uruchomienie miejskiego systemu opieki geriatrycznej  
Zadanie 1.1.6.14. Modernizacja domów pomocy społecznej z uwzględnieniem stanu zdrowia i specyfiki niepełnosprawności osób tam przebywających  
Zadanie 1.1.6.15. Modernizacja domów dziecka  
Zadanie 1.1.6.16. Budowa rodzinnych domów dziecka

### Cel operacyjny 1.2.

Zwiększenie bezpieczeństwa i porządku publicznego

#### Program 1.2.1. Stworzenie sprawnego systemu zarządzania

Zadanie 1.2.1.1. Budowa Centrum Zarządzania Kryzysowego  
Zadanie 1.2.1.2. Budowa stanowiska kierownika Prezydenta m.st. Warszawy  
Zadanie 1.2.1.3. Budowa jednolitego systemu łączności dla służb państwowych i miejskich  
Zadanie 1.2.1.4. Stworzenie wspólnej platformy informatycznej służącej szybkiej wymianie informacji pomiędzy wszystkimi służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo miasta

#### Program 1.2.2. Zwiększenie bezpieczeństwa

Zadanie 1.2.2.1. Zwiększenie roli straży miejskiej dla zapewnienia bezpieczeństwa publicznego  
Zadanie 1.2.2.2. Zwiększenie bezpieczeństwa szkół  
Zadanie 1.2.2.3. Działanie na rzecz integracji społeczności lokalnych oraz rozwijania ich współpracy z organami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo  
Zadanie 1.2.2.4. Budowa systemu fotoradarów powiązanego z systemem wykrywania samochodów skradzionych

#### Program 1.2.3. Zwiększenie porządku publicznego

Zadanie 1.2.3.1. Rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego  
Zadanie 1.2.3.2. Wprowadzenie monitoringu wizyjnego w środkach komunikacji miejskiej  
Zadanie 1.2.3.3. Rozwijanie działań ograniczających patologie społeczne  
Zadanie 1.2.3.4. Dostosowanie przystanków komunikacji publicznej w mieście do formuły bezpiecznego przystanku

Zadanie 1.2.3.5. Przebudowa tzw. ekspedycji (pętli końcowych komunikacji publicznej) dla potrzeb bezpieczeństwa i wielofunkcyjnego użytkowania  
Zadanie 1.2.3.6. Wymiana urządzeń wyposażenia urbanistycznego miasta (mała architektura) na urządzenia odporne na wandalizm  
Zadanie 1.2.3.7. Budowa systemów oświetlenia dla przestrzeni publicznych wg standardu warszawskiego

#### Program 1.2.4. Wprowadzenie systemu ochrony ludności

Zadanie 1.2.4.1. Budowa systemu alarmowania m.st. Warszawy  
Zadanie 1.2.4.2. Budowa systemu powiadamiania policji i straży miejskiej o naruszeniu prawa  
Zadanie 1.2.4.3. Wprowadzenie systemu ochrony ludności przed zagrożeniami chemicznymi i biologicznymi  
Zadanie 1.2.4.4. Ochrona ludności przed atakami terrorystycznymi, w tym przed terroryzmem spożywczym  
Zadanie 1.2.4.5. Rozwijanie zabezpieczeń ludności przed powodzią i jej skutkami  
Zadanie 1.2.4.6. Wdrożenie systemu zabezpieczenia i informowania ludności o zagrożeniach nie mających znamion katastrof i klęsk żywiołowych

### Cel operacyjny 1.3.

Wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz modernizacji istniejących budynków

#### Program 1.3.1. Zwiększenie zasobów mieszkań komunalnych

Zadanie 1.3.1.1. Wprowadzenie systemu doboru lokalizacji pod budownictwo komunalne zapewniającego dywersyfikację lokalizacji tych inwestycji  
Zadanie 1.3.1.2. Budowa mieszkań komunalnych dla niżej uposażonych mieszkańców miasta

#### Program 1.3.2. Zwiększenie zasobów mieszkań Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS)

Zadanie 1.3.2.1. Wprowadzenie systemu doboru lokalizacji pod budownictwo TBS w korelacji z budownictwem komunalnym  
Zadanie 1.3.2.2. Wprowadzenie zróżnicowanych form wspierania budownictwa TBS

#### Program 1.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju budownictwa wielo- i jednorodzinnego

Zadanie 1.3.3.1. Budowa systemu ciągłego dostępu do planowania przestrzennego zagospodarowania i gruntów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe

Zadanie 1.3.3.2. Budowa systemu dostępu do informacji o planowanych inwestycjach celu publicznego  
Zadanie 1.3.3.3. Tworzenie warunków dla podniesienia atrakcyjności gruntów przeznaczonych dla celów mieszkaniowych

#### Program 1.3.4. Rewitalizacja zdegradowanych zasobów mieszkaniowych

Zadanie 1.3.4.1. Modernizacja istniejącego zasobu mieszkaniowego w celu obniżenia kosztów utrzymania obejmująca remonty i doposażenia oraz termomodernizację  
Zadanie 1.3.4.2. Prywatyzacja zasobu mieszkaniowego oraz struktur zarządzania nim  
Zadanie 1.3.4.3. Budowa centrów aktywności sąsiedzkiej w oparciu o istniejące zasoby lokalowe

### Cel operacyjny 1.4.

Wykorzystanie walorów i zapewnienie stałej poprawy stanu środowiska przyrodniczego

#### Program 1.4.1. Poprawa jakości wód

Zadanie 1.4.1.1. Wyznaczenie stref i obszarów ochronnych, objętych właściwymi zakazami, nakazami i ograniczeniami w zakresie korzystania z wody i użytkowania gruntów  
Zadanie 1.4.1.2. Modernizacja i budowa oczyszczalni ścieków (1.5.1.4 -5.)  
Zadanie 1.4.1.3. Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej (1.5.1.6-7.)

#### Program 1.4.2. Poprawa jakości powietrza

Zadanie 1.4.2.1. Modernizacja infrastruktury ciepłowniczej (1.5.2.1-2.)  
Zadanie 1.4.2.2. Zmniejszenie zużycia energii cieplnej przez poprawę izolacji termicznej budynków mieszkalnych  
Zadanie 1.4.2.3. Redukcja emisji spalin komunikacyjnych

#### Program 1.4.3. Ochrona i zagospodarowanie systemu zieleni miejskiej

Zadanie 1.4.3.1. Ochrona i wykorzystanie walorów Doliny Wisły  
Zadanie 1.4.3.2. Zabezpieczenie geotechniczne Skarpy Warszawskiej, ze szczególnym uwzględnieniem Traktu Królewskiego (2.3.1.1.)  
Zadanie 1.4.3.3. Rewaloryzacja zabytkowych parków miejskich (Program 2.1.3.)  
Zadanie 1.4.3.4. Realizacja nowych parków

#### Program 1.4.4. Redukcja hałasu komunikacyjnego

Zadanie 1.4.4.1. Wykonanie mapy akustycznej dla całej Warszawy

## Indeks zadań

Zadanie 1.4.4.2. Monitoring oraz prowadzenie analizy trendów klimatu akustycznego miasta

Zadanie 1.4.4.3. Wprowadzenie udogodnień dla komunikacji zbiorowej oraz ograniczeń w ruchu indywidualnym (zwiększenie udziału komunikacji publicznej)

Zadanie 1.4.4.4. Wyciszenie taboru komunikacyjnego, nawierzchni dróg i torowisk

### Program 1.4.5. Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych

Zadanie 1.4.5.1. Racjonalizacja zużycia wody

Zadanie 1.4.5.2. Zmniejszenie zużycia energii

Zadanie 1.4.5.3. Zwiększenie zużycia energii ze źródeł odnawialnych

Zadanie 1.4.5.4. Zmniejszenie materiałochłonności i odpado-  
wości produkcji

### Program 1.4.6. Efektywna gospodarka odpadami

Zadanie 1.4.6.1. Modernizacja Zakładu Unieszkodliwiania Sta-  
tych Odpadów Komunalnych (ZUSOK)

Zadanie 1.4.6.2. Budowa Zakładu Gospodarki Odpadami  
w Mszczonowie

Zadanie 1.4.6.3. Modernizacja Zakładu Unieszkodliwiania  
Odpadów Komunalnych (ZUOK) Radiowo

Zadanie 1.4.6.4. Rekultywacja składowiska Łubna 1

Zadanie 1.4.6.5. Instalacje termicznego przetwarzania odpadów

Zadanie 1.4.6.6. Sortownie i stacje przetadunkowe przy ulicach:  
Kłobuckiej i Marsa

Zadanie 1.4.6.7. Pojemniki i pojazdy do selektywnej zbiórki od-  
padów

Zadanie 1.4.6.8. Składowisko odpadów balastowych

### Cel operacyjny 1.5.

Zapewnienie wysokiej jakości usług infrastrukturalnych

### Program 1.5.1. Usprawnienie systemu wodociągowo-kanali- zacyjnego

Zadanie 1.5.1.1. Modernizacja istniejących zakładów wodocią-  
gowych

Zadanie 1.5.1.2. Budowa nowych magistrali wodociągowych  
oraz sieci dystrybucji

Zadanie 1.5.1.3. Wymiana i renowacja istniejących magistrali  
wodociągowych oraz sieci dystrybucji

Zadanie 1.5.1.4. Zakończenie budowy oczyszczalni ścieków Po-  
łudnie wraz z systemem kolektorów (1.4.1.2.)

Zadanie 1.5.1.5. Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ście-  
ków Czajka wraz z układem kolektorów dosytowych i termicz-  
ną utylizacją osadów (1.4.1.2.)

Zadanie 1.5.1.6. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w systemie  
ogólnospławnym i sanitarnym (1.4.1.3.)

Zadanie 1.5.1.7. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury słu-  
żącej odprowadzaniu wód opadowych i roztopowych, w tym bu-  
dowa podczyszczalni (1.4.1.3.)

### Program 1.5.2. Usprawnienie systemu ciepłowniczego, elek- troenergetycznego i gazowniczego

Zadanie 1.5.2.1. Budowa i modernizacja źródeł ciepła (1.4.2.1.)

Zadanie 1.5.2.2. Budowa i modernizacja sieci ciepłowniczych  
(1.4.2.1.)

Zadanie 1.5.2.3. Budowa i modernizacja systemu elektroener-  
getycznego

Zadanie 1.5.2.4. Budowa i modernizacja systemu gazowniczego

### Program 1.5.3. Rozwój systemów telekomunikacyjnych

Zadanie 1.5.3.1. Budowa sieci szerokopasmowych połączeń in-  
ternetowych na całym obszarze metropolitalnym z powszechnym,  
tanim lub bezpłatnym dostępem do sieci

Zadanie 1.5.3.2. Opracowanie programu rozwoju miejskich sie-  
ci informacji i komunikacji elektronicznej

Zadanie 1.5.3.3. Integracja systemów samorządowych z syste-  
mami rządowymi oraz z sieciami europejskimi

Zadanie 1.5.3.4. Utworzenie jednolitego kompletnego systemu  
monitorowania bezpieczeństwa miasta opartego na szeroko-  
pasmowej transmisji danych

### Cel operacyjny 1.6.

Zapewnienie sprawnego i bezpiecznego przemieszczania się  
w mieście osób i towarów

### Program 1.6.1. Rozwój systemu drogowego m.st. War- szawy

Zadanie 1.6.1.1. Stworzenie kompletnego układu tras obwo-  
dowych

Zadanie 1.6.1.2. Budowa tras mostowych przez Wisłę (5.4.2.1.)

Zadanie 1.6.1.3. Budowy i modernizacje dróg głównych ruchu  
przyśpieszonego

Zadanie 1.6.1.4. Budowy i modernizacje pozostałych dróg

### Program 1.6.2. Rozwój systemu transportu publicznego

Zadanie 1.6.2.1. Rozbudowa systemu metra (Program 5.4.3.)

Zadanie 1.6.2.2. Modernizacja i rozbudowa systemu komunika-  
cji autobusowej

Zadanie 1.6.2.3. Modernizacja i rozbudowa systemu komunika-  
cji tramwajowej (3.1.2.5.)

Zadanie 1.6.2.4. Włączenie kolei do systemu miejskiego trans-  
portu publicznego (3.1.2.2.)

Zadanie 1.6.2.5. Integracja systemu transportu publicznego,  
w tym budowa węzłów przesiadkowych, parkingów „Parkuj  
i Jedź” (1.6.3.2.) oraz wspólna polityka taryfowa i przewozowa  
(3.1.2.3.)

### Program 1.6.3. Usprawnienie parkowania w Warszawie

Zadanie 1.6.3.1. Opracowanie i wprowadzenie normatywu par-  
kingowego

Zadanie 1.6.3.2. Budowa parkingów „Parkuj i Jedź” (3.1.2.3.)

Zadanie 1.6.3.3. Budowa parkingów podziemnych

Zadanie 1.6.3.4. Budowa systemu zautomatyzowanych parkin-  
gów wielopoziomowych

Zadanie 1.6.3.5. Uporządkowanie systemu parkowania w cen-  
trum miasta (parkowanie płatne, parkowanie przykrawężnikowe)

### Program 1.6.4. Poprawa bezpieczeństwa i organizacji ruchu drogowego

Zadanie 1.6.4.1. Wprowadzenie Zintegrowanego Systemu  
Zarządzania Ruchem

Zadanie 1.6.4.2. Wprowadzenie strefy ruchu uspokojonego  
w obszarach zurbanizowanych Warszawy

Zadanie 1.6.4.3. Powołanie jednostki odpowiedzialnej za stan  
bezpieczeństwa ruchu drogowego w mieście

Zadanie 1.6.4.4. Wprowadzenie jednolitego systemu kontroli  
przewozu ładunków niebezpiecznych

Zadanie 1.6.4.5. Budowa centrów logistycznych (5.5.2.2.)

Zadanie 1.6.4.6. Zmniejszenie uciążliwości wynikających z ru-  
chu samochodów ciężarowych

### Program 1.6.5. Stworzenie warunków do bezpiecznego korzystania z rowerów

Zadanie 1.6.5.1. Rozwój infrastruktury systemu rowerowego  
– budowa spójnej sieci dróg rowerowych (1.1.4.3.)

Zadanie 1.6.5.2. Budowa parkingów rowerowych w szcze-  
gółności przy węzłowych przystankach komunikacji publicz-  
nej, przy uczelniach oraz innych obiektach (kulturalnych,  
sportowych itp.)

## CEL STRATEGICZNY 2.

*Wzmocnienie poczucia tożsamości mieszkańców po-  
przez pielęgnowanie tradycji, rozwój kultury i pobu-  
dzanie aktywności społecznej*

### Cel operacyjny 2.1.

Umocnienie tradycji m.st. Warszawy oparte na dziedzictwie kul-  
turowym i przyrodniczym



## Indeks zadań

### **Program 2.1.1. Rewaloryzacja Traktu Królewskiego (5.2.3.)**

Zadanie 2.1.1.1. Rewitalizacja Krakowskiego Przedmieścia wraz z Al. Ujazdowskimi i placem Trzech Krzyży  
Zadanie 2.1.1.2. Restauracja fasad budynków oraz bram i podwórek Nowego Świata i Krakowskiego Przedmieścia  
Zadanie 2.1.1.3. Poprawa kondycji technicznej piwnic zabytkowych kamienic na Starym Mieście i ich adaptacja na cele kulturalne  
Zadanie 2.1.1.4. Odbudowa Pałacu Karasia  
Zadanie 2.1.1.5. Poprawa bezpieczeństwa i czystości na obszarze Traktu Królewskiego  
Zadanie 2.1.1.6. Odtworzenie w przestrzeni i świadomości społecznej Osi Saskiej  
Zadanie 2.1.1.7. Odtworzenie w przestrzeni i świadomości społecznej Osi Stanisławowskiej (5.1.3.6.)

### **Program 2.1.2. Rewitalizacja wybranych zdegradowanych fragmentów dzielnic, w tym o znaczeniu historycznym (5.5.1.)**

Zadanie 2.1.2.1. Rewitalizacja zespołu urbanistyczno-architektonicznego Pragi Północ  
Zadanie 2.1.2.2. Rewitalizacja zespołu urbanistyczno-architektonicznego Starego Miasta  
Zadanie 2.1.2.3. Rewitalizacja zespołu urbanistyczno-architektonicznego Nowego Miasta  
Zadanie 2.1.2.4. Rewitalizacja zespołu urbanistyczno-architektonicznego Mariensztatu  
Zadanie 2.1.2.5. Rewitalizacja zdegradowanych zespołów dzielnicy Wola  
Zadanie 2.1.2.6. Realizacja Lokalnego Uproszczonego Programu Rewitalizacji

### **Program 2.1.3. Rewaloryzacja zabytkowych parków miejskich (zadanie 1.4.3.3.)**

Zadanie 2.1.3.1. Łazienki Północne  
Zadanie 2.1.3.2. Park na Książęcym  
Zadanie 2.1.3.3. Park Rydza-Śmigłego  
Zadanie 2.1.3.4. Ogród Krasińskich  
Zadanie 2.1.3.5. Rekonstrukcja Ogródów Zamkowych  
Zadanie 2.1.3.6. Rewaloryzacja Ogródu Saskiego  
Zadanie 2.1.3.7. Park Skaryszewski  
Zadanie 2.1.3.8. Park Dreszera  
Zadanie 2.1.3.9. Park Sielecki  
Zadanie 2.1.3.10. Zieloniec Wielkopolski  
Zadanie 2.1.3.11. Gucin Gaj  
Zadanie 2.1.3.12. Park Młociny  
Zadanie 2.1.3.13. Park Praski  
Zadanie 2.1.3.14. Modernizacja Parku Kultury w Powsinie

### **Program 2.1.4. Utworzenie parków kulturowych**

Zadanie 2.1.4.1. Utworzenie Wilanowskiego Parku Kulturowego  
Zadanie 2.1.4.2. Utworzenie Parku Kulturowego Zespołu Fortyfikacji XIX-wiecznej Twierdzy Warszawa o zagospodarowaniu wzbogacającym ofertę rekreacyjną i turystyczną (Forty Stuzew, Okęcie, Babice, Bema, Wawrzyszew i inne) (1.1.4.7., 5.1.3.5.)

### **Cel operacyjny 2.2.**

Wykreowanie nowych atrakcji i przedsięwzięć kulturalnych na światowym poziomie, które byłyby znakiem firmowym miasta

### **Program 2.2.1. Promocja miasta**

Zadanie 2.2.1.1. Wypracowanie marki miasta  
Zadanie 2.2.1.2. Promocja miasta zagranicą

### **Program 2.2.2. Kreowanie oraz promowanie imprez kulturalnych, muzycznych i festiwali**

Zadanie 2.2.2.1. Wspieranie i promowanie odbywających się w Warszawie festiwali (Festiwal Mozartowski, Warszawska Jesień, Jazz Jamboree)  
Zadanie 2.2.2.2. Zorganizowanie Festiwalu Chopinowskiego  
Zadanie 2.2.2.3. Zorganizowanie obchodów 200. rocznicy urodzin Chopina  
Zadanie 2.2.2.4. Budowa sali widowiskowo-koncertowej na 5000 miejsc

### **Program 2.2.3. Opracowanie tematycznych tras turystycznych**

### **Program 2.2.4. Uatrakcyjnienie oferty muzealnej**

Zadanie 2.2.4.1. Muzeum Powstania Warszawskiego (dokończenie inwestycji)  
Zadanie 2.2.4.2. Utworzenie Muzeum Historii Żydów Polskich  
Zadanie 2.2.4.3. Utworzenie Muzeum Sztuki Nowoczesnej  
Zadanie 2.2.4.4. Kompleksowa rewitalizacja Muzeum Historycznego m.st. Warszawy, w tym rozbudowa Muzeum Woli  
Zadanie 2.2.4.5. Utworzenie na dawnych polach elekcyjnych w dzielnicy Wola Muzeum Demokracji prezentującego polski wkład do tradycji demokratycznych Europy i świata oraz doświadczenia zmagają z zagrożeniami demokracji  
Zadanie 2.2.4.6. Budowa Muzeum Transportu Miejskiego z wykorzystaniem historycznej zajezdni tramwajowej  
Zadanie 2.2.4.7. Budowa Muzeum Komunistów – Socjand  
Zadanie 2.2.4.8. Rozbudowa Muzeum Niepodległości

### **Program 2.2.5. Budowa centrów kulturalno-edukacyjnych**

Zadanie 2.2.5.1. Budowa Centrum Chopinowskiego  
Zadanie 2.2.5.2. Budowa Centrum Nauki Kopernik

### **Cel operacyjny 2.3.**

Zwiększenie atrakcyjności Warszawy dla mieszkańców i turystów

### **Program 2.3.1. Zagospodarowanie doliny Wisły i jej wykorzystanie jako atrakcji dla mieszkańców i turystów**

Zadanie 2.3.1.1. Zabezpieczenie geotechniczne Skarpy Warszawskiej, ze szczególnym uwzględnieniem Traktu Królewskiego (1.4.3.2.)  
Zadanie 2.3.1.2. Budowa nadwiślańskiego zespołu parków (Park Nauki z Centrum Nauki Kopernik, Aquapark w rejonie Łuku Siekierkowskiego, Wiślany Park Przyrodniczy, Bulwary Nadwiślańskie) (5.4.1.1.)  
Zadanie 2.3.1.3. Budowa atrakcyjnych przepraw przez Wisłę dla ruchu pieszego i rowerowego (względnie kolejki linowej lub promu), w tym mostu na przedłużeniu ulic Mostowej i Ratuszowej (5.4.2.2.)  
Zadanie 2.3.1.4. Budowa tunelu Wistostrady na północ od Mostu Śląsko-Dąbrowskiego (5.4.1.2.)  
Zadanie 2.3.1.5. Przebudowa zjazdu z mostu Śląsko-Dąbrowskiego od strony północnej w celu umożliwienia odtworzenia Ogródów Zamkowych (5.4.1.3.)  
Zadanie 2.3.1.6. Spiętrzenie wód Wisły poprzez budowę progów na wysokości mostu Północnego  
Zadanie 2.3.1.7. Reaktywacja żeglugi rzecznej, w tym budowa nowoczesnych przystani dla sezonowej żeglugi pasażerskiej na Wiśle (5.4.1.5.)  
Zadanie 2.3.1.8. Przystosowanie nabrzeża do plażowania i organizacja strzeżonych kąpielisk (5.4.1.6.)  
Zadanie 2.3.1.9. Wspieranie programów służących rewitalizacji warszawskich portów, przystani i nadbrzeży wiślanych (5.4.1.8.)  
Zadanie 2.3.1.10. Zagospodarowanie przy współpracy z gminą Nieporęt kanału Żerańskiego i wykorzystanie go do celów sportowo-turystycznych (5.4.1.8.)

### **Program 2.3.2. Stworzenie warunków do organizacji w Warszawie wielkich imprez sportowych – Warszawa organizatorem Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej 2012, Warszawa Miastem Olimpiady 2020**

Zadanie 2.3.2.1. Budowa Stadionu Narodowego  
Zadanie 2.3.2.2. Budowa hali sportowej dostosowanej do organizacji imprez masowych

## Indeks zadań

Zadanie 2.3.2.3. Opracowanie i realizacja programu wykorzystania Stadionu Dziesięciolecia do celów rekreacyjno-sportowych

### **Program 2.3.3. Poprawa infrastruktury turystycznej**

Zadanie 2.3.3.1. Budowa systemu parkingów podziemnych, w tym obsługujących Stare Miasto i Zamek Królewski

Zadanie 2.3.3.2. U uruchomienie pomieszczeń dla profesjonalnej obsługi ruchu turystycznego

Zadanie 2.3.3.3. U uruchomienie Systemu Informacji i Promocji Turystycznej, w tym internetowej

Zadanie 2.3.3.4. Stworzenie warunków dla powstania bazy noclegowej klasy turystycznej

Zadanie 2.3.3.5. Stworzenie warunków dla powstania bazy noclegowej dla młodzieży

### **Program 2.3.4. Poprawa estetyki miasta**

Zadanie 2.3.4.1. Sukcesywna renowacja posadzek na ulicach i placach

Zadanie 2.3.4.2. Wprowadzenie zasad planowego rozmieszczania małej architektury

Zadanie 2.3.4.3. Ujednolicenie zasad rozmieszczania reklam

### **Cel operacyjny 2.4.**

Aktywizacja społeczności lokalnych i organizacji pozarządowych

### **Program 2.4.1. Rozwijanie współpracy ze społecznościami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi**

Zadanie 2.4.1.1. Monitorowanie aktywności społeczności lokalnych i organizacji pozarządowych

Zadanie 2.4.1.2. Ujednolicenie zasad współpracy jednostek organizacyjnych miasta z organizacjami pozarządowymi

Zadanie 2.4.1.3. Stworzenie wieloletniego programu współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi

Zadanie 2.4.1.4. Rozwijanie formuły partnerstwa społecznego w ramach Forum i komisji dialogu społecznego

### **Program 2.4.2. Stworzenie warunków do przekazywania niektórych zadań miasta społecznościom lokalnym i organizacjom pozarządowym**

Zadanie 2.4.2.1. Budowa systemu informacji internetowej o programach planowanych przez miasto i możliwych do realizacji przez społeczności lokalne i organizacje pozarządowe

Zadanie 2.4.2.2. Stworzenie internetowej księgi dotacji

Zadanie 2.4.2.3. Analizowanie możliwości przekazywania nowych zadań organizacjom pozarządowym

## **CEL STRATEGICZNY 3.**

### ***Rozwijanie funkcji metropolitalnych wzmocniających pozycję Warszawy w wymiarze regionalnym, krajowym i europejskim***

#### **Cel operacyjny 3.1.**

Zapewnienie sprawnej komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej obszaru metropolitalnego Warszawy

#### **Program 3.1.1. Poprawa zewnętrznych powiązań drogowych**

Zadanie 3.1.1.1. Modernizacja i budowa krajowych dróg ekspresowych S7, S8, S17

Zadanie 3.1.1.2. Budowa Obwodnicy Ekspresowej

Zadanie 3.1.1.3. Budowa dojazdów do portów lotniczych Okęcie i Modlin

Zadanie 3.1.1.4. Modernizacja dróg niższych klas wewnątrz obszaru metropolitalnego

#### **Program 3.1.2. Usprawnienie komunikacji publicznej w obszarze metropolitalnym**

Zadanie 3.1.2.1. Polepszenie dostępności komunikacyjnej Warszawy w skali międzynarodowej i regionalnej

Zadanie 3.1.2.2. U uruchomienie Szybkiej Kolei Miejskiej (SKM) [1.6.2.4.]

Zadanie 3.1.2.3. Integracja systemu transportu publicznego, w tym budowa węzłów przesiadkowych, parkingów „Parkuj i Jedź” oraz wspólna polityka taryfowa i przewozowa [1.6.2.5.]

Zadanie 3.1.2.4. Wspieranie autobusowej komunikacji podmiejskiej na kierunkach nieobsługiwanych koleją podmiejską

Zadanie 3.1.2.5. U uruchomienie Tramwajowych Linii Pozamiejskich [1.6.2.3.]

Zadanie 3.1.2.6. Zapewnienie połączeń kolejowych z portami lotniczymi Okęcie i Modlin

#### **Cel operacyjny 3.2.**

Wzmocnienie roli Warszawy jako ważnego europejskiego centrum gospodarczo-finansowego i naukowego oraz ośrodka decyzji politycznych

#### **Program 3.2.1. Przyciągnięcie do Warszawy europejskich instytucji gospodarczo-finansowych**

Zadanie 3.2.1.1. Zapewnienie łatwego dostępu do nowoczesnej infrastruktury technicznej, w tym telekomunikacyjnej

Zadanie 3.2.1.2. Promocja Warszawy jako lokalizacji dla instytucji europejskich

Zadanie 3.2.1.3. Stworzenie warunków do funkcjonowania instytucji europejskich, centrów zarządzania, bankowości i finansów

Zadanie 3.2.1.4. Wykreowanie Warszawy na centrum kompetencji w transformacji systemowej (kongresy, szkolenia, usługi doradcze)

Zadanie 3.2.1.5. Wzmocnienie roli Warszawy jako pomostu dla Zachodu do krajów Europy Wschodniej, Transkaukazu i Azji Centralnej

#### **Program 3.2.2. Budowa nowych centrów kongresowych i targowo-wystawowych**

Zadanie 3.2.2.1. Utworzenie Centrum Współpracy Naukowej Europy Centralnej [4.1.1.5.]

Zadanie 3.2.2.2. Zapewnienie warunków do utworzenia i funkcjonowania Warszawskiego Centrum Kongresowego (targowo-wystawowego i festiwalowego)

Zadanie 3.2.2.3. Wypracowanie stałego kalendarza międzynarodowych i krajowych imprez wystawienniczych, festiwalowych i targowych o wysokim prestiżu

#### **Program 3.2.3. Uczestnictwo Warszawy w międzynarodowych sieciach miast**

Zadanie 3.2.3.1. Wykreowanie Warszawy na lokalnego lidera europejskich sieci miast ze szczególnym uwzględnieniem największej organizacji miast europejskich – EUROCITIES

Zadanie 3.2.3.2. Wymiana wiedzy z innymi miastami w zakresie zarządzania i pozyskiwania środków unijnych

Zadanie 3.2.3.3. Wpływanie na decyzje UE w zakresie polityki miejskiej

#### **Cel operacyjny 3.3.**

Budowa instytucji potrzebnych dla sprawnego funkcjonowania całego obszaru metropolitalnego Warszawy

#### **Program 3.3.1. Zorganizowanie instytucji zajmujących się rozwojem obszaru metropolitalnego Warszawy**

Zadanie 3.3.1.1. Powołanie lokalnej instytucji rozwoju gospodarczego udzielającej wsparcia podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w stolicy i całym obszarze metropolitalnym

Zadanie 3.3.1.2. Zainicjowanie utworzenia systemu informacji biznesowej, obejmującej spisy gruntów i budynków, dane o terenach inwestycyjnych, dane socjoekonomiczne oraz informacje o tendencjach na rynku pracy



Zadanie 3.3.1.3. Wspieranie działań organizacji zajmujących się rozwojem Warszawy

### **Program 3.3.2. Instytucjonalna integracja planowania strategicznego w skali regionalnej**

Zadanie 3.3.2.1. Uruchomienie współpracy z gminami obszaru metropolitalnego w celu prowadzenia studiów nad rozwojem w skali metropolitalnej i regionalnej

Zadanie 3.3.2.2. Wspólne występowanie gmin obszaru metropolitalnego o fundusze unijne na cele związane z jego rozwojem

## **CEL STRATEGICZNY 4.**

### ***Rozwój nowoczesnej gospodarki opartej na wiedzy i badaniach naukowych***

#### **Cel operacyjny 4.1.**

Wykorzystanie potencjału naukowego Warszawy do rozwoju gospodarki opartej na zaawansowanych technologiach

#### **Program 4.1.1. Stworzenie warunków dla rozwoju potencjału naukowo-badawczego**

Zadanie 4.1.1.1. Odbudowa Pałacu Karasia - udział miasta w rozbudowie siedziby PAN (2.1.1.4.)

Zadanie 4.1.1.2. Stworzenie systemu wspierania i promocji młodych naukowców

Zadanie 4.1.1.3. Stworzenie w systemie oświatowym elementu edukacji pozaszkolnej stymulującego rozwój młodzieży, z zaangażowaniem m.in. ośrodków akademickich i placówek naukowych

Zadanie 4.1.1.4. Stworzenie systemu wyszukiwania i wspierania wybitnej młodzieży

Zadanie 4.1.1.5. Udział w budowie obiektów dla Centrum Współpracy Naukowej Europy Centralnej (3.2.2.1.)

#### **Program 4.1.2. Utworzenie parków naukowych i technologicznych umożliwiających transfer wiedzy z nauki do praktyki i działalności gospodarczej**

Zadanie 4.1.2.1. Utworzenie i wspieranie rozwoju Parku Technologicznego na Łuku Siekierkowskim

Zadanie 4.1.2.2. Utworzenie inkubatora technologii

#### **Program 4.1.3. Pobudzanie rozwoju sektorów gospodarki związanych z zaawansowanymi technologiami**

Zadanie 4.1.3.1. Stworzenie w ramach struktury miasta jednostki odpowiedzialnej za współpracę z uczelniami, ośrodkami naukowymi i biznesem, np. utworzenie Centrum Informacji o Nowych Technologiach

Zadanie 4.1.3.2. Uruchomienie programów naukowo-badawczych, mających na celu wykorzystanie nowych technologii w gospodarce komunalnej

#### **Cel operacyjny 4.2.**

Rozbudowa i nowocześnieenie kompleksów akademickich

#### **Program 4.2.1. Budowa miasteczka uniwersyteckiego na Powiślu**

Zadanie 4.2.1.1. Zarezerwowanie terenu dla potrzeb miasteczka akademickiego

#### **Cel operacyjny 4.3.**

Stworzenie korzystnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestowania

#### **Program 4.3.1. Ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej i inwestycyjnej**

Zadanie 4.3.1.1. Uruchomienie centrum informacji gospodarczej

Zadanie 4.3.1.2. Zapewnienie sprawnej obsługi inwestorów przez skupienie w jednym miejscu załatwiania procedur budowlanych i geodezyjnych oraz rozszerzenie katalogu spraw możliwych do załatwienia drogą elektroniczną

Zadanie 4.3.1.3. Stworzenie (wspólnie z innymi inwestorami) programu poszerzenia oferty uzbrojonych gruntów

#### **Program 4.3.2. Wspieranie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości (MSP)**

Zadanie 4.3.2.1. Udział w budowie inkubatorów przedsiębiorczości, parków przemysłowych oraz biur i powierzchni produkcyjnych w strefach rozwoju MSP

Zadanie 4.3.2.2. Budowa parków przemysłowych na terenach poprzemysłowych takich jak Marywilska (Annopol), Fabryka Domów (Białoteka), ul. Biezuńska (Targówek) (5.5.2.4.)

Zadanie 4.3.2.3. Adaptacja strefy położonej na terenach poprzemysłowych w rejonie Dworca Wschodniego i Olszynki Grochowskiej na cele targowiska przeniesionego ze Stadionu Dziesięciolecia (5.5.2.1.)

Zadanie 4.3.2.4. Udział w budowie stałego centrum wystawowego produkcji MSP w rejonie Dworca Wschodniego (5.5.2.3.)

## **CEL STRATEGICZNY 5.**

### ***Osiągnięcie w Warszawie trwałego ładu przestrzennego***

#### **Cel operacyjny 5.1.**

Uporządkowanie struktury przestrzennej miasta z wyłączeniem spod zabudowy zwartych terenów zieleni tworzących układ przyrodniczy

#### **Program 5.1.1. Budowa kompleksowego systemu informacji o terenie**

#### **Program 5.1.2. Wskazanie obszarów planowanego rozwoju oraz wyposażenie ich w infrastrukturę miejską**

Zadanie 5.1.2.1. Określenie obszarów dla rozwoju nowoczesnej gospodarki o zaawansowanych technologiach

Zadanie 5.1.2.2. Określenie obszarów dla rozwoju funkcji usługowych służących współpracy gospodarczej, naukowej i kulturalnej (centra kongresowe, hale wystawienniczo-targowe, obiekty służące organizowaniu imprez naukowych, kulturalnych i sportowych)

Zadanie 5.1.2.3. Określenie terenów rozwojowych dla budownictwa mieszkaniowego

Zadanie 5.1.2.4. Określenie infrastruktury niezbędnej dla rozwoju obszarów wskazanych dla nowoczesnej gospodarki o zaawansowanych technologiach, funkcji usługowych oraz budownictwa mieszkaniowego

#### **Program 5.1.3. Określenie zasad ochrony obszarów o szczególnych walorach urbanistycznych, kulturowych i przyrodniczych**

Zadanie 5.1.3.1. Opracowanie i realizacja programów ochrony konserwatorskiej dla obszarów o wysokich walorach urbanistycznych, kulturowych i przyrodniczych.

Zadanie 5.1.3.2. Stworzenie systemu ochrony układu przyrodniczego Warszawy

Zadanie 5.1.3.3. Wskazanie wybranych obszarów o wysokich walorach urbanistycznych oraz sformułowanie i wdrożenie zasad ich ochrony jako dóbr kultury współczesnej

Zadanie 5.1.3.4. Wskazanie i zagospodarowanie terenów dla amatorskiego uprawiania sportu oraz rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców miasta

Zadanie 5.1.3.5. Utworzenie Parku Kulturowego Zespołu Fortyfikacji XIX-wiecznej Twierdzy Warszawa o zagospodarowaniu wzbogacającym ofertę rekreacyjną i turystyczną

## Indeks zadań

[Forty Służew, Okęcie, Babice, Bema, Wawrzyszew i inne] (1.1.4.7., 2.1.4.2.)

Zadanie 5.1.3.6. Odtworzenie Osi Saskiej i Stanisławowskiej (2.1.1.6-7.)

### Cel operacyjny 5.2.

Zorganizowanie reprezentacyjnych przestrzeni publicznych w centralnym obszarze miasta

#### Program 5.2.1. Nowe Centrum Warszawy

Zadanie 5.2.1.1. Realizacja zabudowy w otoczeniu Pałacu Kultury i Nauki

Zadanie 5.2.1.2. Przebudowa Dworca Centralnego

Zadanie 5.2.1.3. Realizacja zabudowy w rejonie placu Zawiszy, w tym przekrycie torowiska kolei średnicowej

#### Program 5.2.2. Rewaloryzacja przestrzeni publicznych, ulic i placów, w tym zabytkowych przestrzeni publicznych Żoliborza i Saskiej Kępy

#### Program 5.2.3. Rewaloryzacja Traktu Królewskiego (2.1.1.)

#### Program 5.2.4. Zagospodarowanie zachodniej pierzei placu Piłsudskiego

Zadanie 5.2.4.1. Odbudowa Pałacu Saskiego

Zadanie 5.2.4.2. Odbudowa Pałacu Brühla

Zadanie 5.2.4.3. Odbudowa narożnej kamienicy zachodniej pierzei pl. Piłsudskiego

### Cel operacyjny 5.3.

Zorganizowanie lokalnych przestrzeni publicznych sprzyjających integracji społecznej

#### Program 5.3.1. Realizacja zespołów zabudowy o funkcjach administracyjnych, handlowych, kulturalnych i mieszkalnych

Zadanie 5.3.1.1. Budowa lub przebudowa zespołów zabudowy w rejonach istniejących i projektowanych stacji metra

Zadanie 5.3.1.2. Budowa lub adaptacja centrów osiedlowych w sposób kreuujący przestrzeń publiczną: place, pasáže, fontanny, ogródki uliczne

Zadanie 5.3.1.3. Zapewnienie realizacji przestrzeni publicznych w nowo realizowanych osiedlach i zespołach zabudowy mieszkaniowej poprzez ustalenia prawa miejscowego

#### Program 5.3.2. Stworzenie korzystnych warunków do przystosowania parterów we wskazanych budynkach przyulicznych do funkcji usługowych i handlowych

### Cel operacyjny 5.4.

Integracja przestrzenna lewobrzeżnej i prawobrzeżnej Warszawy

#### Program 5.4.1. Otwarcie miasta na Wisłę

Zadanie 5.4.1.1. Budowa nadwiślańskiego zespołu parków (Park Nauki z Centrum Nauki Kopernik, Aquapark w rejonie Łuku Siekierskiego, Wiślany Park Przyrodniczy, Bulwary Nadwiślańskie) (2.3.1.2.)

Zadanie 5.4.1.2. Budowa tunelu Wistostrady na północ od Mostu Śląsko-Dąbrowskiego (2.3.1.4.)

Zadanie 5.4.1.3. Przebudowa zjazdu z mostu Śląsko-Dąbrowskiego od strony północnej w celu umożliwienia utworzenia Ogrodów Zamkowych (2.3.1.5.)

Zadanie 5.4.1.4. Budowa centrum prawobrzeżnej części miasta z dostępem do Wisły w rejonie portu praskiego

Zadanie 5.4.1.5. Reaktywacja żeglugi rzecznej, w tym budowa nowoczesnych przystani dla sezonowej żeglugi pasażerskiej na Wiśle (2.3.1.7.)

Zadanie 5.4.1.6. Przystosowanie nabrzeża do plażowania i organizacja strzeżonych kąpielisk (2.3.1.8.)

Zadanie 5.4.1.7. Wspieranie programów służących rewitalizacji warszawskich portów, przystani i nadbrzeży wiślanych (2.3.1.9.)

Zadanie 5.4.1.8. Zagospodarowanie, przy współpracy z gminą Nieporęt, kanału Żerańskiego i wykorzystanie go do celów sportowo-turystycznych (2.3.1.10.)

#### Program 5.4.2. Budowa nowych przepraw przez Wisłę, w tym dla ruchu pieszego i rowerowego

Zadanie 5.4.2.1. Budowa mostów przez Wisłę (1.6.1.2.)

Zadanie 5.4.2.2. Budowa atrakcyjnych przepraw przez Wisłę dla ruchu pieszego i rowerowego (względnie kolejki linowej lub promu), w tym na przedłużeniu ulic Mostowej i Ratuszowej (2.3.1.3.)

#### Program 5.4.3. Budowa II i III linii metra (zadanie 1.6.2.1.)

#### Program 5.4.4. Wzmocnienie wartości miejskich Pragi i podniesienie jej prestiżu

Zadanie 5.4.4.1. Promocja Pragi m. in. poprzez publikacje, opracowanie tras turystycznych, zorganizowanie Muzeum Starej Pragi

Zadanie 5.4.4.2. Działania na rzecz lokalizacji na Pradze prestiżowych obiektów publicznych

Zadanie 5.4.4.3. Promowanie lokalizacji przemysłów wysokich technologii w obszarze terenów poprzemysłowych Pragi (4.3.2.2., 5.5.2.4.)

Zadanie 5.4.4.4. Zagospodarowanie terenów Portu Praskiego jako obszaru budownictwa mieszkaniowego i biurowego (Program 5.5.3.)

### Cel operacyjny 5.5.

Rewitalizacja obszarów zdegradowanych

#### Program 5.5.1. Rewitalizacja wybranych zdegradowanych fragmentów dzielnic, w tym o znaczeniu historycznym (2.1.2.)

#### Program 5.5.2. Zagospodarowanie terenów poprzemysłowych i powojkowych na obszarze m.st. Warszawy

Zadanie 5.5.2.1. Adaptacja strefy położonej na terenach poprzemysłowych w rejonie Dworca Wschodniego i Olshynki Grochowskiej na cele targowiska przeniesionego ze Stadionu Dziesięciolecia (4.3.2.3.)

Zadanie 5.5.2.2. Budowa centrum logistycznego w rejonie Koziej Górki (1.6.4.5.)

Zadanie 5.5.2.3. Udział w budowie stałego centrum wystawowego produkcji małych i średnich przedsiębiorstw w rejonie Dworca Wschodniego (4.3.2.4.)

Zadanie 5.5.2.4. Budowa parków przemysłowych na terenach poprzemysłowych takich jak Marywilska (Anopol), Fabryka Domów (Białotęka), ul. Biezuńska (Targówek) (4.3.2.2.)

#### Program 5.5.3. Zagospodarowanie terenów Portu Praskiego jako obszaru budownictwa mieszkaniowego i biurowego

Zadanie 5.5.3.1. Uporządkowanie systemu kanałów w rejonie Portu Praskiego i Parku Skaryszewskiego

Zadanie 5.5.3.2. Budowa śluzy wodnej dla basenów Portu Praskiego

#### Program 5.5.4. Rewitalizacja osiedli mieszkaniowych z wielkiej płyty



## Tematyczna analiza SWOT

	SILNE STRONY	SŁABE STRONY	MOŻLIWOŚCI	ZAGROŻENIA
<b>WARSZAWA JAKO STOLICA POLSKI</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Stołeczność</li> <li>2. Ustrój sprzyjający koordynacji zrównoważonego rozwoju i wprowadzaniu rozwiązań kompleksowych w skali całego miasta</li> <li>3. Najwyższy w kraju PKB na mieszkańca</li> <li>4. Siedziby centralnych instytucji władzy państwowej, sądów, NBP, najważniejszych instytucji politycznych, gospodarczych, finansowych i naukowych, ambasad, przedstawicielstw instytucji międzynarodowych</li> <li>5. Główny węzeł transportowy</li> <li>6. Największy ośrodek szkolnictwa wyższego</li> <li>7. Główne miejsce koncentracji inwestycji zagranicznych</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Brak identyfikacji mieszkańców z miastem oraz brak marki miasta</li> <li>2. Słabnąca pozycja pośrednika między krajem i zagranicą</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Zmiana dotycząca zarządzania metropoliami w ustawie o jednostkach samorządu terytorialnego</li> <li>2. Największe centrum naukowo-techniczne</li> <li>3. Napływ inwestycji zagranicznych</li> <li>4. Duży udział rynku warszawskiego w ogólnopolskim rynku zbytu</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Spadek roli Warszawy jako „łącznika” Polski z zagranicą (przejmowanie tych funkcji przez inne miasta)</li> <li>2. Brak współdziałania samorządów w ramach metropolii warszawskiej</li> <li>3. Aglomeracja warszawska otoczona jest obszarem o wysokim bezrobociu</li> </ol>
<b>WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Stołeczność</li> <li>2. Aktywna współpraca i wymiana doświadczeń z miastami partnerskimi</li> <li>3. Udział Warszawy w stowarzyszeniach i organizacjach międzynarodowych</li> <li>4. Lokalizacja w Warszawie ambasad, konsulatów i partnerskich izb handlowych</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Brak ważnych instytucji o znaczeniu międzynarodowym</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dostęp do środków pomocowych UE</li> <li>2. Działalność eurokoordynatorów w strukturach miasta</li> <li>3. Organizacja imprez artystycznych, gospodarczych, paneli i konferencji o zasięgu międzynarodowym.</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Spadek roli Warszawy jako „łącznika” Polski z zagranicą (przejmowanie tych funkcji przez inne miasta)</li> <li>2. Konkurencja innych stolic europejskich</li> </ol>
<b>BUDŻET MIASTA</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Siła ekonomiczna miasta</li> <li>2. Wysokie wpływy z PIT i CIT</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. niesprawny system zarządzania, koordynacji i kontroli efektywnego wykorzystania dostępnych środków finansowych (ze względu na wielkość miasta)</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dostępność środków z UE</li> <li>2. Reforma podatku od nieruchomości</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Odptyw firm i zamożniejszych mieszkańców do obszarów podmiejskich</li> <li>2. Antywarszawskie nastroje w sejmiku wojewódzkim i sejmie</li> <li>3. Przepisy o charakterze branżowym, ograniczające autonomię samorządu (np. Karta Nauczyciela)</li> <li>4. Podatek „janosikowy” – ograniczenie zdolności finansowania działań rozwojowych z budżetu Warszawy</li> </ol>

## Tematyczna analiza SWOT

	SILNE STRONY	SŁABE STRONY	MOŻLIWOŚCI	ZAGROŻENIA
<b>LUDNOŚĆ WARSZAWY</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wysoka pozycja w kraju pod względem długości życia</li> <li>2. Dodatnie saldo migracji</li> <li>3. Wzrost liczby osób w wieku produkcyjnym</li> <li>4. Wysoki udział osób z wyższym wykształceniem (najwyższy w Polsce)</li> <li>5. Wysoki udział osób wykonujących prace złożone (najwyższy w Polsce)</li> <li>6. Najniższy udział osób na zasiłku dla bezrobotnych w Polsce</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wysoki udział rodzin bezdzietnych oraz samotnych matek i ojców</li> <li>2. Przyrost naturalny -2,8‰ (mimo niskiego współczynnika zgonów)</li> <li>3. Starzenie się ludności</li> <li>4. Wysoka umieralność młodzieży (w grupie wieku 10-19 lat) w porównaniu do innych miast</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Potencjalna chłonność miasta wynosząca 2,5 – 3 mln mieszkańców</li> <li>2. Tendencja wzrostowa współczynnika urodzeń</li> <li>3. Relatywnie niski współczynnik zgonów</li> <li>4. Dodatnie saldo migracji</li> <li>5. Wysoki udział osób z wyższym wykształceniem (najwyższy w Polsce)</li> <li>6. Wysoki udział osób wykonujących prace złożone (najwyższy w Polsce)</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Niski współczynnik urodzeń</li> <li>2. Wysoki udział rodzin bezdzietnych oraz samotnych matek i ojców</li> <li>3. Przewaga małżeństw rozwiązywanych nad zawieranymi</li> <li>4. Przyrost naturalny: -2,8‰ (najniższy w Polsce)</li> <li>5. Wysoki odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym</li> <li>6. Starzenie się ludności</li> <li>7. Ubytek stałych mieszkańców</li> </ol>
<b>BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Stosunkowo niski wskaźnik przestępczości (4590,7/100 tys.)</li> <li>2. Dobra współpraca władz samorządowych z policją</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Brak identyfikacji miejsc szczególnie niebezpiecznych w ruchu drogowym</li> <li>2. Wzrost ilości zjawisk patologicznych spowodowanych zmianą modelu życia</li> <li>3. Wysoki udział nieletnich wśród popełniających przestępstwa (9%)</li> <li>4. Niska skuteczność programów profilaktycznych dotyczących narkomanii</li> <li>5. Szczególnie duże zagrożenie przestępczością w niektórych dzielnicach</li> <li>6. Brak pełnej ochrony przeciwpożarowej oraz duża ilość osób mieszkających na terenach zalewowych</li> <li>7. Transport niebezpiecznych substancji głównymi ulicami miasta</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Rozbudowa miejskiego systemu monitoringu bezpieczeństwa</li> <li>2. Zastosowanie nowoczesnych technologii dla podniesienia bezpieczeństwa</li> <li>3. Możliwość dotowania z budżetu miasta działalności policji</li> <li>4. Znaczne rozszerzenie uprawnień straży miejskiej</li> <li>5. Organizacja patroli szkolnych</li> <li>6. Szczególne monitorowanie miejsc niebezpiecznych</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wzrost przestępczości i zjawisk patologicznych, zwłaszcza wśród młodzieży</li> <li>2. Uciążliwość imprez masowych i demonstracji, jakie odbywają się w Warszawie ze względu na jej stołeczny charakter</li> <li>3. Zagrożenie zanieczyszczeniem chemicznym przez zakłady produkcyjne i transport</li> </ol>
<b>OCHRONA ZDROWIA</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Realizacja programu profilaktyki dla młodzieży</li> <li>2. Realizacja programu przeciwdziałania uzależnieniom (we współpracy z instytucjami zewnętrznymi)</li> <li>3. Centrum Powiadamiania Ratunkowego</li> <li>4. Wysoki stopień wykorzystania miejsc w żłobkach</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Niewystarczający poziom dofinansowania zakładów publicznej opieki zdrowotnej</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wykorzystanie środków z funduszy strukturalnych UE na cele opieki zdrowotnej</li> <li>2. Zwiększenie oferty pomocy psychologicznej i prawnej dla zapobiegania zjawisku przemocy w rodzinie</li> <li>3. Prowadzenie badań w celu oszacowania skali zjawisk patologicznych na terenie Warszawy oraz opracowanie na ich podstawie programów zapobiegawczych</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Trudności z dojazdem dla pogotowia ratunkowego i straży pożarnej</li> <li>2. Deficyt szpitalnych usług specjalistycznych</li> <li>3. Niewystarczająca dostępność do świadczeń kontraktowanych przez NFZ</li> </ol>



## Tematyczna analiza SWOT

	SILNE STRONY	SŁABE STRONY	MOŻLIWOŚCI	ZAGROŻENIA
<b>POMOC SPOŁECZNA</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dobrze zorganizowany system pomocy społecznej</li> <li>2. Funkcjonowanie domów dziennego pobytu dla osób starszych</li> <li>3. Rodzinne domy dziecka</li> <li>4. Współpraca Miasta z ponad 180 organizacjami pozarządowymi</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych</li> <li>2. Duży udział placówek publicznych</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Przystosowanie stolicy do potrzeb niepełnosprawnych</li> <li>2. Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi, powierzanie im zadań wymagających specjalistycznej wiedzy</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Duży udział wynagrodzeń personelu w wydatkach na pomoc społeczną</li> <li>2. Największa w kraju liczba bezdomnych (5000-10000, większość spoza Warszawy)</li> <li>3. Duża liczba osób niepełnosprawnych (190 tys.)</li> <li>4. 80% niepełnosprawnych na wózkach mieszka w domach nieprzystosowanych</li> <li>5. Duże międzydzielnicowe zróżnicowanie poziomu bezrobocia</li> </ol>
<b>EDUKACJA (PUBLICZNA I NIEPUBLICZNA)</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Jednolita struktura zarządzania oświatą w mieście</li> <li>2. Różnorodność profilów kształcenia</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Stały spadek liczby dzieci w szkołach o ok. 5% rocznie</li> <li>2. Mały udział inwestycji w budżecie oświaty</li> <li>3. Nadmiar miejsc w przedszkolach i szkołach podstawowych w dzielnicach centralnych i niedobór w dzielnicach obrzeżnych</li> <li>4. Duży procent dzieci nie uczęszczających do przedszkoli</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wprowadzenie jednolitej struktury zarządzania oświatą</li> <li>2. Wzrost liczby szkół dla dorosłych</li> <li>3. Rozwój szkolnictwa niepublicznego</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ogólny trend spadkowy liczby dzieci w szkołach o ok. 5% rocznie</li> <li>2. Minima programowe ustalone przez kuratorium oświaty</li> </ol>
<b>NAUKA – BADANIA I ROZWÓJ</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Najsilniejszy i największy ośrodek naukowy i akademicki w Polsce</li> <li>2. Warszawa skupia 17% (131) wszystkich jednostek badawczo-rozwojowych kraju</li> <li>3. W Warszawie działają 73 uczelnie wyższe, w tym 14 szkół wyższych państwowych i 59 niepaństwowych</li> <li>4. Studiujący w Warszawie stanowią ok. 17% wszystkich studentów w Polsce</li> <li>5. Jednostki naukowe Warszawy dysponują 35% aparatury naukowo-badawczej kraju</li> <li>6. W Warszawie pracuje 25% pracowników naukowych kraju</li> <li>7. Warszawa skupia ośrodki naukowe i przedsiębiorstwa wydające na badania i rozwój blisko 10-krotność średniej krajowej</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Niska dynamika wzrostu nakładów na badania i rozwój</li> <li>2. Niski stopień powiązań między nauką i biznesem - niewielkie zaangażowanie środków sektora prywatnego w badania i rozwój</li> <li>3. Niewielki zakres prac naukowo-badawczych w prywatnych szkołach wyższych</li> <li>4. Zbyt małe zróżnicowanie profili kształcenia (szczególnie prywatnych)</li> <li>5. Wysoki stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Największe centrum naukowo-techniczne kraju</li> <li>2. Transfer wiedzy z nauki do gospodarki</li> <li>3. Rozwój gospodarki opartej na wiedzy i wysokich technologiach</li> <li>4. Rozwój szkolnictwa wyższego</li> <li>5. Wysoki poziom wykształcenia kadry pracowniczej</li> <li>6. Rozwój wyższego szkolnictwa niepublicznego</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Niski poziom nakładów na badania i rozwój ze strony sektora przemysłowego (2/3 nakładów na badania i rozwój pokrywa budżet państwa)</li> <li>2. Brak wykorzystania polskiej myśli technicznej, źródłem innowacji i nowych technologii są głównie firmy z udziałem kapitału zagranicznego</li> <li>3. Dominacja studiów zaocznych nad dziennymi</li> </ol>

## Tematyczna analiza SWOT

	SILNE STRONY	SŁABE STRONY	MOŻLIWOŚCI	ZAGROŻENIA
<b>ROZWÓJ GOSPODARCZY I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Duży potencjał gospodarczy i koncentracja inwestycji</li> <li>2. Największy rynek pracy w Polsce</li> <li>3. Najwyższa w kraju liczba podmiotów gospodarczych</li> <li>4. Siedziby wielkich firm krajowych i zagranicznych</li> <li>5. Niska stopa bezrobocia</li> <li>6. Najwyższe w kraju PKB na mieszkańca</li> <li>7. Wysokie przeciętne wynagrodzenie brutto</li> <li>8. Dominacja sektora prywatnego</li> <li>9. Rozwój sektora usług</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Brak obiektów wystawienniczo-targowych</li> <li>2. Wykorzystanie miejsc pracy przez mieszkańców miasta w ok. 75%</li> <li>3. Duża liczba osób o niezarobkowym źródle utrzymania</li> <li>4. Niedostatecznie rozwinięty system transportowy (drogowy i komunikacji zbiorowej)</li> <li>5. Nieuregulowany stan własności gruntów</li> <li>6. Brak współpracy z gminami obszaru metropolitalnego</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Napływ inwestycji zagranicznych</li> <li>2. Dostępność środków UE</li> <li>3. Miasto największym inwestorem i pracodawcą w regionie</li> <li>4. Duża dynamika wzrostu inwestycji</li> <li>5. Potencjał rozwojowy niektórych sektorów gospodarki (transportu, gospodarki magazynowej, łączności, pośrednictwa finansowego, administracji publicznej, nauki, zdrowia, turystyki, usług)</li> <li>6. Zmiana struktury zatrudnienia w kierunku usług</li> <li>7. Rozwój sektora prywatnego</li> <li>8. Promocja miasta</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wysoka liczba osób o niezarobkowym źródle utrzymania</li> <li>2. Wzrost liczby bezrobotnych wśród osób z wyższym wykształceniem</li> <li>3. Brak współdziałania w ramach metropolii</li> </ol>
<b>KULTURA I ZABYTKI</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Bogate dziedzictwo kulturowe</li> <li>2. Duża ilość zachowanych bądź zrekonstruowanych obiektów o znaczeniu historycznym</li> <li>3. Stare Miasto wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO</li> <li>4. Organizacja znaczących imprez kulturalnych i muzycznych, w tym międzynarodowych</li> <li>5. Siedziba głównych instytucji kultury</li> <li>6. Siedziby najważniejszych dzienników ogólnokrajowych</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Niewystarczający poziom dofinansowania obiektów zabytkowych</li> <li>2. Niewystarczający poziom dofinansowania działalności instytucji i placówek kulturalnych</li> <li>3. Większość miejskich teatrów nie posiada tytułu własności do swoich siedzib</li> <li>4. Brak dużej sali widowiskowej</li> <li>5. Słaba współpraca z organizacjami pozarządowymi</li> <li>6. Spadek liczby premier teatralnych</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wdrożenie programu rewitalizacji zabytków</li> <li>2. Duża ilość offowych imprez teatralnych</li> <li>3. Miasto mecenasem kultury</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Spadek zainteresowania teatrem</li> <li>2. Presja inwestorów na przebudowy obiektów zabytkowych</li> </ol>
<b>GOSPODARKA PRZESTRZENNA</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Obszary krajobrazowo-architektoniczne o unikatowej wartości</li> <li>2. Jasna struktura przestrzenna miasta (podział na strefę śródmiejską, pośrednią - dzielnic mieszkaniowych i strefę peryferii)</li> <li>3. Niezabudowane tereny przemysłowe</li> <li>4. Obszary zabytkowe</li> <li>5. Zespół krajobrazowo-architektoniczny doliny Wisły wraz ze Skarpą Warszawską</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Brak czytelnego centrum miasta i centrów dzielnicowych</li> <li>2. Nieuregulowany stan własności gruntów</li> <li>3. Mała liczba miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich niska jakość</li> <li>4. Duże dysproporcje w rozwoju przestrzennym dzielnic</li> <li>5. Brak polityki zagospodarowania i zabudowy terenów przemysłowych i zamkniętych</li> <li>6. Niska jakość estetyki zabudowy</li> <li>7. Degradacja czynników kompozycyjnych w obszarach o wysokich walorach przestrzennych</li> <li>8. Zróżnicowania społeczno-przestrzenne, strefy ubóstwa i patologii społecznej</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Programy rewitalizacyjne</li> <li>2. Możliwość zagospodarowania pasa nadwiślańskiego</li> <li>3. Tworzenie stref pieszych w śródmieściu</li> <li>4. Relatywnie luźna struktura zabudowy oraz wiele zabudowy możliwej do wymiany</li> <li>5. Duża atrakcyjność architektoniczna niektórych zdegradowanych obiektów</li> <li>6. Zagospodarowanie i zabudowa terenów przemysłowych</li> <li>7. Stworzenie atlasu form warszawskich zalecanych do stosowania w projektowaniu</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dezintegracja przestrzenna miasta - rozpraszanie zabudowy</li> <li>2. Brak programu modernizacji osiedli mieszkaniowych z wielkiej płyty</li> <li>3. Brak jasnego systemu zamiany decyzji gospodarczych na decyzje lokalizacyjne</li> <li>4. Brak planów miejscowych na 85% obszaru miasta</li> <li>5. Podział miasta na uprzywilejowaną część lewobrzeżną i zmarginalizowaną część prawobrzeżną</li> <li>6. Brak jasnej polityki co do przyszłości terenów rolnych w Warszawie</li> <li>7. Brak wytycznych konserwatorskich co do kształtowania zabudowy na terenach historycznych - zabytki</li> </ol>



## Tematyczna analiza SWOT

	SILNE STRONY	SŁABE STRONY	MOŻLIWOŚCI	ZAGROŻENIA
<b>GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dużo wolnych terenów do zabudowy i sprzedaży</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. nierozwiązane problemy własności gruntów</li> <li>2. Mała liczba miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich niska jakość</li> <li>3. Opóźnienia w wykupywaniu nieruchomości</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Stworzenie skomputeryzowanego katastru nieruchomości</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wolne tempo zwracania nieruchomości dawnym właścicielom</li> <li>2. Opóźnienia związane ze zmianami przepisów dotyczących obrotu nieruchomościami</li> </ol>
<b>MIESZKALNICTWO</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Duży udział nowych mieszkań w zasobach mieszkaniowych</li> <li>2. Dobre wyposażenie mieszkań w media</li> <li>3. Duży odsetek mieszkań własnościowych (spółdzielczych i hipotecznych) - 65%</li> <li>4. Wzrost liczby mieszkań hipotecznych</li> <li>5. Stosunkowo niskie (wśród wielkich miast) opłaty czynszowe</li> <li>6. Uniezależnianie się wspólnot od administracji gminnych jednostek mieszkaniowych</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Duży udział małych mieszkań (1/3 poniżej 39 m<sup>2</sup>)</li> <li>2. Duży udział mieszkań spółdzielczych (ponad 50%)</li> <li>3. Duża liczba mieszkań w wielkiej płycie (200 tys.)</li> <li>4. Wysokie koszty utrzymania mieszkań komunalnych</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Rozwój budownictwa jednorodzinnego w Warszawie</li> <li>2. Rozwój TBS</li> <li>3. Zwiększenie liczby nieruchomości zarządzanych przez prywatnych administratorów</li> <li>4. Dodatnie saldo migracji</li> <li>5. Realizacja programu remontowego zasobu mieszkaniowego</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Odptyw ludności do gmin ościennych</li> <li>2. Polaryzacja warunków mieszkaniowych</li> <li>3. Nieuregulowany stan prawny budynków</li> <li>4. Brak programu modernizacji osiedli mieszkaniowych z wielkiej płyty</li> </ol>
<b>STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Duża ilość terenów zieleni (lasy, parki, Dolina Wisły)</li> <li>2. Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu</li> <li>3. Naturalny charakter Wisły</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Niedostateczne wykorzystanie zasobów przyrodniczych Warszawy</li> <li>2. Brak całościowego spojrzenia na tereny zieleni Warszawy i objęcia ich zunifikowanymi ustaleniami</li> <li>3. Wody podziemne wykorzystywane są głównie przez przemysł</li> <li>4. Niski stopień odzyskania surowców wtórnych</li> <li>5. Brak jednolitego systemu zbierania i utylizacji odpadów</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wykorzystanie Doliny Wisły do podnoszenia jakości wnętrza miejskiego</li> <li>2. Zahamowanie tempa degradacji Wisły</li> <li>3. Rozwiązanie problemów gospodarki wodno-ściekowej</li> <li>4. Zapoczątkowanie Edukacji Ekologicznej</li> <li>5. Poprawa jakości powietrza</li> <li>6. Wyciszenie hałasu przemysłowego</li> <li>7. Wprowadzenie jednolitego systemu zbiórki odpadów</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. nierozwiązany problem gospodarki odpadami</li> <li>2. Wysoki poziom hałasu komunikacyjnego</li> <li>3. Zanieczyszczenie Wisły</li> <li>4. Pogarszanie jakości wód podziemnych</li> <li>5. Presja urbanizacyjna na tereny Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu</li> <li>6. Presja inwestycyjna na obszarach klinów wymiany i regeneracji powietrza</li> <li>7. Niski poziom świadomości społecznej w zakresie ochrony środowiska</li> </ol>

## Tematyczna analiza SWOT

	SILNE STRONY	SŁABE STRONY	MOŻLIWOŚCI	ZAGROŻENIA
<b>TRANSPORT</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Główny węzeł transportowy kraju</li> <li>2. Dobrze rozwinięta sieć wewnątrzmińskiego transportu publicznego</li> <li>3. Znaczący udział transportu zbiorowego w obsłudze podróży wewnątrz miasta</li> <li>4. Węzeł kolejowy obsługujący aglomerację</li> <li>5. Czytelny układ drogowy – prostokątny w obszarze śródmiejskim i promienisty poza obszarem, szerokie pasy komunikacyjne</li> <li>6. Zachowane rezerwy pod rozbudowę infrastruktury drogowo-ulicznej</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. System drogowy zorientowany na dojazdy do centrum miasta, brak połączeń obwodowych</li> <li>2. Zbyt wolno rozwijająca się infrastruktura komunikacji zbiorowej w stosunku do rozwoju urbanistycznego miasta</li> <li>3. Problemy z parkowaniem</li> <li>4. Niski poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego</li> <li>5. Zły stan techniczny infrastruktury i taboru autobusowego, tramwajowego i kolejowego oraz niski standard usług</li> <li>6. Brak węzłów przesiadkowych pomiędzy różnymi środkami transportu</li> <li>7. Brak nowoczesnego systemu zarządzania i sterowania ruchem</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Utrzymanie wysokiej liczby użytkowników transportu zbiorowego</li> <li>2. Możliwość bardziej efektywnego wykorzystania rezerw systemu tramwajowego oraz włączenia kolei do obsługi miasta i połączeń podmiejskich</li> <li>3. Rozwój prywatnych przewoźników w transporcie zbiorowym</li> <li>4. Możliwość efektywnego wykorzystania rezerw systemu tramwajowego</li> <li>5. Utrzymanie wysokiego poziomu udziału transportu publicznego w obsłudze komunikacyjnej miasta</li> <li>6. System zarządzania i sterowania ruchem</li> <li>7. Poprawiające się możliwości budżetu i uzyskania środków unijnych</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Brak instytucji koordynującej transport zbiorowy na poziomie metropolitalnym</li> <li>2. Wzrost liczby samochodów i tendencja do ich używania jako podstawowego środka transportu w mieście</li> <li>3. Częste zmiany długoterminowych planów rozwoju systemu transportowego</li> <li>4. Koncentracja środków finansowych na inwestycjach kosztem remontów</li> <li>5. Blokowanie inwestycji drogowych przez protesty społeczne</li> <li>6. Zagrożenie hałasem komunikacyjnym znacznej liczby mieszkańców</li> </ol>
<b>INFRASTRUKTURA TECHNICZNA</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Największe zasoby teleinformatycznej struktury sieciowej w Polsce</li> <li>2. Rezerwy wydajności źródeł i urządzeń do produkcji wody</li> <li>3. Oparcie ujęć wody o dwa niezależne źródła - rzeki Wisła i Narew</li> <li>4. Duża gęstość sieci wodociągowej</li> <li>5. Dobry stan techniczny gazociągów, duża niezawodność systemu, możliwość doprowadzenia gazu do każdego rejonu miasta</li> <li>6. Poprawa systemu technicznego ciepłownictwa, dotrzymywanie standardów ekologicznych</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Brak oczyszczalni ścieków dla lewobrzeżnej części miasta</li> <li>2. Zły stan infrastruktury technicznej</li> <li>3. Zły stan techniczny sieci wodociągowej i jej duża awaryjność</li> <li>4. Wieloletnie zaniedbania inwestycyjne w elektroenergetyce - niski stopień bezpieczeństwa energetycznego w stosunku do reszty kraju</li> <li>5. Brak rezerw dla zasilania centrum Warszawy</li> <li>6. Opóźnienie miasta w zakresie stopnia rozwoju systemów teleinformatycznych na tle UE</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Liberalizacja rynku energetycznego w 2006 r. (konkurencja w zakresie dostaw energii odbiorcom końcowym)</li> <li>2. Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, powstawanie obiektów rozproszonej generacji (turbiny gazowe, spalanie odpadów, wykorzystanie biomasy), tworzenie lokalnych mikrosieci energetycznych</li> <li>3. Oczekiwany spadek popytu na ciepło</li> <li>4. Znaczący spadek zużycia wody [oparty o prognozę demograficzną GUS – na lata 2003–2030].</li> <li>5. Wzrastające skojarzenie wytwarzania ciepła i energii elektrycznej</li> <li>6. Rozwój miejskich systemów teleinformatycznych</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Brak bazy planistycznej do rozwoju infrastruktury technicznej</li> <li>2. Wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną, zwłaszcza wśród odbiorców indywidualnych</li> <li>3. Monopole w dostawie gazu, energii elektrycznej, ciepła, wody</li> <li>4. Przemieszczanie się odbiorców infrastruktury z centrum na obrzeża miasta</li> <li>5. Brak systemu zarządzania i finansowania systemu odprowadzania wód opadowych.</li> <li>6. Brak strategii rozwoju miejskich systemów informacji i komunikacji elektronicznej</li> </ol>



## Tematyczna analiza SWOT

	<b>SILNE STRONY</b>	<b>SŁABE STRONY</b>	<b>MOŻLIWOŚCI</b>	<b>ZAGROŻENIA</b>
<b>SPORT, REKREACJA, TURYSTYKA</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kilkanaście obiektów hotelowych o wysokim standardzie</li> <li>2. Program budowy nowych, nowoczesnych obiektów sportowych (po 1995 r. oddano do użytku 40 obiektów sportowych)</li> <li>3. Imprezy zachęcające młodzież szkolną do czynnego uprawiania sportu</li> <li>4. Obowiązkowa nauka pływania dla dzieci</li> <li>5. Programy sportowe dla osób niepełnosprawnych organizowane przez organizacje pozarządowe</li> <li>6. Duża ilość przewodników miejskich</li> <li>7. Urozmaicona i dynamicznie rozwijająca się baza gastronomiczna miasta</li> <li>8. Duża ilość terenów zielonych</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Brak obiektów dla dużej widowni: stadionu i hali sportowej</li> <li>2. Zły stan techniczny starszych obiektów sportowych</li> <li>3. Zdecydowana dominacja sektora publicznego w infrastrukturze sportowej</li> <li>4. Wieloletnie zaniedbania w zakresie rozwoju turystyki w Warszawie</li> <li>5. Niedoceniana rola sportu niepełnosprawnych</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Rozwój turystyki kulturowej</li> <li>2. Rozwój usług z dziedziny sportu</li> <li>3. Budowa nowego stadionu narodowego</li> <li>4. Budowa dużej hali sportowej</li> <li>5. Rozwój sektora obsługi turystycznej</li> <li>6. Wypromowanie produktów turystycznych miasta</li> <li>7. Produkt turystyczny Trakt Królewski</li> <li>8. Zwiększenie atrakcyjności terenów wypoczynkowo-rekreacyjnych</li> <li>9. Poszerzanie bazy gastronomicznej</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Mała liczba hoteli klasy turystycznej</li> <li>2. Niska konkurencyjność oferty turystycznej Warszawy</li> <li>3. Niedostateczny rozwój usług związanych z hotelarstwem i gastronomią</li> </ol>
<b>ORGANIZACJE POZARZĄDOWE</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Realizacja programu współpracy z organizacjami pozarządowymi</li> <li>2. Duża liczba i różnorodność organizacji pozarządowych</li> <li>3. Szeroki obszar działania organizacji pozarządowych</li> <li>4. Instytucjonalne formy współpracy w postaci Forum i Komisji dialogu społecznego oraz pełnomocnika Prezydenta m.st. Warszawy ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Niespójne przepisy związane z działalnością organizacji pozarządowych</li> <li>2. Niepełna znajomość specyfiki i potencjału organizacji pozarządowych wśród urzędników samorządowych</li> <li>3. Niejednolitość procedur współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi i brak wystarczającej wiedzy na ich temat wśród organizacji pozarządowych</li> <li>4. Niewystarczające metody wymiany informacji pomiędzy miastem a organizacjami pozarządowymi</li> <li>5. Bariery w przekazywaniu zadań publicznych organizacjom pozarządowym</li> <li>6. Ograniczenie planowania współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi do 1 roku</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych</li> <li>2. Wzrost liczby i znaczenia organizacji pozarządowych</li> <li>3. Dywersyfikacja źródeł finansowania organizacji pozarządowych</li> <li>4. Przekazywanie zadań publicznych organizacjom pozarządowym</li> <li>5. Pełniejsze wykorzystanie możliwości stwarzanych przez instytucje dialogu społecznego</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Brak wieloletniego programu współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi</li> <li>2. Niestabilność finansowa organizacji pozarządowych</li> </ol>



Miasto Stołeczne Warszawa jest uczestnikiem akcji „Przejrzysta Polska”.



#### **Biuro Strategii Rozwoju i Integracji Europejskiej**

Witold Słowik – dyrektor

Wydział Strategii:

Jadwiga Mijakowska – naczelnik

Magdalena Gan

Krystyna Łazor

Witold Rawicz

Grzegorz Rossa

Filip Nowaczyński

Pałac Kultury i Nauki, XIX piętro

Plac Defilad 1, 00-901 Warszawa, skr. poczt. 5

tel. (+48 22) 656 76 12, fax (+48 22) 656 63 38

e-mail: strategia@warszawa.um.gov.pl

#### **Zespół Doradców Prezydenta**

Maxymilian Bylicki – dyrektor

ul. Miodowa 6/8, 00-251 Warszawa

#### **Autorzy ilustracji**

##### **Zdjęcia:**

A. Czarnecka (s. 49 zdj. 1), M. Gan (s. 5; s. 18 zdj. 1; s. 23 zdj. 1; s. 23 zdj. 2; s. 36 zdj. 2; s. 47), A. Haber (s. 22; s. 37 zdj. 2), G. Karykowski (s. 32), J. Kośnik (s. 17 zdj. 3), M. Ostrowski (s. 7), Z/W. Panów (s. 56), W. Rawicz (s. 17 zdj. 2; s. 21), S.R. Sadowski (s. 18 zdj. 2; s. 29 zdj. 2), K.D. Skalski (s. 49 zdj. 2), W. Terechowski, M. Więckowski (s. 39), materiały Szpitala Św. Zofii (s. 19)

##### **Wizualizacje:**

Biuro Projektów Architektonicznych i Budowlanych AiB Spółka z o.o. (s. 15; s. 30 wiz. 1), Z. Jońca (s. 46), I. Kotwa (s. 41; s. 44 wiz. 2), Prof. dr hab. arch. S. Kuryłowicz (s. 61), Lahdelma&Mahlamäki Architects (s. 38 wiz. 1), maas s.c.; Bulanda, Mucha Architekci Sp. z o.o. (s. 12-13), Skidmore, Owings&Merill, AZO L.L.C., Krzysztof Ozimek (s. 45), Stelmach i Partnerzy Biuro Architektoniczne Sp. z o.o. (s. 38 wiz. 2), J. Średziński i Spółka (s. 53), Transprojekt Gdański (s. 10), akwarele: Klaudiusz Przedmojski (s.: 6; 9; 11; 33; 35; 36; 39; 40; 50; 51; 52; 57; 58).  
Pozostałe ilustracje z archiwów:  
Urzędu m.st. Warszawy, ZTM, Straży Miejskiej, MPWiK, Tramwajów Warszawskich.